

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2022/1358**z dnia 2 czerwca 2022 r.****zmieniające rozporządzenie (UE) nr 748/2012 w odniesieniu do wdrożenia bardziej proporcjonalnych wymogów dotyczących statków powietrznych wykorzystywanych w lotnictwie sportowym i rekreacyjnym**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 19 ust. 1 i art. 62 ust. 13,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 748/2012 ⁽²⁾ ustanowiono wymagania dotyczące certyfikacji w zakresie zdolności do lotu i ochrony środowiska dla wyrobów, części i akcesoriów cywilnych statków powietrznych, takich jak silniki, śmigła i części, które mają być w nich instalowane.
- (2) Zgodnie z art. 140 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1139 lotnictwo sportowe i rekreacyjne ma podlegać prostym i proporcjonalnym przepisom, aby uniknąć nakładania niepotrzebnych obciążeń administracyjnych i finansowych na organizacje uczestniczące w projektowaniu i produkcji tego rodzaju statków powietrznych. Przepisy te muszą być proporcjonalne, opłacalne i elastyczne, zapewniając jednocześnie niezbędny poziom bezpieczeństwa.
- (3) Organizacje uczestniczące w projektowaniu i produkcji niektórych kategorii wyrobów wykorzystywanych w lotnictwie sportowym i rekreacyjnym powinny mieć możliwość, jako rozwiązanie alternatywne względem certyfikacji projektu, deklarowania zgodności projektu statku powietrznego, a także w stosownych przypadkach silnika i śmigła, z odpowiednimi normami branżowymi, w przypadku gdy uznaje się, że zapewni to akceptowalny poziom bezpieczeństwa.
- (4) Organizacje uczestniczące w projektowaniu i produkcji wyrobów wykorzystywanych w lotnictwie sportowym i rekreacyjnym powinny mieć również możliwość stosowania bardziej proporcjonalnego procesu na potrzeby certyfikacji takich wyrobów.
- (5) Organizacje uczestniczące w projektowaniu i produkcji wyrobów wykorzystywanych w lotnictwie sportowym i rekreacyjnym powinny mieć możliwość, jako rozwiązanie alternatywne względem zatwierdzenia organizacji, deklarowania swojej zdolności w zakresie projektowania i produkcji wyrobów i części. Organizacje te powinny mieć możliwość korzystania z istniejących zatwierdzeń jako sposobu wykazania swojej zdolności do prowadzenia działalności w zakresie projektowania i produkcji.
- (6) Należy również ustanowić wymogi ochrony środowiska w odniesieniu do wyrobów, których projekt jest przedmiotem deklaracji zgodności projektowej. Tego rodzaju wymogi ochrony środowiska powinny opierać się na wymogach zawartych w tomach I, II i III załącznika 16 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym ⁽³⁾ w celu zapewnienia takiego samego, jednolitego poziomu ochrony środowiska, niezależnie od tego, czy dany wyrób jest przedmiotem certyfikacji typu czy deklaracji zgodności projektowej.
- (7) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) nr 748/2012.

⁽¹⁾ Dz.U. L 212 z 22.8.2018, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 748/2012 z dnia 3 sierpnia 2012 r. ustanawiające przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdolności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących (Dz.U. L 224 z 21.8.2012, s. 1).

⁽³⁾ Konwencja o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, podpisana w Chicago dnia 7 grudnia 1944 r. (zwana dalej »konwencją chicagowską«).

- (8) Należy przewidzieć wystarczający okres przejściowy dla organizacji uczestniczących w projektowaniu i produkcji statków powietrznych wykorzystywanych przede wszystkim w lotnictwie sportowym i rekreacyjnym, aby zapewnić przestrzeganie przez nie nowych przepisów i procedur wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem.
- (9) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią nr 05/2021 (*) wydaną przez Agencję Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego zgodnie z art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1139,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) nr 748/2012 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł otrzymuje brzmienie:

„ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) nr 748/2012

z dnia 3 sierpnia 2012 r.

ustanawiające przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji lub deklaracji zgodności statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdatności do lotu i ochrony środowiska, a także dotyczące wymogów odnoszących się do zdolności organizacji projektujących i produkujących

(wersja przekształcona)”;

- 2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia, zgodnie z art. 19 i 62 rozporządzenia (UE) 2018/1139, wspólne wymagania techniczne i procedury administracyjne dotyczące certyfikacji w zakresie zdatności do lotu i ochrony środowiska dla wyrobów, części i akcesoriów, określające szczegółowo:

- wydawanie certyfikatów typu, ograniczonych certyfikatów typu, uzupełniających certyfikatów typu oraz dokonywanie zmian w tych certyfikatach;
- wydawanie świadectw zdatności do lotu, ograniczonych świadectw zdatności do lotu, zezwoleń na loty i autoryzowanych poświadczeń produkcji/obsługi;
- wydawanie zatwierdzeń projektów napraw;
- wykazywanie zgodności z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska;
- wydawanie świadectw zdatności w zakresie hałasu i ograniczonych świadectw zdatności w zakresie hałasu;
- znakowanie wyrobów, części i akcesoriów;
- certyfikację niektórych części i akcesoriów;
- certyfikację organizacji projektujących i produkujących;
- wydawanie dyrektyw zdatności do lotu;

(*) Opinia 05/2021 z dnia 22 października 2021 r. Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego, część 21 Light – Certyfikacja i deklaracja zgodności projektowej statków powietrznych wykorzystywanych w lotnictwie sportowym i rekreacyjnym oraz związanych z nimi wyrobów i części, a także deklaracja zdolności organizacji w zakresie projektowania i produkcji, <https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions/opinion-052021>.

- j) składanie deklaracji zgodności projektowej i wprowadzanie zmian w tych deklaracjach;
- k) składanie deklaracji zdolności projektowej i produkcyjnej.
2. Do celów niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają następujące definicje:
- a) »JAA« oznacza wspólne władze lotnicze;
- b) »JAR« oznacza wspólne wymagania lotnicze;
- c) »część 21« oznacza wymagania i procedury dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów oraz organizacji projektujących i produkujących, określone w załączniku I (część 21) do niniejszego rozporządzenia;
- d) »część 21 Light« oznacza wymagania i procedury dotyczące certyfikacji lub deklaracji zgodności projektowej statków powietrznych przeznaczonych przede wszystkim do użytku sportowego i rekreacyjnego oraz związanych z nimi wyrobów i części, a także deklarowania zdolności organizacji w zakresie projektowania i produkcji, określone w załączniku Ib (część 21 Light) do niniejszego rozporządzenia;
- e) »główne miejsce prowadzenia działalności« oznacza siedzibę główną lub siedzibę statutową przedsiębiorstwa, gdzie sprawowane są główne funkcje finansowe i prowadzona jest kontrola działań, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu;
- f) »artykuł« oznacza każdą część i akcesorium przeznaczone do cywilnego statku powietrznego;
- g) »ETSO« oznacza europejską normę techniczną. Europejska norma techniczna to szczegółowe wymagania zdolności do lotu wydane przez Agencję Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (»Agencja«) w celu zapewnienia zgodności z wymaganiami niniejszego rozporządzenia, jako minimalna norma jakości w odniesieniu do niektórych artykułów;
- h) »EPA« oznacza europejskie zatwierdzenie części. Europejskie zatwierdzenie części artykułu oznacza, że artykuł został wyprodukowany zgodnie z zatwierdzonymi danymi projektowymi nienależącymi do posiadacza certyfikatu typu na związany z nimi wyrób, z wyłączeniem artykułów ETSO;
- i) »statek powietrzny ELA1« oznacza załogowy europejski lekki statek powietrzny:
- (i) samolot o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 1 200 kg, który nie jest sklasyfikowany jako skomplikowany statek powietrzny z napędem silnikowym;
 - (ii) szybowiec lub motoszybowiec o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 1 200 kg;
 - (iii) balon o maksymalnej nominalnej objętości gazu wznoszącego lub ogrzanego powietrza nie większej niż 3 400 m³ w przypadku balonów na ogrzane powietrze, 1 050 m³ w przypadku balonów gazowych, 300 m³ w przypadku balonów gazowych na uwięzi;
 - (iv) sterowiec zaprojektowany dla nie więcej niż czterech osób i o maksymalnej nominalnej objętości gazu wznoszącego lub ogrzanego powietrza nie większej niż 3 400 m³ w przypadku sterowców na ogrzane powietrze i 1 000 m³ w przypadku sterowców gazowych;
- j) »statek powietrzny ELA2« oznacza załogowy europejski lekki statek powietrzny:
- (i) samolot o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 2 000 kg, który nie jest sklasyfikowany jako skomplikowany statek powietrzny z napędem silnikowym;
 - (ii) szybowiec lub motoszybowiec o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 2 000 kg;
 - (iii) balon;
 - (iv) sterowiec na ogrzane powietrze;
 - (v) sterowiec gazowy posiadający wszystkie z wymienionych poniżej cech:
 - 3 % maksymalnego ciężaru statycznego,
 - ciąg niewektorowany (poza ciągiem odwróconym),

- konwencjonalna i prosta budowa: konstrukcji, systemu sterowania oraz układu balonetu,
 - układ sterowania bez wspomagania;
- (vi) bardzo lekki wiropląt o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 600 kg, o nieskomplikowanej budowie, przeznaczony do przewożenia maksymalnie dwóch osób, niewyposażony w silniki turbinowe ani raketowe; z ograniczeniem do lotów VFR w dzień;
- k) »dane dotyczące zgodności operacyjnej (OSD)« oznaczają dane, które są częścią certyfikatu typu, ograniczonego certyfikatu typu lub uzupełniającego certyfikatu typu statku powietrznego, obejmujące wszystkie poniższe elementy:
- (i) minimalny program szkolenia kwalifikującego do uzyskania uprawnień pilota dotyczących konkretnego typu statku powietrznego, w tym określenie odnośnego typu;
 - (ii) określenie zakresu pochodzących od projektanta danych dowodowych statku powietrznego umożliwiających test obiektywny w ramach kwalifikacji symulatorów lub danych tymczasowych umożliwiających kwalifikację wstępną;
 - (iii) minimalny program szkolenia kwalifikującego do uzyskania uprawnień personelu poświadczającego obsługę techniczną dotyczących konkretnego typu statku powietrznego, w tym określenie odnośnego typu;
 - (iv) określenie na użytek personelu pokładowego typu lub wariantu statku powietrznego oraz danych specyficznych dla odnośnego typu;
 - (v) główny wykaz wyposażenia minimalnego.”;
- 3) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Certyfikacja wyrobów, części i akcesoriów

1. Na wyroby, części i akcesoria wydawane są certyfikaty wyszczególnione w załączniku I (część 21).
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu można alternatywnie wydawać certyfikaty określone w załączniku Ib (część 21 Light) dla następujących wyrobów:
 - a) samolot o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 2 000 kg i maksymalnej operacyjnej konfiguracji siedzeń dla czterech osób;
 - b) szybowiec lub motoszybowiec o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 2 000 kg;
 - c) balon;
 - d) sterowiec na ogrzane powietrze;
 - e) pasażerski sterowiec gazowy zaprojektowany dla nie więcej niż czterech osób;
 - f) wiropląt o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 1 200 kg i maksymalnej operacyjnej konfiguracji siedzeń dla czterech osób;
 - g) silnik tłokowy lub śmigło o stałym skoku, przeznaczone do zainstalowania na statkach powietrznych, o których mowa w lit. a)–f); lub
 - h) wiatrakowiec.
3. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 2 niniejszego artykułu można alternatywnie składać deklaracje zgodności projektowej określone w załączniku Ib (część 21 Light) dla następujących wyrobów:
 - a) samolot, który nie jest wyposażony w silnik odrzutowy, o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 1 200 kg i maksymalnej operacyjnej konfiguracji siedzeń dla dwóch osób;
 - b) szybowiec lub motoszybowiec o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 1 200 kg;
 - c) balon zaprojektowany dla nie więcej niż czterech osób;
 - d) sterowiec na ogrzane powietrze zaprojektowany dla nie więcej niż czterech osób.

4. W drodze odstępstwa od ust. 1–3 niniejszego artykułu statki powietrzne, w tym wszelkie zainstalowane na nich wyroby, części i akcesoria, które nie są zarejestrowane w państwie członkowskim, są zwolnione z przepisów sekcji A podczęści H i I załącznika I (część 21) oraz sekcji A podczęści H i I załącznika Ib (część 21 Light). Są one również zwolnione z przepisów sekcji A podczęść P załącznika I (część 21) i sekcji A podczęść P załącznika Ib (część 21 Light), z wyjątkiem sytuacji, gdy znaki rejestracyjne statku powietrznego zostają nadane przez państwo członkowskie.”;

4) dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Artykuł 2a

Uregulowania przejściowe dotyczące świadectw wydanych uprzednio na podstawie załącznika I (część 21)

1. Posiadacz ważnego certyfikatu typu lub ważnego uzupełniającego certyfikatu typu, wydanych lub uznanych za wydane przez Agencję na podstawie załącznika I (część 21), może, do dnia 25 sierpnia 2025 r., wystąpić z wnioskiem do Agencji o utrzymanie, począwszy od określonej daty, projektu typu zatwierdzonego na podstawie takiego certyfikatu zgodnie z załącznikiem Ib (część 21 Light), pod warunkiem że wyrób objęty tym certyfikatem wchodzi w zakres art. 2 ust. 2.

2. W przypadku gdy złożono wniosek zgodnie z ust. 1, dany certyfikat typu lub uzupełniający certyfikat typu podlega, od określonej daty, o której mowa w ust. 1, przepisom załącznika Ib (część 21 Light) dotyczącym certyfikatów typu lub uzupełniających certyfikatów typu, stosownie do przypadku. Agencja odpowiednio zmienia arkusz danych certyfikatu typu lub arkusz danych uzupełniającego certyfikatu typu.”;

5) w art. 3 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. W odniesieniu do wyrobów, które w dniu 28 września 2003 r. były w trakcie procesu certyfikacji typu prowadzonego przez JAA lub państwo członkowskie, stosuje się następujące zasady:

a) jeżeli wyrób jest w trakcie certyfikacji w kilku państwach członkowskich, jako punkt odniesienia służy najbardziej zaawansowany projekt;

b) nie stosuje się załącznika I (część 21) pkt 21.A.15 lit. a), b) i c);

c) w drodze odstępstwa od załącznika I (część 21) pkt 21.B.80 podstawą certyfikacji typu jest podstawa ustanowiona przez JAA lub, tam gdzie ma to zastosowanie, przez państwo członkowskie w dniu składania wniosku o zatwierdzenie;

d) ustalenia kontroli zgodności dokonane według procedur JAA lub państwa członkowskiego są uznawane za dokonane przez Agencję do celów przestrzegania przepisów załącznika I (część 21) pkt 21.A.20 lit. a) i d).

4. W odniesieniu do wyrobów posiadających krajowe certyfikaty typu lub certyfikaty równoważne, dla których w momencie, gdy certyfikat typu musiał być zgodny z niniejszym rozporządzeniem, nie zakończono procesu zatwierdzenia zmiany prowadzonego przez państwo członkowskie, zastosowanie mają następujące warunki:

a) jeżeli proces zatwierdzania jest realizowany przez kilka państw członkowskich, jako punkt odniesienia służy najbardziej zaawansowany projekt;

b) nie stosuje się załącznika I (część 21) pkt 21.A.93;

c) właściwą podstawą certyfikacji typu jest podstawa ustanowiona przez JAA lub, tam gdzie ma to zastosowanie, przez państwo członkowskie w dniu składania wniosku o zatwierdzenie zmiany;

d) ustalenia kontroli zgodności dokonane według procedur JAA lub państwa członkowskiego są uznawane za dokonane przez Agencję do celów przestrzegania przepisów załącznika I (część 21) pkt 21.B.107.”;

6) art. 8 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za projektowanie wyrobów, której główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w państwie członkowskim i która ubiega się o certyfikat dotyczący projektu wyrobów lub zmian lub napraw do nich lub posiada taki certyfikat zgodnie z art. 2 ust. 2, może alternatywnie wykazać swoją zdolność zgodnie z załącznikiem Ib (część 21 Light).

3. Osoby fizyczne lub prawne uczestniczące w projektowaniu statków powietrznych będących przedmiotem deklaracji zgodności projektowej, o której mowa w art. 2 ust. 3, nie muszą wykazywać swojej zdolności.”;

7) w art. 8 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W drodze odstępstwa od ust. 1 organizacja, której głównym miejscem prowadzenia działalności jest państwo trzecie, może wykazać swoją zdolność dzięki posiadaniu certyfikatu wydanego przez to państwo na wyrób, część i akcesorium, w odniesieniu do których występuje z wnioskiem zgodnie z załącznikiem I (część 21), pod warunkiem że:

- a) państwo to jest państwem projektu;
- b) Agencja ustaliła, że system tego państwa obejmuje taki sam niezależny poziom sprawdzania zgodności jak przewidziany niniejszym rozporządzeniem bądź poprzez równoważny system zatwierdzania organizacji, bądź poprzez bezpośrednie zaangażowanie właściwego organu tego państwa.”;

8) art. 9 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu osoba fizyczna lub prawna, której główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w państwie członkowskim i która jest odpowiedzialna za produkcję wyrobów oraz ich części lub akcesoriów zgodnie z art. 2 ust. 2, może alternatywnie wykazać swoją zdolność zgodnie z załącznikiem Ib (część 21 Light).

3. Nie wymaga się wykazania zdolności zgodnie z ust. 1 lub 2, jeżeli organizacja produkująca lub osoba fizyczna lub prawna są zaangażowane w następujące rodzaje działalności produkcyjnej:

- a) produkcja części lub akcesoriów, które zgodnie z załącznikiem I (część 21) kwalifikują się do montażu w wyrobie certyfikowanym jako typ bez konieczności dołączania autoryzowanego poświadczenia produkcji/obsługi (tj. formularza 1 EASA);
- b) produkcja części, które zgodnie z załącznikiem Ib (część 21 Light) kwalifikują się do montażu na statku powietrznym będącym przedmiotem deklaracji zgodności projektowej bez konieczności dołączania autoryzowanego poświadczenia produkcji/obsługi (tj. formularza 1 EASA);
- c) produkcja statku powietrznego będącego przedmiotem deklaracji zgodności projektowej, o której mowa w art. 2 ust. 3, oraz części kwalifikujących się do montażu na takim statku powietrznym. W takim przypadku działalność produkcyjną prowadzi się zgodnie z sekcją A podczęść R załącznika Ib (część 21 Light).”;

9) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10

Środki podejmowane przez Agencję

1. Agencja opracowuje akceptowalne sposoby spełnienia wymagań (»AMC«), które właściwe organy, organizacje i personel mogą stosować w celu wykazania zgodności z przepisami załącznika I (część 21) i załącznika Ib (część 21 Light).

2. Opracowane przez Agencję AMC nie mogą wprowadzać nowych wymagań ani nie mogą łagodzić wymagań zawartych w załączniku I (część 21) i załączniku Ib (część 21 Light).”;

10) w załączniku I (część 21) wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem I do niniejszego rozporządzenia;

11) dodaje się załącznik Ib (część 21 Light) w brzmieniu określonym w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 25 sierpnia 2023 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 czerwca 2022 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK I

W załączniku I (część 21) do rozporządzenia Komisji (UE) nr 748/2012 wprowadza się następujące zmiany:

1) w sekcji A podczęść G wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 21.A.133 otrzymuje brzmienie:

„21.A.133 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna (»organizacja«) ma prawo wystąpić z wnioskiem o zatwierdzenie na mocy niniejszej podczęści. Wnioskodawca:

- a) uzasadnia, że dla określonego zakresu prac zatwierdzenie na mocy niniejszej podczęści jest odpowiednie dla wykazania zgodności z konkretnym projektem; oraz
- b) posiada lub wystąpił o zatwierdzenie tego konkretnego projektu; lub
- c) zadeklarował lub zamierza zadeklarować zgodność tego konkretnego projektu zgodnie sekcją A podczęść C załącznika Ib (część 21 Light); lub
- d) zapewnił należyłą koordynację prac pomiędzy produkcją i projektowaniem, w drodze odpowiedniego porozumienia z:
 - 1) wnioskującym o zatwierdzenie tego konkretnego projektu lub posiadaczem takiego zatwierdzenia wydanego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem; lub
 - 2) osobą fizyczną lub prawną, która złożyła deklarację zgodności tego konkretnego projektu zgodnie z sekcją A podczęść C załącznika Ib (część 21 Light).”;

b) pkt 21.A.139 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) W ramach elementu systemu zarządzania produkcją związanego z zarządzaniem jakością organizacja produkująca:

1. zapewnia, aby wszystkie wyroby, części lub akcesoria wyprodukowane przez tę organizację lub jej partnerów, bądź dostarczone przez podmioty zewnętrzne lub u nich zamówione, odpowiadały wymaganiom właściwych danych projektowych i znajdowały się w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację, a w konsekwencji korzysta z przywilejów określonych w pkt 21.A.163;
2. ustanawia, wdraża i utrzymuje, w stosownych przypadkach, w zakresie zatwierdzenia, procedury kontrolne dotyczące:
 - (i) wydawania, zatwierdzania lub zmieniania dokumentów;
 - (ii) audytów oceniających oraz kontroli sprzedawców i poddostawców;
 - (iii) weryfikacji, czy przyjmowane wyroby, części, materiały i akcesoria, w tym pozycje dostarczane jako nowe lub używane przez nabywających wyroby, są zgodne ze specyfikacjami właściwych danych projektowych;
 - (iv) znakowania i możliwości prześledzenia pochodzenia;
 - (v) procesów produkcyjnych;
 - (vi) przeglądów i wykonywania prób, w tym produkcyjnych prób w locie;
 - (vii) kontroli metrologicznej narzędzi, szablonów i aparatury kontrolno-pomiarowej;
 - (viii) kontroli nad elementami niezgodnymi;
 - (ix) koordynacji w zakresie zdatności do lotu z:
 - A) z wnioskującym o zatwierdzenie projektu lub posiadaczem takiego zatwierdzenia;
 - B) osobą fizyczną lub prawną, która złożyła deklarację zgodności projektowej zgodnie z sekcją A podczęść C załącznika Ib (część 21 Light);
 - (x) uzupełniania i przechowywania dokumentacji;
 - (xi) kompetencji i kwalifikacji personelu;
 - (xii) wydawania dokumentów poświadczających zdatność do lotu;

- (xiii) przeładunku, magazynowania i pakowania;
 - (xiv) wewnętrznych audytów jakości i wynikających z nich działań korygujących;
 - (xv) prac w ramach warunków zatwierdzenia prowadzonych w miejscu innym niż w zatwierdzonych obiektach;
 - (xvi) prac realizowanych po ukończeniu produkcji, ale przed dostawą, celem utrzymania statku powietrznego w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
 - (xvii) wydawania zezwolenia na lot i zatwierdzania warunków związanych z lotem;
3. uwzględnić w procedurach kontrolnych szczegółowe przepisy w odniesieniu do wszelkich części krytycznych.”;
- c) pkt 21.A.145 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) w odniesieniu do wszystkich niezbędnych danych dotyczących zdadności do lotu i danych dotyczących ochrony środowiska:
 - 1. organizacja produkująca otrzymuje takie dane od Agencji oraz od posiadacza certyfikatu typu, ograniczonego certyfikatu typu lub zatwierdzenia projektu, wydanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, lub od wnioskującego o takie dokumenty, lub przez osobą fizyczną lub prawną, która złożyła deklarację zgodności projektowej zgodnie z sekcją A podczęść C załącznika Ib (część 21 Light), łącznie z wszelkimi wyłączeniami przyznanymi w odniesieniu do wymogów ochrony środowiska, celem ustalenia zgodności z właściwymi danymi projektowymi;
 - 2. organizacja produkująca ustanowiła procedurę zapewniającą prawidłowe wprowadzanie danych dotyczących zdadności do lotu i danych dotyczących ochrony środowiska do danych produkcyjnych; oraz
 - 3. dane te są aktualizowane i dostępne dla wszystkich członków personelu, dla których jest to niezbędne do prawidłowego wykonywania obowiązków;”;
- d) pkt 21.A.163 otrzymuje brzmienie:

„21.A.163 Przywileje

Na mocy warunków zatwierdzenia wydanych według pkt 21.A.135 posiadacz zatwierdzenia organizacji produkującej może:

- a) prowadzić działalność produkcyjną według niniejszego załącznika lub załącznika Ib (część 21 Light);
- b) w przypadku kompletnego statku powietrznego posiadającego certyfikat typu i po przedłożeniu oświadczenia o zgodności (formularz 52 EASA), wydanego na mocy pkt 21.A.174 i 21.A.204 niniejszego załącznika lub pkt 21L.A.143 lit. c) i 21L.A.163 załącznika Ib (część 21 Light), otrzymać świadectwo zdadności do lotu statku powietrznego i świadectwo zdadności w zakresie hałasu bez podejmowania dalszych czynności wykazujących zgodność;
- c) w przypadku innych wyrobów, części lub akcesoriów, wydawać autoryzowane poświadczenia produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) zgodnie z niniejszym załącznikiem (część 21) lub załącznikiem Ib (część 21 Light) bez podejmowania dalszych czynności wykazujących zgodność;
- d) w przypadku statku powietrznego, który jest przedmiotem deklaracji zgodności projektowej na mocy pkt 21L.A.43 załącznika Ib (część 21 Light), i po przedłożeniu oświadczenia o zgodności (formularz 52B EASA), wydanego na mocy pkt 21L.A.143 lit. d) i pkt 21L.A.163 załącznika Ib (część 21 Light), otrzymać ograniczone świadectwo zdadności do lotu statku powietrznego i ograniczone świadectwo zdadności w zakresie hałasu bez podejmowania dalszych czynności wykazujących zgodność;
- e) w przypadku wyrobów lub części, które mają być instalowane w statku powietrznym, który jest przedmiotem deklaracji zgodności projektowej na mocy pkt 21L.A.43 załącznika Ib (część 21 Light), wydawać autoryzowane poświadczenia produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) zgodnie z załącznikiem Ib (część 21) bez podejmowania dalszych czynności wykazujących zgodność;
- f) wykonać obsługę techniczną nowego statku powietrznego własnej produkcji i wydać poświadczenie obsługi (formularz EASA 53) dotyczące tej obsługi technicznej;
- g) zgodnie z procedurami uzgodnionymi z właściwym organem w zakresie produkcji, dla statków powietrznych, które organizacja produkująca wyprodukowała, i gdy sama kontroluje konfigurację statków powietrznych w ramach zatwierdzenia organizacji produkującej, a także potwierdza zgodność z warunkami projektu zatwierdzonymi dla lotu, wydać zezwolenie na lot zgodnie z pkt 21.A.711 lit. c), łącznie z zatwierdzeniem warunków lotu zgodnie z pkt 21.A.710 lit. b).”;

e) pkt 21.A.165 otrzymuje brzmienie:

„21.A.165 Obowiązki posiadacza

Na mocy warunków zatwierdzenia wydanych według pkt 21.A.135 posiadacz zatwierdzenia organizacji produkującej:

- a) zapewnia, aby charakterystyka organizacji produkującej przedstawiona zgodnie z pkt 21.A.143 i dokumenty, do których ona nawiązuje, były stosowane jako podstawowe dokumenty robocze w organizacji;
- b) utrzymuje zgodność organizacji produkującej z danymi i procedurami zatwierdzonymi w ramach zatwierdzenia organizacji produkującej;
- c)
 1. ustala, czy każdy wykonany statek powietrzny odpowiada wymaganiom projektu typu i czy jest w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację, przed przedłożeniem właściwemu organowi oświadczeń o zgodności; lub
 2. ustala, czy inne wyroby, części lub akcesoria są kompletne i czy odpowiadają wymaganiom zatwierdzonych danych projektowych lub zadeklarowanych danych projektowych i są w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację, przed wystawieniem formularza 1 EASA dla poświadczenia zgodności z zatwierdzonymi lub zadeklarowanymi danymi projektowymi i stanu zapewniającego bezpieczną eksploatację;
 3. dodatkowo, w przypadku wymogów ochrony środowiska, sprawdza, czy:
 - (i) kompletny silnik spełnia stosowne wymagania w zakresie emisji spalin z silników, obowiązujące w dniu wyprodukowania silnika; oraz
 - (ii) kompletny samolot spełnia stosowne wymagania w zakresie emisji CO₂, obowiązujące w dniu wydania jego pierwszego świadectwa zdatności do lotu;
 4. ustala, czy inne wyroby, części lub akcesoria odpowiadają wymaganiom mających zastosowanie danych, przed wystawieniem formularza 1 EASA jako świadectwa zgodności;
- d) udziela pomocy posiadaczowi certyfikatu typu lub innego zatwierdzenia projektu lub osobie fizycznej lub prawnej, która złożyła deklarację zgodności projektowej zgodnie z sekcją A podczęść C załącznika Ib (część 21 Light), przy każdej czynności zapewnienia ciągłej zdatności do lotu związanej z wyprodukowanymi wyrobami, częściami lub akcesoriami;
- e) jeżeli posiadacz zamierza wydać poświadczenie obsługi na mocy swoich warunków zatwierdzenia, ustala on przed wydaniem certyfikatu, czy każdy wykonany statek powietrzny został poddany niezbędnej obsłudze technicznej i jest w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
- f) w razie konieczności, na podstawie przywileju określonego w pkt 21.A.163 lit. e), ustala warunki wydania zezwolenia na lot;
- g) w stosownych przypadkach, na podstawie przywileju określonego w pkt 21.A.163 lit. e), przed wydaniem dla statku powietrznego zezwolenia na lot, stwierdza zgodność z pkt 21.A.711 lit. c) i e);
- h) stosuje się do przepisów podczęści A niniejszej sekcji.”;

2) w sekcji A podczęść H wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 21.A.171 otrzymuje brzmienie:

„21.A.171 Zakres

W niniejszej podczęści ustanawia się procedurę wydawania świadectw zdatności do lotu dla statków powietrznych, które są zgodne z certyfikatem typu wydanym według niniejszego załącznika.”;

b) pkt 21.A.174 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) każdy wniosek o świadectwo zdatności do lotu lub ograniczone świadectwo zdatności do lotu musi zawierać:

1. klasę wnioskowanego świadectwa zdatności do lotu;
2. w odniesieniu do nowych statków powietrznych:
 - (i) oświadczenie o zgodności:
 - wydane na podstawie pkt 21.A.163 lit. b), lub
 - wydane na podstawie pkt 21.A.130 i potwierdzone przez właściwy organ, lub
 - dla importowanego statku powietrznego — oświadczenie o zgodności wydane na podstawie pkt 21.A.163 lit. b) lub, w przypadku statku powietrznego importowanego zgodnie z art. 9 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, podpisane przez nadzór eksportera, że statek powietrzny odpowiada wymaganiom projektu zatwierdzonego przez Agencję;
 - (ii) sprawozdanie z ważenia i wyważenia wraz z planem załadowania; oraz
 - (iii) instrukcję użytkowania w locie, jeżeli jest wymagana przez mające zastosowanie specyfikacje certyfikacyjne w odniesieniu do przedmiotowego statku powietrznego;
3. w odniesieniu do używanych statków powietrznych pochodzących z:
 - (i) państwa członkowskiego – poświadczenie przeglądu zdatności do lotu wydane zgodnie z załącznikiem I (część M) lub załącznikiem Vb (część ML) do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1321/2014 ⁽¹⁾;
 - (ii) państwa trzeciego:
 - oświadczenie właściwego organu państwa, w którym statek powietrzny jest lub był zarejestrowany, odzwierciedlające stan zdatności do lotu statku powietrznego w chwili transferu pozostającego w rejestrze tego państwa,
 - sprawozdanie z ważenia i wyważenia wraz z planem załadowania,
 - instrukcję użytkowania w locie, jeżeli tego rodzaju instrukcja jest wymagana przez zbiór przepisów w zakresie zdatności do lotu dla statku powietrznego,
 - dokumentację historyczną ustanawiającą standardy produkcji, modyfikacji oraz obsługi technicznej statku powietrznego, w tym wszelkie ograniczenia związane z ograniczonym świadectwem zdatności do lotu wydanym zgodnie z pkt 21.B.327,
 - zalecenie wydania świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu oraz poświadczenia przeglądu zdatności do lotu na podstawie przeglądu zdatności do lotu zgodnie z załącznikiem I (część M) lub załącznikiem Vb (część ML) do rozporządzenia (UE) nr 1321/2014.”,
 - datę wydania pierwszego świadectwa zdatności do lotu oraz – jeżeli mają zastosowanie normy określone w tomie III załącznika 16 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym – dane dotyczące wartości metrycznej CO₂.”;

3) w sekcji A podczęść I wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 21.A.201 otrzymuje brzmienie:

„21.A.201 Zakres

W niniejszej podczęści ustanawia się procedurę wydawania świadectw zdatności w zakresie hałasu dla statków powietrznych, które są zgodne z certyfikatem typu wydanym według niniejszego załącznika.”;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1321/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie ciągłej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zatwierdzeń udzielanych organizacjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania (Dz.U. L 362 z 17.12.2014, s. 1).

b) pkt 21.A.204 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) Każdy wniosek musi zawierać:

1. w odniesieniu do nowych statków powietrznych:

(i) oświadczenie o zgodności:

- wydane na podstawie pkt 21.A.163 lit. b), lub
- wydane na podstawie pkt 21.A.130 i potwierdzone przez właściwy organ, lub
- dla importowanego statku powietrznego — oświadczenie o zgodności wydane na podstawie pkt 21.A.163 lit. b) lub, w przypadku statku powietrznego importowanego zgodnie z art. 9 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, podpisane przez nadzór eksportera, że statek powietrzny odpowiada wymaganiom projektu zatwierdzonego przez Agencję, oraz

(ii) dane dotyczące hałasu określone zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami w zakresie hałasu;

2. w odniesieniu do używanych statków powietrznych:

- (i) dane dotyczące hałasu określone zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami w zakresie hałasu; oraz
- (ii) dokumentację historyczną ustanawiającą standardy produkcji, modyfikacji oraz obsługi technicznej statku powietrznego.”;

4) w sekcji A podczęść J wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 21.A.233 otrzymuje brzmienie:

„21.A.233 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna (»organizacja«) ma prawo wystąpić z wnioskiem o zatwierdzenie na mocy niniejszej podczęści:

- a) w celu wykazania zgodności z pkt 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B lub 21.A.602B niniejszego załącznika; lub
- b) w celu wykazania zgodności z pkt 21L.A.23, 21L.A.83 lub 21L.A.204 załącznika Ib (część 21 Light); lub
- c) na potrzeby uzyskania przywilejów wynikających z pkt 21.A.263 w zakresie zatwierdzenia drobnych zmian lub projektu drobnej naprawy lub wydania deklaracji zgodności w zakresie drobnych zmian lub projektu drobnej naprawy statku powietrznego, dla którego zgodność projektowa została zadeklarowana zgodnie z sekcją A podczęść C załącznika Ib (część 21 Light).”;

b) pkt 21.A.239 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) W ramach elementu gwarantowania projektu systemu zarządzania projektowaniem organizacja projektująca:

1. ustanawia, wdraża i utrzymuje system kontroli i nadzoru w zakresie projektowania oraz zmian projektowych i napraw wyrobów, części i akcesoriów objętych warunkami zatwierdzenia; system ten:

(i) obejmuje funkcję zdatności do lotu odpowiedzialną za zapewnienie, by projekt wyrobów, części i akcesoriów lub zmiany projektowe i naprawy były zgodne z właściwą podstawą certyfikacji typu, specyfikacjami technicznymi dotyczącymi składania deklaracji, właściwą podstawą zatwierdzenia danych dotyczących zgodności operacyjnej oraz wymogami ochrony środowiska;

(ii) zapewnia właściwą realizację przez ten system obowiązków wynikających z niniejszego załącznika i warunkami zatwierdzenia wydanymi na podstawie pkt 21.A.251;

2. ustanawia, wdraża i utrzymuje funkcję niezależnej weryfikacji wykazania zgodności, na podstawie której organizacja deklaruje zgodność z mającymi zastosowanie wymogami w zakresie zdatności do lotu, danych dotyczących zgodności operacyjnej i ochrony środowiska; oraz

3. określa zasady, na jakich system gwarantowania projektu zapewnia akceptowalność projektowanych części lub akcesoriów lub zadań wykonywanych przez partnerów lub podwykonawców zgodnie z metodami będącymi przedmiotem pisemnych procedur.”;

c) pkt 21.A.263 otrzymuje brzmienie:

„21.A.263 Przywileje

- a) (Zarezerwowane)
- b) (Zarezerwowane)
- c) Posiadacz zatwierdzenia organizacji projektującej jest uprawniony, w zakresie warunków zatwierdzenia wydanych na mocy pkt 21.A.251 i zgodnie z odnośnymi procedurami systemu zarządzania projektowaniem, do:
 1. klasyfikowania zmian w certyfikacie typu lub uzupełniającym certyfikacie typu i projektach napraw jako »poważnych« lub »drobnych«;
 2. zatwierdzania drobnych zmian w certyfikacie typu lub uzupełniającym certyfikacie typu i projektów drobnych napraw zgodnie z niniejszym załącznikiem (część 21) lub zgodnie z załącznikiem Ib (część 21 Light);
 3. deklarowania zgodności drobnej zmiany lub drobnej naprawy w projekcie statku powietrznego, dla którego zgodność projektowa została zadeklarowana przez deklarującego na podstawie sekcji A podczęść C pkt 21L.A.43 załącznika Ib (część 21 Light);
 4. deklarowania zgodności projektu statku powietrznego, w którym wprowadzono zmianę, zgodnie z pkt 21L.A.43 załącznika Ib (część 21 Light), w przypadku gdy osoba fizyczna lub prawna, która pierwotnie złożyła deklarację zgodności projektowej w odniesieniu do tego statku powietrznego na podstawie pkt 21L.A.43 załącznika Ib (część 21 Light), nie prowadzi już działalności lub nie odpowiada na wnioski dotyczące deklaracji zgodności zmian projektowych;
 5. zatwierdzania niektórych projektów poważnej naprawy zgodnie z podczęścią M niniejszego załącznika w odniesieniu do wyrobów lub pomocniczego źródła zasilania (APU);
 6. zatwierdzania dla niektórych statków powietrznych warunków lotu, na jakich można wydać zezwolenie na lot zgodnie z pkt 21.A.710 lit. a) ppkt 2, z wyjątkiem zezwoleń na lot wydanych do celów pkt 21.A.701 lit. a) ppkt 15;
 7. wydania zezwolenia na lot zgodnie z pkt 21.A.711 lit. b) dla statku powietrznego, który zaprojektował lub zmienił, lub dla którego zatwierdził, zgodnie z pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 6, warunki lotu, na jakich można wydać zezwolenie na lot, jeżeli posiadacz zatwierdzenia organizacji projektującej:
 - (i) kontroluje konfigurację statku powietrznego oraz
 - (ii) potwierdza zgodność z warunkami projektu zatwierdzonymi na dany lot;
 8. zatwierdzania niektórych poważnych zmian w certyfikacie typu zgodnie z podczęścią D niniejszego załącznika lub zgodnie z sekcją A podczęść D załącznika Ib (część 21 Light); oraz
 9. wydawania niektórych uzupełniających certyfikatów typu zgodnie z podczęścią E niniejszego załącznika lub zgodnie z sekcją A podczęść E załącznika Ib (część 21 Light) i zatwierdzania niektórych poważnych zmian w tych certyfikatach.”;
- d) pkt 21.A.265 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) ustala, czy projekt wyrobów, ich zmian lub napraw jest zgodny z właściwą podstawą certyfikacji typu, specyfikacjami technicznymi dotyczącymi składania deklaracji, podstawą zatwierdzenia danych dotyczących zgodności operacyjnej oraz wymogami ochrony środowiska i czy projekt ten nie ma cech niebezpiecznych.”;

- 5) w sekcji A podczęść K pkt 21.A.307 dodaje się lit. b) ppkt 7 w brzmieniu:
- „7. część lub akcesorium wyprodukowane przez osobę lub organizację, o których mowa w art. 9 ust. 4 niniejszego rozporządzenia;”;
- 6) w dodatku I tekst pod tytułem »Instrukcja wypełniania formularza 1 EASA« otrzymuje brzmienie:
- »Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania formularza 1 EASA tylko w odniesieniu do produkcji. Sposób wypełniania formularza 1 EASA w odniesieniu do obsługi opisany został w dodatku II do załącznika I (część M) do rozporządzenia (UE) nr 1321/2014.
1. CEL I ZAKRES ZASTOSOWANIA
 - 1.1. Zasadniczym celem tego dokumentu jest poświadczenie zdatności do lotu nowych wyrobów i części oraz akcesoriów (»elementu(-ów)«).
 - 1.2. Ustala się związek pomiędzy poświadczeniem a elementem(-ami). Wydający musi przechowywać poświadczenie w formie umożliwiającej weryfikację pierwotnych danych.
 - 1.3. Poświadczenie jest uznawane przez wiele organów ds. zdatności do lotu, ale może to podlegać dwustronnym umowom lub polityce organu ds. zdatności do lotu.
 - 1.4. Poświadczenie nie jest dokumentem dostawy ani listem przewozowym.
 - 1.5. Poświadczenie nie służy do dopuszczania do eksploatacji statków powietrznych.
 - 1.6. Poświadczenie nie stanowi zezwolenia na zainstalowanie elementu w danym statku powietrznym, silniku lub śmigle, ale pomaga użytkownikowi końcowemu w określeniu jego statusu co do zatwierdzenia zdatności do lotu.
 - 1.7. Nie wolno umieszczać elementów dopuszczonych do produkcji z elementami dopuszczonymi do obsługi w tym samym poświadczeniu.
 - 1.8. Nie wolno wpisywać elementów certyfikowanych na zgodność z »zatwierdzonymi danymi« i »niezatwierdzonymi danymi« na tym samym poświadczeniu.
 2. POSTANOWIENIA OGÓLNE
 - 2.1. Poświadczenie musi być zgodne z załączonym wzorem, łącznie z numeracją pól i rozmieszczeniem każdego pola. Rozmiar każdego pola może być jednakże dowolny, tak aby odpowiadał potrzebom indywidualnego zgłoszenia, jednak nie do takich rozmiarów, które czyniłyby poświadczenie nierozpoznawalnym.
 - 2.2. Poświadczenie musi być w formacie poziomym, a całkowite wymiary poświadczenia mogą być znacznie powiększane lub zmniejszane, o ile poświadczenie pozostaje rozpoznawalne i czytelne. Ewentualne wątpliwości należy konsultować z właściwym organem.
 - 2.3. Oświadczenie o odpowiedzialności użytkownika/installatora można umieścić na dowolnej stronie formularza.
 - 2.4. Pismo ma być wyraźne i czytelne, aby umożliwić łatwe odczytanie poświadczenia.
 - 2.5. Poświadczenie może być albo wydrukowane wcześniej, albo wygenerowane komputerowo, lecz w każdym przypadku druk linii i znaków musi być wyraźny i czytelny oraz zgodny z określonym formatem.
 - 2.6. Poświadczenie powinno być w języku angielskim oraz, w uzasadnionych przypadkach, w innym języku lub w kilku innych językach.
 - 2.7. Szczegóły wprowadzane do poświadczenia mogą być pisane maszynowo/komputerowo lub ręcznie przy użyciu drukowanych liter i mają umożliwiać łatwe odczytanie.
 - 2.8. Skrótów należy ograniczyć do minimum w celu zwiększenia przejrzystości dokumentu.
 - 2.9. Miejsce na odwrotnej stronie poświadczenia może zostać użyte przez wydającego do umieszczenia dodatkowych informacji, lecz nie może zawierać żadnych oświadczeń istotnych dla poświadczenia. Informacja o wykorzystaniu odwrotnej strony poświadczenia musi znaleźć się w odpowiednim polu na przedniej stronie poświadczenia.

3. KOPIE

3.1. Nie ma ograniczeń liczby kopii poświadczenia wysłanych do klienta lub przechowywanych przez wydającego.

4. BŁĘDY NA POŚWIADCZENIU

4.1. Jeżeli użytkownik końcowy stwierdzi błąd lub błędy na poświadczeniu, musi zgłosić go/je na piśmie wydającemu. Wydający może wystawić nowe poświadczenie, jeśli możliwe jest zweryfikowanie i skorygowanie błędu(-ów).

4.2. Nowe poświadczenie musi mieć nadany nowy numer i podpis oraz datę.

4.3. Wniosek o nowe poświadczenie może być przyjęty bez konieczności ponownej weryfikacji stanu elementu(-ów). Nowe poświadczenie nie stanowi oświadczenia o aktualnym stanie i powinno odnosić się do poprzedniego poświadczenia w polu 12 poprzez następujący zapis: »Niniejsze poświadczenie koryguje błąd (błędy) w polu(-ach) [wpisać korygowane pole(-a)] poświadczenia [wpisać pierwotny numer poświadczenia] z dnia [wpisać datę pierwotnego wystawienia] oraz nie dotyczy zgodności/stanu/dopuszczenia do obsługi.« Obydwa poświadczenia należy przechowywać przez okres czasu przechowywania określony dla pierwotnego poświadczenia.

5. WYPEŁNIENIE POŚWIADCZENIE PRZEZ WYDAJĄCEGO

Pole 1	Właściwy organ zatwierdzający/państwo
	Podać nazwę i państwo właściwego organu zatwierdzającego, pod nadzorem którego poświadczenie jest wydawane. Jeżeli właściwym organem jest Agencja, wystarczy podać »EASA«.
Pole 2	Nagłówek formularza 1 EASA
	»AUTORYZOWANE POŚWIADCZENIE PRODUKCJI/OBSŁUGI FORMULARZ 1 EASA«
Pole 3	Numer formularza
	Wpisać niepowtarzalny numer ustalany zgodnie z systemem/procedurą numeracji organizacji podanej w polu 4. Numer ten może zawierać znaki alfanumeryczne.
Pole 4	Nazwa i adres organizacji
	Wpisać pełną nazwę i adres organizacji produkującej (zob. formularz 55 EASA arkusz A) lub osoby fizycznej lub prawnej dopuszczającej element(-y) objęty(-e) niniejszym poświadczeniem. Dozwolone są logo i inne podobne elementy dotyczące organizacji, jeżeli zmieszczą się w tym polu.
Pole 5	Zlecenie/umowa/faktura
	Wpisać numer zlecenia, umowy, faktury lub podobny numer referencyjny, aby ułatwić konsumentowi odszukanie elementu(-ów).
Pole 6	Pozycja
	Wpisać numery linii, jeśli występuje więcej niż jedna linia. Pole to pozwala na łatwe powiązanie danych z uwagami wpisanymi w polu 12.
Pole 7	Wyszczególnienie
	Wpisać nazwę lub opis elementu. Pierwszeństwo ma użycie terminu występującego w instrukcjach dla danych o ciągłej zdatności do lotu lub dotyczących obsługi (np. ilustrowany katalog części zamiennych, podręcznik obsługi technicznej statków powietrznych, biuletyn obsługi, podręcznik obsługi technicznej komponentów).
Pole 8	Numer części
	Wpisać numer części widniejący na elemencie lub przywieszce/opakowaniu. W przypadku silnika lub śmigła można zastosować oznaczenie typu.
Pole 9	Liczba
	Wpisać liczbę elementów.

- Pole 10** Numer serii
- Jeśli przepisy prawa wymagają oznaczenia elementu numerem serii, należy wpisać go w tym polu. Ponadto można tu wpisać wszelkie pozostałe numery serii niewymagane przepisami prawa. Jeśli na elemencie brak jest numeru serii, wpisać »nie dotyczy«.
- Pole 11** Status/czynność
- Wpisać »PROTOTYP« lub »NOWY«.
- Wpisać »PROTOTYP« dla:
- (i) produkcji nowego elementu zgodnie z niezatwierdzonymi danymi projektowymi;
 - (ii) produkcji nowego elementu zgodnie z danymi projektowymi, które nie zostały jeszcze zadeklarowane przez deklarującego zgodnie z sekcją A podczęść C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light);
 - (iii) ponownej certyfikacji przez organizację wskazaną w polu 4 poprzedniego poświadczenia po przerobieniu lub usprawnieniu elementu, przed jego oddaniem do użytku (np. po wprowadzeniu zmiany projektowej, usunięciu wady, przeglądzie lub próbie lub przedłużeniu okresu składowania). Szczegóły dotyczące pierwotnego dopuszczenia oraz przeróbek lub usprawnień należy wpisać w polu 12;
- Wpisać »NOWY« dla:
- (i) produkcji nowego elementu zgodnie z zatwierdzonymi danymi projektowymi;
 - (ii) produkcji nowego elementu zgodnie z danymi projektowymi, które zostały zadeklarowane przez deklarującego zgodnie z sekcją A podczęść C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light);
 - (iii) ponownej certyfikacji przez organizację wskazaną w polu 4 poprzedniego poświadczenia po przerobieniu lub usprawnieniu elementu, przed jego oddaniem do użytku (np. po wprowadzeniu zmiany projektowej, usunięciu wady, przeglądzie lub próbie lub przedłużeniu okresu składowania). Szczegóły dotyczące pierwotnego dopuszczenia oraz przeróbek lub usprawnień należy wpisać w polu 12;
 - (iv) ponownej certyfikacji, przez producenta wyrobu lub organizację wskazaną w polu 4 poprzedniego certyfikatu, elementów z »prototypu« (zgodność tylko z niezatwierdzonymi danymi) na »nowe« (zgodność z zatwierdzonymi danymi i w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację), w związku z zatwierdzeniem właściwych danych projektowych, pod warunkiem że dane projektowe nie uległy zmianie.
- W przypadku wyrobów certyfikowanych następujące oświadczenie należy umieścić w polu 12:
- »PONOWNA CERTYFIKACJA ELEMENTÓW Z 'PROTOTYPU' NA 'NOWE': NINIEJSZY DOKUMENT POŚWIADCZA ZATWIERDZENIE DANYCH PROJEKTOWYCH [WPISAĆ NUMER TC/STC, POZIOM ZMIAN], Z DNIA [WPISAĆ DATĘ, JEŚLI NIEZBĘDNA DO OKREŚLENIA STATUSU ZMIAN], ZGODNIE Z KTÓRYMI ELEMENT(-Y) ZOSTAŁ(-Y) WYPRODUKOWANY(-E).«
- Należy zaznaczyć w polu 13a opcję »zatwierdzonymi danymi projektowymi oraz w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację«;
- W przypadku statku powietrznego będącego przedmiotem deklaracji zgodności projektowej zgodnie z sekcją A podczęść C załącznika Ib (część 21 Light) w polu 12 należy zamieścić następujące oświadczenie:
- »PONOWNA CERTYFIKACJA ELEMENTÓW Z 'PROTOTYPU' NA 'NOWE': NINIEJSZY DOKUMENT POŚWIADCZA DEKLARACJĘ DANYCH PROJEKTOWYCH [WPISAĆ SYGNATURĘ DEKLARACJI, POZIOM ZMIAN], Z DNIA [WPISAĆ DATĘ, JEŚLI NIEZBĘDNA DO OKREŚLENIA STATUSU ZMIAN], ZGODNIE Z KTÓRYMI ELEMENT(-Y) ZOSTAŁ(-Y) WYPRODUKOWANY(-E).«;

- (v) oceny poprzednio dopuszczonego nowego elementu, przed jego wejściem do użytku zgodnie z normami lub specyfikacjami właściwymi dla danego klienta (szczegółowe informacje na ten temat należy podać w polu 12) lub przez ustaleniem zdolności do lotu (wyjaśnienie podstawy dopuszczenia i dane dotyczące pierwotnego dopuszczenia należy podać w polu 12).

Pole 12 Uwagi

Należy opisać czynności wymienione w polu 11, bezpośrednio lub poprzez odniesienie się do dokumentacji towarzyszącej, aby użytkownik lub instalator mogli określić zdolność do lotu elementu(-ów) w związku z czynnościami podlegającymi certyfikacji. W razie konieczności można skorzystać z odrębnego arkusza, o którym wzmianka znajduje się w formularzu 1 EASA. Każde oświadczenie musi wyraźnie wskazywać na element(-y) w polu 6, do którego(-ych) się odnosi. Jeżeli nie ma tego typu informacji, wpisać »brak«.

Wpisać uzasadnienie dopuszczenia zgodnie z niezatwierdzonymi danymi projektowymi w polu 12 (np. certyfikat typu w toku, tylko do badań, proces zatwierdzania danych w toku).

Jeżeli dany element został wyprodukowany zgodnie z danymi projektowymi, które nie zostały jeszcze zadeklarowane przez deklarującego zgodnie z sekcją A podczęść C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light), w polu 12 należy zamieścić następujące oświadczenie:

»DEKLARACJA ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ W TOKU ZGODNIE Z SEKCJĄ A PODCZĘŚĆ C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light)«.

Jeżeli dany element został wyprodukowany zgodnie z danymi projektowymi, które zostały zadeklarowane przez deklarującego zgodnie z sekcją A podczęść C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light), w polu 12 należy zamieścić następujące oświadczenie:

»WYPRODUKOWANO ZGODNIE Z DANymi PROJEKTOWymi ZAWARTymi W DEKLARACJI ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ ZGODNIE Z sekcją A PODCZĘŚĆ C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light)«.

W przypadku drukowania danych z elektronicznego formularza 1 EASA wszelkie dane nieodnoszące się do pozostałych pól powinny być wpisane w tym polu.

Pole 13a Zaznaczyć tylko jeden kwadrat:

1. Zaznaczyć kwadrat »zatwierdzonymi danymi projektowymi i w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację«, jeśli element(-y) został(-y) wyprodukowany(-e) zgodnie z zatwierdzonymi danymi projektowymi i stwierdzono, że jest/są w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację.
2. Zaznaczyć kwadrat »niezatwierdzonymi danymi projektowymi wymienionymi w polu 12«, jeśli element(-y) został(-y) wyprodukowany(-e) z zastosowaniem niezatwierdzonych danych projektowych.

Kwadrat ten należy zaznaczyć również wtedy, gdy dany element został wyprodukowany zgodnie z danymi projektowymi, które zostały zadeklarowane zgodnie z sekcją A podczęści C, F i N załącznika Ib (część 21 Light).

Określić dane w polu 12 (np. certyfikat typu w toku, tylko do celów próby, proces zatwierdzania danych w toku, zgodne z danymi projektowymi zawartymi w deklaracji zgodności projektowej zgodnie z sekcją A podczęść C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light)).

Nie wolno wpisywać na tym samym certyfikacie elementów dopuszczonych zgodnie z zatwierdzonymi danymi projektowymi i elementów dopuszczonych zgodnie z niezatwierdzonymi danymi projektowymi.

Pole 13b Podpis osoby upoważnionej

W polu tym upoważniona osoba składa swój podpis. Jedynie osoby odpowiednio upoważnione zgodnie z zasadami i procedurami właściwego organu uprawnione są do składania podpisu w tym polu. W celu ułatwienia identyfikacji można uzupełnić o niepowtarzalny numer identyfikacyjny upoważnionej osoby.

- Pole 13c** Numer zatwierdzenia/autoryzacji
- Wpisać numer/sygnaturę zatwierdzenia/autoryzacji. Numer ten lub sygnatura nadawane są przez właściwy organ zatwierdzonym lub zadeklarowanym organizacjom produkującym (w odniesieniu do części produkowanych zgodnie z załącznikiem Ib (część 21 Light). Jeżeli organizacja wyprodukowała część, która jest zgodna z danymi projektowymi zadeklarowanymi przez deklarującego zgodnie z sekcją A podczęść C, F lub N załącznika Ib (część 21 Light), przy czym organizacja ta nie jest zatwierdzoną ani zadeklarowaną organizacją produkującą, wpisuje ona następujące oświadczenie:
- »WYPRODUKOWANO ZGODNIE Z sekcją A PODCZĘŚĆ R załącznika Ib (część 21 Light)«.
- Pole 13d** Nazwisko
- Wpisać w czytelnej formie nazwisko osoby składającej podpis w polu 13b.
- Pole 13e** Data
- Wpisać datę, w której składany jest podpis w polu 13b. Data musi być w formacie dd = dwucyfrowe oznaczenie dnia, mmm = pierwsze trzy litery nazwy miesiąca, rrrr = czterocyfrowe oznaczenie roku.
- Pola 14a–14e** Ogólne wymagania dotyczące pól 14a–14e:
- Nie dotyczą dopuszczenia do produkcji. Zaciemnić, zaciemnić lub w inny sposób odznaczyć, aby uniemożliwić przypadkowe lub nieupoważnione wykorzystanie.
- Obowiązki użytkownika/instalatora
- Umieścić następujące oświadczenie na poświadczeniu, aby poinformować użytkowników końcowych o tym, że nie są oni zwolnieni z obowiązków związanych z zainstalowaniem i użytkowaniem wszystkich elementów, dla których poświadczenie wystawiono:
- »NINIEJSZE POŚWIADCZENIE NIE STANOWI AUTOMATYCZNEGO ZEZWOLENIA NA ZAINSTALOWANIE ELEMENTU(-ÓW).
- JEŻELI UŻYTKOWNIK/INSTALATOR WYKONUJE PRACĘ ZGODNIE Z PRZEPISAMI ORGANU DS. ZDATNOŚCI DO LOTU INNEGO NIŻ ORGAN DS. ZDATNOŚCI DO LOTU OKREŚLONY W POLU 1, KONIECZNE JEST, ABY UŻYTKOWNIK/INSTALATOR ZAGWARANTOWAŁ, ŻE JEGO ORGAN DS. ZDATNOŚCI DO LOTU AKCEPTUJE ELEMENTY OD ORGANU DS. ZDATNOŚCI DO LOTU WYMIENIONEGO W POLU 1.
- OŚWIADCZENIA W POLU 13 A I 14 A NIE STANOWIĄ POŚWIADCZENIA INSTALACJI. W KAŻDYM PRZYPADKU ZAPIS OBSŁUGI TECHNICZNEJ STATKU POWIETRZNEGO MUSI OBEJMOWAĆ CERTYFIKAT INSTALACYJNY WYDANY ZGODNIE Z PRZEPISAMI KRAJOWYMI PRZEZ UŻYTKOWNIKA/INSTALATORA, ZANIM STATEK POWIETRZNY ZOSTANIE DOPUSZCZONY DO LOTU.«.
-

ZAŁĄCZNIK II

Dodaje się załącznik Ib (część 21 Light) w brzmieniu:

„Spis treści

21L.1 Zakres

21L.2 Właściwy organ

SEKCJA A — WYMAGANIA TECHNICZNE

PODCZEŚĆ A — POSTANOWIENIA OGÓLNE

21L.A.1 Zakres

21L.A.2 Obowiązki i czynności wykonywane przez osobę inną niż wnioskujący o wydanie certyfikatu, posiadacz certyfikatu lub składający deklarację zgodności projektowej

21L.A.3 System zgłaszania

21L.A.4 Dyrektywy zdatności do lotu

21L.A.5 Współpraca między projektem a produkcją

21L.A.6 Oznakowanie

21L.A.7 Przechowywanie dokumentacji

21L.A.8 Podręczniki

21L.A.9 Instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu

21L.A.10 Dostęp i badanie

21L.A.11 Ustalenia i uwagi

21L.A.12 Sposoby spełnienia wymagań

PODCZEŚĆ B — CERTYFIKATY TYPU

21L.A.21 Zakres

21L.A.22 Kwalifikowalność

21L.A.23 Wykazanie zdolności projektowej

21L.A.24 Wniosek o wydanie certyfikatu typu

21L.A.25 Wykazanie zgodności

21L.A.26 Projekt typu

21L.A.27 Wymogi dotyczące wydawania certyfikatu typu

21L.A.28 Obowiązki posiadacza certyfikatu typu

21L.A.29 Zbywalność certyfikatu typu

21L.A.30 Ciągłość ważności certyfikatu typu

PODCZEŚĆ C — DEKLARACJE ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ STATKU POWIETRZNEGO

21L.A.41 Zakres

21L.A.42 Kwalifikowalność

21L.A.43 Deklaracja zgodności projektowej

21L.A.44 Czynności związane z zapewnieniem zgodności na potrzeby deklaracji zgodności projektowej

21L.A.45 Szczegółowe specyfikacje techniczne i wymogi ochrony środowiska, które mają zastosowanie do statków powietrznych będących przedmiotem deklaracji zgodności projektowej

21L.A.46 Dane projektowe statku powietrznego

21L.A.47 Obowiązki składającego deklarację zgodności projektowej

21L.A.48 Niezbywalność deklaracji zgodności projektowej statku powietrznego

PODCZEŚĆ D — ZMIANY W CERTYFIKATACH TYPU

21L.A.61 Zakres

21L.A.62 Zmiany standardowe

21L.A.63 Klasyfikacja zmian w certyfikacie typu

21L.A.64 Kwalifikowalność

21L.A.65 Wniosek o zmianę w certyfikacie typu

21L.A.66 Wykazanie zgodności

21L.A.67 Wymogi dotyczące zatwierdzania drobnej zmiany w certyfikacie typu

21L.A.68 Wymogi dotyczące zatwierdzania poważnej zmiany w certyfikacie typu

21L.A.69 Zatwierdzenie zmiany w certyfikacie typu na podstawie przywileju

21L.A.70 Obowiązki dotyczące wprowadzania drobnych zmian w certyfikacie typu

PODCZEŚĆ E — UZUPEŁNIAJĄCE CERTYFIKATY TYPU

21L.A.81 Zakres

21L.A.82 Kwalifikowalność

21L.A.83 Wykazanie zdolności projektowej

21L.A.84 Wniosek o uzupełniający certyfikat typu

21L.A.85 Wykazanie zgodności

21L.A.86 Wymagania dotyczące zatwierdzenia uzupełniającego certyfikatu typu

21L.A.87 Zatwierdzenie uzupełniającego certyfikatu typu na podstawie przywileju

21L.A.88 Obowiązki posiadacza uzupełniającego certyfikatu typu

21L.A.89 Zbywalność uzupełniającego certyfikatu typu

21L.A.90 Ciągłość ważności uzupełniającego certyfikatu typu

21L.A.91 Zmiany w części wyrobu objętej uzupełniającym certyfikatem typu

PODCZEŚĆ F — ZMIANY W STATKACH POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ

21L.A.101 Zakres

21L.A.102 Zmiany standardowe

21L.A.103 Klasyfikacja zmian w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

21L.A.104 Kwalifikowalność

21L.A.105 Deklaracja zgodności projektowej drobnych zmian

21L.A.106 Obowiązki osoby składającej deklarację zgodności projektowej drobnej zmiany

21L.A.107 Deklaracja zgodności projektowej poważnej zmiany

21L.A.108 Czynności związane z zapewnieniem zgodności na potrzeby deklarowania zgodności poważnej zmiany

PODCZEŚĆ G – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PRODUKUJĄCE

- 21L.A.121 Zakres
- 21L.A.122 Kwalifikowalność
- 21L.A.123 Deklaracja zdolności produkcyjnej
- 21L.A.124 System zarządzania produkcją
- 21L.A.125 Zasoby zadeklarowanej organizacji produkującej
- 21L.A.126 Zakres prac
- 21L.A.127 Obowiązki zadeklarowanej organizacji produkującej
- 21L.A.128 Powiadomianie o zmianach i zaprzestaniu działalności

PODCZEŚĆ H – ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU I OGRANICZONE ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU

- 21L.A.141 Zakres
- 21L.A.142 Kwalifikowalność
- 21L.A.143 Wniosek o świadectwo zdatności do lotu lub ograniczone świadectwo zdatności do lotu
- 21L.A.144 Obowiązki wnioskującego o wydanie świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu
- 21L.A.145 Zbywalność i wydanie powtórne świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu w obrębie państw członkowskich
- 21L.A.146 Zachowanie ważności świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu

PODCZEŚĆ I — ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI W ZAKRESIE HAŁASU I OGRANICZONE ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI W ZAKRESIE HAŁASU

- 21L.A.161 Zakres
- 21L.A.162 Kwalifikowalność
- 21L.A.163 Wniosek
- 21L.A.164 Zbywalność i wydanie powtórne świadectw zdatności w zakresie hałasu i ograniczonych świadectw zdatności w zakresie hałasu w obrębie państw członkowskich
- 21L.A.165 Zachowanie ważności świadectwa zdatności w zakresie hałasu i ograniczonego świadectwa zdatności w zakresie hałasu

PODCZEŚĆ J – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PROJEKTUJĄCE

- 21L.A.171 Zakres
- 21L.A.172 Kwalifikowalność
- 21L.A.173 Deklaracja zdolności projektowej
- 21L.A.174 System zarządzania projektem
- 21L.A.175 Zasoby zadeklarowanej organizacji projektującej
- 21L.A.176 Zakres prac
- 21L.A.177 Obowiązki zadeklarowanej organizacji projektującej
- 21L.A.178 Powiadomianie o zmianach i zaprzestaniu działalności

PODCZEŚĆ K – CZĘŚCI

- 21L.A.191 Zakres
- 21L.A.192 Wykazywanie zgodności
- 21L.A.193 Dopuszczanie części do montażu

PODCZEŚĆ M – PROJEKTOWANIE NAPRAW WYROBÓW POSIADAJĄCYCH CERTYFIKAT TYPU

21L.A.201 Zakres

21L.A.202 Naprawy standardowe

21L.A.203 Klasyfikacja projektów naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu

21L.A.204 Kwalifikowalność

21L.A.205 Wniosek o zatwierdzenie projektu naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu

21L.A.206 Wykazanie zgodności

21L.A.207 Wymogi dotyczące zatwierdzenia projektu drobnej naprawy

21L.A.208 Wymogi dotyczące zatwierdzenia projektu poważnej naprawy

21L.A.209 Zatwierdzenie projektu naprawy na podstawie przywileju

21L.A.210 Obowiązki posiadacza zatwierdzenia projektu naprawy

21L.A.211 Nienaprawione uszkodzenie

PODCZEŚĆ N – PROJEKTOWANIE NAPRAW STATKÓW POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ

21L.A.221 Zakres

21L.A.222 Naprawy standardowe

21L.A.223 Klasyfikacja projektów naprawy statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

21L.A.224 Kwalifikowalność

21L.A.225 Deklaracja zgodności projektowej projektów drobnych napraw

21L.A.226 Deklaracja zgodności projektowej projektów poważnych napraw

21L.A.227 Czynności związane z zapewnieniem zgodności na potrzeby deklarowania zgodności projektu poważnej naprawy

21L.A.228 Obowiązki składającego deklarację zgodności projektowej projektu naprawy

21L.A.229 Nienaprawione uszkodzenie

PODCZEŚĆ O — AUTORYZACJE EUROPEJSKIEJ NORMY TECHNICZNEJ

PODCZEŚĆ P – ZEZWOLENIE NA LOT

21L.A.241 Zezwolenie na lot i warunki lotu

PODCZEŚĆ Q – ZNAKOWANIE WYROBÓW I CZĘŚCI

21L.A.251 Zakres

21L.A.252 Projekt oznakowania

21L.A.253 Znakowanie wyrobów

21L.A.254 Postępowanie z danymi identyfikacyjnymi

21L.A.255 Znakowanie części

PODCZEŚĆ R – OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI STATKU POWIETRZNEGO I AUTORYZOWANE POŚWIADCZENIE PRODUKCJI/OBSŁUGI (FORMULARZ 1 EASA) SILNIKÓW I ŚMIGIEŁ LUB ICH CZĘŚCI, KTÓRE SĄ ZGODNE Z DEKLARACJĄ ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ

21L.A.271 Zakres

21L.A.272 Kwalifikowalność

21L.A.273 System kontroli produkcji

21L.A.274 Wydawanie oświadczenia o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowanego poświadczenia produkcji/obsługi (formularz 1 EASA)

21L.A.275 Obowiązki osób fizycznych lub prawnych wydających oświadczenie o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA)

SEKCJA B — PROCEDURY DOTYCZĄCE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

PODCZEŚĆ A — POSTANOWIENIA OGÓLNE

21L.B.11 Dokumentacja nadzoru

21L.B.12 Wymiana informacji

21L.B.13 Informowanie Agencji

21L.B.14 Dyrektywy zgodności do lotu otrzymane od państw trzecich

21L.B.15 Niezwłoczne reagowanie na problem w zakresie bezpieczeństwa

21L.B.16 System zarządzania

21L.B.17 Przydzielanie zadań kwalifikowanym jednostkom

21L.B.18 Zmiany w systemie zarządzania

21L.B.19 Rozstrzyganie sporów

21L.B.20 Przechowywanie dokumentacji

21L.B.21 Ustalenia i uwagi

21L.B.22 Środki egzekwowania

21L.B.23 Dyrektywy zgodności do lotu

21L.B.24 Sposoby spełnienia wymagań

PODCZEŚĆ B — CERTYFIKATY TYPU

21L.B.41 Specyfikacje certyfikacyjne

21L.B.42 Pierwsze badanie

21L.B.43 Podstawa certyfikacji typu dla certyfikatu typu

21L.B.44 Warunki specjalne

21L.B.45 Określenie mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska dla certyfikatu typu

21L.B.46 Badanie

21L.B.47 Wydawanie certyfikatu typu

21L.B.48 Nadzór nad ciągłą zgodnością do lotu wyrobów, dla których wydano certyfikat typu

21L.B.49 Przeniesienie certyfikatu typu

PODCZEŚĆ C — DEKLARACJE ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ

21L.B.61 Szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska dla deklaracji zgodności projektowej wyrobu

21L.B.62 Pierwsze badanie nadzorcze

21L.B.63 Rejestracja deklaracji zgodności projektowej

21L.B.64 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

PODCZEŚĆ D — ZMIANY W CERTYFIKATACH TYPU

21L.B.81 Podstawa certyfikacji typu i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska w odniesieniu do poważnej zmiany w certyfikacie typu

21L.B.82 Badanie i wydawanie zatwierdzenia drobnej zmiany w certyfikacie typu

21L.B.83 Badanie poważnej zmiany w certyfikacie typu

21L.B.84 Wydawanie zatwierdzenia poważnej zmiany w certyfikacie typu

21L.B.85 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu zmienionych wyrobów, dla których wydano certyfikat typu

PODCZEŚĆ E — UZUPEŁNIAJĄCE CERTYFIKATY TYPU

21L.B.101 Podstawa certyfikacji typu i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska dla uzupełniającego certyfikatu typu

21L.B.102 Badanie

21L.B.103 Wydawanie uzupełniającego certyfikatu typu

21L.B.104 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu wyrobów, dla których wydano uzupełniający certyfikat typu

PODCZEŚĆ F — ZMIANY W STATKACH POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ

21L.B.121 Pierwsze badanie nadzorcze deklaracji zgodności projektowej poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

21L.B.122 Rejestracja deklaracji zgodności projektowej poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego

21L.B.123 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu zmienionego statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

PODCZEŚĆ G – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PRODUKUJĄCE

21L.B.141 Pierwsze badanie nadzorcze

21L.B.142 Rejestracja deklaracji zdolności produkcyjnej

21L.B.143 Nadzór

21L.B.144 Program sprawowania nadzoru

21L.B.145 Czynności nadzorcze

21L.B.146 Zmiany w deklaracjach

PODCZEŚĆ H – ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU I OGRANICZONE ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU

21L.B.161 Badanie

21L.B.162 Wydanie lub zmiana świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu

21L.B.163 Nadzór

PODCZEŚĆ I — ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI W ZAKRESIE HAŁASU

21L.B.171 Badanie

21L.B.172 Wydanie lub zmiana świadectw zdatności w zakresie hałasu

21L.B.173 Nadzór

PODCZEŚĆ J – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PROJEKTUJĄCE

21L.B.181 Pierwsze badanie nadzorcze

21L.B.182 Rejestracja deklaracji zdolności projektowej

21L.B.183 Nadzór

21L.B.184 Program sprawowania nadzoru

21L.B.185 Czynności nadzorcze

21L.B.186 Zmiany w deklaracjach

PODCZEŚĆ K – CZĘŚCI

PODCZEŚĆ M – PROJEKTOWANIE NAPRAW WYROBÓW POSIADAJĄCYCH CERTYFIKAT TYPU

21L.B.201 Podstawa certyfikacji typu i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska w odniesieniu do zatwierdzenia projektu naprawy

21L.B.202 Badanie i wydawanie zatwierdzenia projektu drobnej naprawy

21L.B.203 Badanie wniosku o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy

21L.B.204 Wydawanie zatwierdzenia projektu poważnej naprawy

21L.B.205 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu wyrobów, dla których zatwierdzono projekt naprawy

21L.B.206 Nienaprawione uszkodzenie

PODCZEŚĆ N – PROJEKTOWANIE NAPRAW STATKÓW POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ

21L.B.221 Pierwsze badanie nadzorcze deklaracji zgodności projektowej projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

21L.B.222 Rejestracja deklaracji projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

21L.B.223 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu w przypadku projektu naprawy, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

PODCZEŚĆ O — AUTORYZACJE EUROPEJSKIEJ NORMY TECHNICZNEJ

PODCZEŚĆ P – ZEZWOLENIE NA LOT

21L.B.241 Badanie przed wydaniem zezwolenia na lot

21L.B.242 Badanie przed wydaniem warunków lotu

PODCZEŚĆ Q – ZNAKOWANIE WYROBÓW I CZĘŚCI

PODCZEŚĆ R – OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI STATKU POWIETRZNEGO I AUTORYZOWANE POŚWIADCZENIA PRODUKCJI/OBSŁUGI (FORMULARZ 1 EASA) SILNIKÓW I ŚMIGIEŁ ORAZ ICH CZĘŚCI, KTÓRE SĄ ZGODNE Z DEKLARACJĄ ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ

21L.B.251 Nadzór

21L.B.252 Program sprawowania nadzoru

21L.B.253 Czynności nadzorcze

Dodatki do załącznika Ib

21L.1 **Zakres**
(Zarezerwowane)

21L.2 **Właściwy organ**
(Zarezerwowane)

SEKCJA A

WYMAGANIA TECHNICZNE

PODCZĘŚĆ A — POSTANOWIENIA OGÓLNE

21L.A.1 **Zakres**

W niniejszej sekcji określono ogólne prawa i obowiązki, które mają zastosowanie do:

- a) wnioskodawcy i posiadacza każdego certyfikatu wydanego lub który ma być wydany zgodnie z niniejszym załącznikiem;
- b) każdego deklarującego zdolność projektową lub produkcyjną lub zgodność projektową; oraz
- c) każdej osoby fizycznej lub prawnej wydającej oświadczenie o zgodności w odniesieniu do statku powietrznego lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) w odniesieniu do wyprodukowanego silnika, śmigła lub wyprodukowanej części.

21L.A.2 **Obowiązki i czynności wykonywane przez osobę inną niż wnioskujący o wydanie certyfikatu, posiadacz certyfikatu lub składający deklarację zgodności projektowej**

Czynności i zobowiązania, które mają być podjęte przez posiadacza lub wnioskującego o wydanie certyfikatu na wyrób lub część lub przez składającego deklarację zgodności projektowej zgodnie z niniejszą sekcją, mogą być podjęte w jego imieniu przez każdą inną osobę fizyczną lub prawną, pod warunkiem że obowiązki wspomnianego wnioskodawcy, posiadacza lub deklarującego są i będą prawidłowo realizowane.

21L.A.3 **System zgłaszania**

- a) Nie naruszając przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014⁽¹⁾ oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, każda osoba fizyczna lub prawna, która posiada lub która wystąpiła z wnioskiem o certyfikat typu, uzupełniający certyfikat typu, zatwierdzenie projektu poważnej naprawy lub jakiegokolwiek inny stosowny certyfikat uznany za wydany na podstawie niniejszego załącznika lub która zadeklarowała zgodność projektu statku powietrznego, zmiany projektowej lub projektu naprawy zgodnie z niniejszym załącznikiem:
 1. ustanawia i utrzymuje system umożliwiający gromadzenie, badanie i analizowanie zgłoszeń w celu identyfikowania niepożądanych tendencji lub eliminowania niedociągnięć oraz wychwytywania zdarzeń, których zgłaszanie jest obowiązkowe zgodnie z pkt 3, oraz zdarzeń zgłaszanych dobrowolnie. System zgłaszania obejmuje:
 - (i) zgłoszenia i informacje dotyczące awarii, niesprawności, wad i innych zdarzeń, które mogą wpływać lub wpływają negatywnie na ciągłą zdatność do lotu wyrobu lub części objętych certyfikatem typu, uzupełniającym certyfikatem typu, zatwierdzeniem projektu poważnej naprawy lub każdym innym stosownym certyfikatem uznany za wydany na podstawie niniejszego załącznika, bądź objętych deklaracją zgodności projektowej wydaną na podstawie niniejszego załącznika;
 - (ii) zgłoszenia na temat błędów, zdarzeń potencjalnie wypadkowych i zagrożeń, które nie wchodzą w zakres pppkt (i);

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych, zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 oraz uchylenia dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzeń Komisji (WE) nr 1321/2007 i (WE) nr 1330/2007 (Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 18).

2. udostępnia znanym operatorom wyrobów lub części oraz, na żądanie, każdej osobie upoważnionej na mocy innych powiązanych aktów wykonawczych lub aktów delegowanych informacje o systemie ustanowionym zgodnie z lit. a) pkt 1 oraz o sposobach przekazywania takich zgłoszeń i informacji dotyczących awarii, niesprawności, wad lub innych zdarzeń, o których mowa w lit. a) ppkt 1 pppkt (i);
 3. zgłasza Agencji każdą awarię, niesprawność, wadę i każde inne zdarzenie, których jest świadoma i które są związane z wyrobem lub częścią objętymi certyfikatem typu, uzupełniającym certyfikatem typu, zatwierdzeniem projektu poważnej naprawy lub każdym innym stosownym certyfikatem uznanym za wydany na podstawie niniejszego załącznika, bądź objętymi deklaracją zgodności projektowej wydaną na podstawie niniejszego załącznika, i które skutkują lub mogą skutkować powstaniem stanu niebezpiecznego.
- b) Nie naruszając przepisów rozporządzenia (UE) nr 376/2014 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, każda osoba fizyczna lub prawna, która zadeklarowała swoją zdolność produkcyjną na podstawie podczęści G niniejszego załącznika lub która produkuje wyrób lub część na podstawie podczęści R niniejszego załącznika:
1. ustanawia i utrzymuje system umożliwiający gromadzenie oraz ocenę wewnętrznych zgłoszeń zdarzeń, w tym zgłoszeń na temat błędów wewnętrznych, zdarzeń potencjalnie wypadkowych i zagrożeń, w celu identyfikowania niepożądanych tendencji lub eliminowania niedociągnięć oraz wychwytywania zdarzeń, których zgłaszanie jest obowiązkowe zgodnie z pkt 2 i 3, a także zdarzeń zgłaszanych dobrowolnie;
 2. zgłasza odpowiedzialnemu posiadaczowi zatwierdzenia projektu lub składającemu deklarację zgodności projektowej wszystkie przypadki dopuszczenia przez nich do użytkowania wyrobów lub części, w których stwierdzono później możliwość występowania odstępstw od właściwych danych projektowych, i wraz z posiadaczem zatwierdzenia projektu lub składającym deklarację zgodności projektowej przeprowadza badanie celem rozpoznania tych odstępstw, które mogłyby doprowadzić do powstania stanu niebezpiecznego;
 3. zgłasza Agencji i właściwemu organowi państwa członkowskiego, na którym spoczywa odpowiedzialność zgodnie z pkt 21L.2, te odstępstwa, które mogłyby prowadzić do powstania stanu niebezpiecznego, rozpoznane zgodnie z pkt 21L.A.3 lit. b) ppkt 2;
 4. w przypadku działania jako dostawca dla innej organizacji produkującej, zgłasza on tej organizacji wszystkie przypadki przekazania do niej wyrobów lub części, w których stwierdzono później możliwość występowania odstępstw od właściwych danych projektowych.
- Obowiązki zgłaszania określone w pkt 21.A.3A lit. b) załącznika I, spoczywające na osobach fizycznych i prawnych, które posiadają lub wystąpiły o zatwierdzenie organizacji produkującej, obejmują zdarzenia związane z wyrobami i częściami wyprodukowanymi zgodnie z danymi projektowymi zatwierdzonymi lub zadeklarowanymi zgodnie z niniejszym załącznikiem, a w przypadku, gdy zadeklarowano zgodność projektową, zgłoszenia przekazuje się deklarującemu zgodność projektową.
- c) Nie naruszając przepisów rozporządzenia (UE) nr 376/2014 i jego aktów delegowanych i wykonawczych, każda osoba fizyczna lub prawna, o której mowa w lit. a) lub b), dokonując zgłoszenia zgodnie z lit. a) ppkt 3 lub lit. b) ppkt 2, 3 i 4, zabezpiecza odpowiednio poufność zgłaszającego oraz osób, o których mowa w zgłoszeniu.
 - d) Nie naruszając przepisów rozporządzenia (UE) nr 376/2014 i jego aktów delegowanych i wykonawczych, każda osoba fizyczna lub prawna, o której mowa w lit. a) lub b), dokonuje zgłoszenia określonego w lit. a) ppkt 3 i lit. b) ppkt 3 w postaci i na zasadach ustanowionych przez właściwy organ, w możliwie najszybszym trybie, i w każdym przypadku wysyła zgłoszenie nie później niż 72 godziny po zidentyfikowaniu przez osobę fizyczną lub prawną, o której mowa w lit. a) i b), możliwego stanu niebezpiecznego, chyba że wyjątkowe okoliczności to uniemożliwią.
 - e) Nie naruszając przepisów rozporządzenia (UE) nr 376/2014 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, w przypadku gdy zdarzenie zgłoszone na podstawie lit. a) pkt 3 lub lit. b) pkt 3 wynika z wadliwości projektu lub produkcji, posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia projektu poważnej naprawy lub każdego innego stosownego certyfikatu, jaki uznano za wydany na podstawie niniejszego załącznika, składający deklarację zgodności projektowej lub organizacja produkująca, o której mowa w lit. b) – stosownie do przypadku – bada przyczyny wadliwości i przekazuje wyniki tych badań, wraz z informacją o podejmowanych lub proponowanych działaniach ją eliminujących, Agencji oraz właściwemu organowi państwa członkowskiego odpowiedzialnemu zgodnie z pkt 21L.2, jeśli taki organ istnieje.

- f) Jeżeli właściwy organ stwierdzi, że konieczne jest podjęcie działania dla wyeliminowania wadliwości, posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia projektu poważnej naprawy lub każdego innego stosownego certyfikatu uznanego za wydany na podstawie niniejszego załącznika, składający deklarację zgodności projektowej lub, stosownie do przypadku, organizacja produkująca, o której mowa w lit. b), przedkłada na żądanie właściwemu organowi odpowiednie dane.

21L.A.4 Dyrektywy zdatności do lotu

Jeżeli Agencja musi wydać dyrektywę zdatności do lotu w celu usunięcia stanu niebezpiecznego, zgodnie z pkt 21L.B.23, lub w celu przeprowadzenia inspekcji, posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia projektu poważnej naprawy lub każdego innego stosownego certyfikatu, uznanego za wydany na podstawie niniejszego załącznika, jak również składający deklarację zgodności projektowej, stosownie do przypadku:

- a) proponuje odpowiednie działania naprawcze lub niezbędne inspekcje, lub jedno i drugie, oraz przedstawia szczegóły swoich propozycji do zatwierdzenia przez Agencję;
- b) po zatwierdzeniu przez Agencję propozycji, o których mowa w lit. a), udostępnia odpowiednie dane opisowe i instrukcje wykonania wszystkim znanym użytkownikom lub właścicielom wyrobu lub części, oraz, na żądanie, każdej osobie, od której wymagane jest przestrzeganie dyrektywy zdatności do lotu.

21L.A.5 Współpraca między projektem a produkcją

Posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia zmiany w certyfikacie typu lub zatwierdzenia projektu naprawy, składający deklarację zgodności projektowej oraz organizacja lub osoba fizyczna lub prawna produkująca wyroby lub części danego konkretnego projektu współpracują ze sobą, aby zapewnić zgodność wyrobu lub części z tym projektem oraz aby zapewnić ciągłą zdatność do lotu tego wyrobu lub tej części.

21L.A.6 Oznakowanie

- a) Posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia zmiany w certyfikacie typu lub zatwierdzenia projektu naprawy lub składający deklarację zgodności projektowej określa znakowanie wyrobów lub części zgodnie z podczęścią Q niniejszego załącznika.
- b) Organizacja lub osoba fizyczna lub prawna produkująca wyroby lub części produkuje je zgodnie z podczęścią Q niniejszego załącznika.

21L.A.7 Przechowywanie dokumentacji

Wszystkie osoby fizyczne lub prawne, które posiadają lub które wystąpiły o certyfikat typu, uzupełniający certyfikat typu, zatwierdzenie projektu naprawy lub zezwolenie na lot, które zadeklarowały zgodność projektową, które zadeklarowały zdolność projektową lub zdolność produkcyjną lub które produkują wyroby lub części na podstawie niniejszego rozporządzenia:

- a) projektując wyrób lub część, lub dokonując w nich zmian lub napraw, ustanawiają system przechowywania dokumentacji uwzględniający wymagania nałożone na ich partnerów i podwykonawców oraz zachowują odpowiednie informacje/dane projektowe i przechowują je do dyspozycji Agencji w celu dostarczenia informacji niezbędnych do zapewnienia ich ciągłej zdatności do lotu i zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami ochrony środowiska;
- b) produkując wyrób lub część, ustanawiają system przechowywania dokumentacji i rejestrują szczegółowe informacje na temat prac istotnych dla zgodności wyrobów lub części oraz wymagania nałożone na swoich partnerów i dostawców, a także przechowują je do dyspozycji właściwego organu celem zapewnienia dostępu do informacji niezbędnych do zapewnienia ciągłej zdatności do lotu danego wyrobu i danej części;
- c) jeżeli chodzi o zezwolenia na lot, oprócz wymagań w zakresie przechowywania dokumentacji, o których mowa w pkt 21.A.5 lit. c) załącznika I, rejestrują wszelkie dokumenty przedstawione w celu wykazania zgodności z dodatkowymi wymaganiami określonymi w pkt 21L.A.241 lit. b) i przechowują je do dyspozycji Agencji i właściwego organu;
- d) zachowują dokumenty dotyczące kompetencji i kwalifikacji personelu, który jest zaangażowany w projektowanie lub produkcję oraz pełnienie niezależnej funkcji monitorowania zgodności, jeżeli jest to wymagane zgodnie z pkt 21L.A.125 lit. c), pkt 21L.A.175 lit. b) lub pkt 21L.A.175 lit. e).

21L.A.8 Podręczniki

Posiadacz certyfikatu typu lub uzupełniającego certyfikatu typu lub składający deklarację zgodności projektowej opracowuje, przechowuje i aktualizuje egzemplarze wzorcowe wszystkich podręczników lub nowelizacji podręczników wymaganych zgodnie z właściwą podstawą certyfikacji typu, mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi oraz mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska w odniesieniu do danego wyrobu lub danej części oraz, na żądanie, udostępnia Agencji ich kopie.

21L.A.9 Instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu

- a) Posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia zmiany projektowej lub zatwierdzenia projektu naprawy lub składający deklarację zgodności projektowej określa informacje niezbędne do zapewnienia, aby przez cały okres eksploatacji utrzymana została zdatność do lotu typu statku powietrznego i każdej jego części zgodnej z tym projektem.
- b) Posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia zmiany projektowej lub zatwierdzenia projektu naprawy lub składający deklarację zgodności projektowej przedkłada informacje określone w lit. a) przed dopuszczeniem danego projektu do użytkowania.
- c) Instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu przedkłada:
 1. posiadacz certyfikatu typu lub składający deklarację zgodności projektowej – każdemu znanemu właścicielowi jednego lub większej liczby wyrobów po ich dostarczeniu lub po wydaniu pierwszego świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu, stosownie do przypadku, dla statku powietrznego, którego to dotyczy, w zależności od tego, co nastąpi później;
 2. posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu lub zatwierdzenia drobnej zmiany lub składający deklarację zgodności projektowej dla zmiany projektowej – wszystkim znanym użytkownikom wyrobu, na który zmiana miała wpływ, po dopuszczeniu zmodyfikowanego wyrobu do użytkowania;
 3. posiadacz zatwierdzenia projektu naprawy lub składający deklarację zgodności projektowej dla projektu naprawy – wszystkim znanym użytkownikom wyrobu, na który naprawa miała wpływ, po dopuszczeniu do użytkowania wyrobu, w odniesieniu do którego zrealizowano projekt naprawy. Naprawiony wyrób lub naprawiona część mogą być dopuszczone do użytkowania przed skompletowaniem odpowiednich instrukcji zapewnienia ciągłej zdatności do lotu, ale na ograniczony okres użytkowania i w porozumieniu z Agencją.

Następnie posiadacze certyfikatów lub deklarujący udostępniają te informacje na żądanie każdej innej osoby, od której wymaga się przestrzegania przedmiotowych instrukcji zapewnienia ciągłej zdatności do lotu.

- d) Na zasadzie odstępstwa od lit. b), posiadacz certyfikatu typu lub składający deklarację zgodności projektowej może opóźnić dostępność części instrukcji zapewnienia ciągłej zdatności do lotu, jeżeli chodzi o instrukcje o długim terminie opracowania o planowym charakterze, do chwili po wprowadzeniu wyrobu lub zmodyfikowanego wyrobu do użytkowania, ale musi udostępnić te instrukcje, zanim korzystanie z przedmiotowych danych w odniesieniu do wyrobu lub zmodyfikowanego wyrobu stanie się wymagane.
- e) Posiadacz zatwierdzenia projektu lub składający deklarację zgodności projektowej, od którego wymaga się dostarczenia instrukcji zapewnienia ciągłej zdatności do lotu zgodnie z lit. b), udostępnia również wszelkie zmiany w tych instrukcjach wszystkim znanym użytkownikom wyrobu, których dotyczą te zmiany, oraz, na żądanie, każdej innej osobie, od której wymaga się przestrzegania tych zmian.

21L.A.10 Dostęp i badanie

Każda osoba fizyczna lub prawna, która posiada lub która wystąpiły o certyfikat typu, uzupełniający certyfikat typu, zatwierdzenie projektu poważnej naprawy, zezwolenie na lot, świadectwo zdatności do lotu, ograniczone świadectwo zdatności do lotu, świadectwo zdatności w zakresie hałasu lub ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu, która zadeklarowała zgodność projektową, która zadeklarowała swoją zdolność projektową lub produkcyjną lub która produkuje statki powietrzne, silniki, śmigła lub części na podstawie podczęści R niniejszego załącznika:

- a) przyznaje właściwemu organowi dostęp do wszelkich obiektów, wyrobów, części, dokumentów, zapisów, danych, procesów, procedur lub wszelkich innych materiałów oraz zezwalają na przegląd wszelkich zgłoszeń, a także dokonuje wszelkich inspekcji oraz przeprowadza wszelkie próby, jakie są niezbędne do weryfikacji zgodności i ciągłej zgodności z mającymi zastosowanie wymogami niniejszej sekcji lub uczestniczy w takich próbach;
- b) jeśli osoba fizyczna lub prawna korzysta z usług partnerów, dostawców lub podwykonawców, dokonuje z nimi ustaleń zapewniających właściwemu organowi dostęp i możliwość przeprowadzenia badania zgodnie z lit. a).

21L.A.11 Ustalenia i uwagi

- a) Po otrzymaniu zawiadomienia o ustaleniach osoba fizyczna lub prawna, która posiada lub która wystąpiła o certyfikat typu, uzupełniający certyfikat typu, zatwierdzenie projektu poważnej naprawy, zezwolenie na lot, świadectwo zdatności do lotu, ograniczone świadectwo zdatności do lotu, świadectwo zdatności w zakresie hałasu lub ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu, która zadeklarowała zgodność projektową, która zadeklarowała swoją zdolność projektową lub produkcyjną lub która produkuje statki powietrzne, silniki, śmigła lub części na podstawie podczęści R niniejszego załącznika, podejmuje następujące działania w terminie określonym przez właściwy organ zgodnie z pkt 21L.B.21 lit. d) lub e):
1. identyfikuje przyczynę lub przyczyny niezgodności oraz czynnik lub czynniki sprzyjające jej wystąpieniu;
 2. określa plan działań naprawczych i przedstawia go właściwemu organowi;
 3. wykazuje wdrożenie działań naprawczych spełniających oczekiwania właściwego organu.
- b) Uwaga zgłoszona przez właściwy organ zgodnie z pkt 21L.B.21 lit. f) musi zostać należycie uwzględniona. Osoba fizyczna lub prawna odnotowuje decyzję podjętą w odniesieniu do takich uwag.

21L.A.12 Sposoby spełnienia wymagań

- a) Aby spełnić wymagania przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, osoba fizyczna lub prawna może skorzystać z alternatywnego sposobu spełnienia wymagań względem akceptowalnych sposobów spełnienia wymagań (AMC).
- b) Jeżeli osoba fizyczna lub prawna zamierza wykorzystać alternatywne sposoby spełnienia wymagań, przed ich zastosowaniem przedkłada właściwemu organowi ich pełny opis. Opis zawiera wszelkie zmiany podręczników lub procedur, które mogą być istotne, a także wyjaśnienie wskazujące, w jaki sposób osiągnięto zgodność z niniejszym rozporządzeniem.
- c) Osoba fizyczna lub prawna może stosować wspomniane alternatywne sposoby spełnienia wymagań pod warunkiem ich uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ.

PODCZĘŚĆ B — CERTYFIKATY TYPU**21L.A.21 Zakres**

W niniejszej podczęści ustanawia się procedury dotyczące składania wniosków o certyfikaty typu oraz prawa i obowiązki wnioskujących o wydanie i posiadaczy tych certyfikatów w odniesieniu do wyrobów takich jak:

- a) samolot o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 2 000 kg z konfiguracją siedzeń dla maksymalnie czterech osób;
- b) szybowiec lub motoszybowiec o MTOM nie większej niż 2 000 kg;
- c) balon;
- d) sterowiec na ogrzane powietrze;
- e) pasażerski sterowiec gazowy zaprojektowany dla maksymalnie czterech osób;
- f) wiropląt o MTOM nie większej niż 1 200 kg z konfiguracją siedzeń dla maksymalnie czterech osób;
- g) silnik tłokowy i śmigło o stałym skoku przeznaczone do instalacji w statkach powietrznych, o których mowa w lit. a)–f). W takich przypadkach arkusz danych do certyfikatu typu zawiera odpowiednie adnotacje, które umożliwiają instalację silnika lub śmigła wyłącznie w tego rodzaju statkach powietrznych;
- h) wiatrakowiec.

21L.A.22 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna, która wykazała lub jest w trakcie wykazywania swojej zdolności projektowej zgodnie z pkt 21L.A.23, może wystąpić z wnioskiem o wydanie certyfikatu typu na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.23 Wykazanie zdolności projektowej

Wnioskujący o certyfikat typu wykazuje swoją zdolność projektową w drodze:

- a) posiadania zatwierdzenia organizacji projektującej z warunkami zatwierdzenia obejmującymi odpowiednią kategorię wyrobu, wydanego przez Agencję zgodnie z sekcją A podczęść J załącznika I (część 21); lub
- b) zadeklarowania swojej zdolności projektowej w odniesieniu do rodzaju prac projektowych i kategorii wyrobu zgodnie z podczęścią J niniejszego załącznika.

21L.A.24 Wniosek o wydanie certyfikatu typu

- a) Wniosek o certyfikat typu składany jest w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.
- b) Wniosek o certyfikat typu zawiera co najmniej:
 1. uzasadnienie wykazujące, że wniosek wchodzi w zakres przewidziany w pkt 21L.A.21;
 2. wstępne dane opisowe dotyczące wyrobu, jego zamierzonego użytkowania i rodzaju operacji, w odniesieniu do których ma być certyfikowany;
 3. propozycję podstawy certyfikacji typu oraz mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska, przygotowaną zgodnie z wymogami i opcjami określonymi w pkt 21L.B.43 i 21L.B.45;
 4. plan wykazania zgodności określający środki i metody zapewnienia zgodności, który wnioskodawca aktualizuje, gdy w projekcie certyfikacyjnym zachodzą zmiany mające wpływ na ppkt 1–3 lub jakiejkolwiek zmiany dotyczące środków i metod zapewniania zgodności.
- c) Wniosek o certyfikat typu zachowuje ważność przez okres 3 lat. W przypadku niewystawienia certyfikatu typu w tym okresie należy złożyć nowy wniosek zgodnie z lit. a) i b).

21L.A.25 Wykazanie zgodności

- a) Po zaakceptowaniu planu wykazania zgodności przez Agencję i zgodnie z jego treścią wnioskujący o certyfikat typu:
 1. wykazuje zgodność z właściwą podstawą certyfikacji typu, ustanowioną i notyfikowaną wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.43;
 2. wykazuje zgodność z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.45; oraz
 3. przedstawia Agencji sposoby wykazania tej zgodności.
- b) Wnioskujący o certyfikat typu przekłada Agencji udokumentowane uzasadnienie sposobów spełnienia wymagań w dokumentach dotyczących zgodności według planu wykazania zgodności.
- c) W ramach przeprowadzania prób i przeglądów mających na celu wykazanie zgodności zgodnie z lit. a) wnioskodawca, przed przeprowadzeniem jakiejkolwiek próby, wykonuje i dokumentuje weryfikację potwierdzającą:
 1. w odniesieniu do każdego prototypu, że:
 - (i) materiały i procesy są zgodne ze specyfikacjami dla proponowanego projektu typu;
 - (ii) części wyrobu są w należyty sposób zgodne z rysunkami w proponowanym projekcie typu;
 - (iii) proces produkcji, budowa i montaż są w należyty sposób zgodne ze specyfikacją w proponowanym projekcie typu; oraz

2. w odniesieniu do urządzeń do wykonywania prób i pomiarów, zastosowanych w danej próbie, że były one odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane.
- d) Próby w locie do celów uzyskania certyfikatu typu wykonywane są zgodnie z metodami określonymi w odniesieniu do takich prób przez Agencję. Wnioskujący o certyfikat typu wykonuje wszelkie próby w locie niezbędne do ustalenia zgodności z właściwą podstawą certyfikacji typu. Próby w locie obejmują okres funkcjonowania w ostatecznej konfiguracji o czasie trwania wystarczającym do zapewnienia uniknięcia problemów bezpieczeństwa w chwili pierwszego przekazania statku powietrznego do eksploatacji.
 - e) Wnioskujący o certyfikat typu umożliwia Agencji:
 1. przegląd wszelkich danych i informacji dotyczących wykazania zgodności;
 2. asystowanie przy wszelkich próbach lub przeglądach wykonywanych na potrzeby wykazania zgodności lub ich przeprowadzenie;
 3. przeprowadzenie inspekcji fizycznej pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej konfiguracji w celu weryfikacji zgodności projektu z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska oraz jakiegokolwiek innego badania określonego zgodnie z pkt 21L.B.46.
 - f) Po zakończeniu wykazywania zgodności wnioskodawca deklaruje Agencji, że:
 1. wykazał zgodność z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.43 i 21L.B.45, według planu wykazania zgodności; oraz
 2. nie stwierdzono żadnej cechy ani charakterystyki, które mogłyby sprawić, że wyrób należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.

21L.A.26 Projekt typu

Celem umożliwienia niepowtarzalnej i jednoznacznej identyfikacji wyrobu wnioskujący o certyfikat typu określa projekt typu wyrobu składający się z:

- a) rysunków i specyfikacji oraz wykazu tych rysunków i specyfikacji, które są niezbędne do zdefiniowania konfiguracji i cech konstrukcyjnych wyrobu;
- b) informacji na temat wykorzystanych materiałów i procesów;
- c) informacji na temat metod produkcji i montażu;
- d) wszelkich ograniczeń związanych ze zdolnością do lotu;
- e) wymogów dotyczących kompatybilności środowiskowej; oraz
- f) wszelkich innych danych umożliwiających, przez porównanie, ustalenie zdolności do lotu oraz, w stosownych przypadkach, kompatybilności środowiskowej późniejszych wyrobów tego samego typu.

21L.A.27 Wymogi dotyczące wydawania certyfikatu typu

W celu otrzymania certyfikatu typu wnioskodawca:

- a) wykazuje swoją zdolność projektową zgodnie z pkt 21L.A.23;
- b) wykazuje zgodność projektu z pkt 21L.A.25;
- c) w przypadku certyfikatów typu statków powietrznych wykazuje, że silnik lub śmigło albo oba te elementy, jeżeli są zainstalowane w statku powietrznym:
 1. posiadają certyfikat typu wydany lub określony zgodnie z załącznikiem I (część 21) lub wydany zgodnie z niniejszym załącznikiem; lub
 2. zostały uwzględnione we wniosku o certyfikat typu statku powietrznego, a wnioskodawca zapewnił zgodność silnika lub śmigła podczas wykazywania zgodności, o którym mowa w pkt 21L.A.25;
- d) wykazuje, że nie ma nierozwiązanych problemów wynikających z inspekcji fizycznej pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej konfiguracji lub jakiegokolwiek innego badania, przeprowadzonych przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.46 lit. c) i d).

21L.A.28 Obowiązki posiadacza certyfikatu typu

Posiadacz certyfikatu typu podejmuje się realizacji obowiązków posiadacza certyfikatu typu przewidzianych w podczęści A niniejszego załącznika i kontynuuje zapewnianie zgodności z wymogiem kwalifikowalności, o którym mowa w pkt 21L.A.22.

21L.A.29 Zbywalność certyfikatu typu

Certyfikat typu można zbyć na rzecz nowego posiadacza, pod warunkiem że Agencja zweryfikowała zgodnie z pkt 21L.B.49, że osoba fizyczna lub prawna, na rzecz której certyfikat typu ma zostać zbyty, kwalifikuje się zgodnie z pkt 21L.A.22 do posiadania certyfikatu typu oraz jest w stanie podjąć się realizacji obowiązków posiadacza certyfikatu typu wynikających z pkt 21L.A.28. Posiadacz certyfikatu typu lub osoba fizyczna lub prawna, która chce przejąć certyfikat, przekazuje Agencji wniosek o weryfikację spełnienia tych warunków w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.

21L.A.30 Ciągłość ważności certyfikatu typu

a) Certyfikat typu zachowuje ważność, dopóki:

1. certyfikat typu nie został zwrócony przez posiadacza;
2. posiadacz certyfikatu typu spełnia odpowiednie wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, z uwzględnieniem przepisów dotyczących postępowania z ustaleniami, jak określono w pkt 21L.B.21;
3. certyfikat typu nie zostanie cofnięty przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.22.

b) W przypadku zwrotu lub cofnięcia certyfikatu typu przekazuje się Agencji.

PODCZEŚĆ C — DEKLARACJE ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ STATKU POWIETRZNEGO**21L.A.41 Zakres**

a) W niniejszej podczęści ustanawia się procedury dotyczące deklarowania zgodności projektowej statków powietrznych oraz prawa i obowiązki osób składających takie deklaracje.

b) Niniejsza podczęść ma zastosowanie do poniższych kategorii statków powietrznych, pod warunkiem że projekt statku powietrznego nie zawiera nowatorskich lub nietypowych cech konstrukcyjnych:

1. samolot o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 1 200 kg, który nie jest wyposażony w silnik odrzutowy, z konfiguracją siedzeń dla maksymalnie dwóch osób;
2. szybowiec lub motoszybowiec o MTOM nie większej niż 1 200 kg;
3. balon zaprojektowany dla maksymalnie czterech osób;
4. sterowiec na ogrzane powietrze zaprojektowany dla maksymalnie czterech osób.

c) Do celów niniejszej podczęści cechą konstrukcyjną uznaje się za nowatorską lub nietypową, jeżeli w chwili złożenia deklaracji zgodności projektowej ta cecha konstrukcyjna nie jest objęta szczegółowymi specyfikacjami technicznymi ustanowionymi i udostępnionymi przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.61.

21L.A.42 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna może zadeklarować zgodność projektu statku powietrznego na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.43 Deklaracja zgodności projektowej

a) Przed wyprodukowaniem statku powietrznego lub uzgodnieniem jego produkcji z organizacją produkującą osoba fizyczna lub prawna, która projektuje dany statek powietrzny oświadcza, że jego projekt jest zgodny z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi oraz mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, o których mowa w pkt 21L.A.45.

- b) Deklaracja składana jest w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję i zawiera co najmniej następujące informacje:
1. imię i nazwisko osoby przedkładającej deklarację oraz jej adres/miejsce prowadzenia działalności;
 2. niepowtarzalne odniesienie umożliwiające identyfikację statku powietrznego;
 3. wskazanie mających zastosowanie szczegółowych specyfikacji technicznych i mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska według pkt 21L.A.45, których dotyczy deklaracja deklarującego zgodność;
 4. podpisane oświadczenie, złożone na wyłączną odpowiedzialność osoby składającej deklarację, że projekt statku powietrznego oraz w stosownych przypadkach silnika lub śmigła jest zgodny z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, o których mowa w ppkt 3, według planu wykazania zgodności, o którym mowa w lit. c) pkt 3;
 5. podpisane oświadczenie, złożone na wyłączną odpowiedzialność osoby składającej deklarację, że osoba ta nie stwierdziła żadnych cech ani właściwości, które mogłyby sprawić, że statek powietrzny należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście jego zamierzonego użytkowania;
 6. podpisane zobowiązanie, że osoba składająca deklarację podejmie się realizacji obowiązków, o których mowa w pkt 21L.A.47;
 7. jeżeli projekt statku powietrznego objęty deklaracją zawiera silnik lub śmigło:
 - (i) odniesienie do certyfikatu typu silnika lub śmigła wydanego lub określonego zgodnie z załącznikiem I (część 21) lub wydanego zgodnie z niniejszym załącznikiem; lub
 - (ii) w przypadku silników tłokowych i śmigieł o stałym skoku oświadczenie, że deklaracja zgodności projektowej statku powietrznego obejmuje zgodność silnika lub śmigła z mającymi zastosowanie specyfikacjami technicznymi dotyczącymi silnika lub śmigła;
 8. instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu;
 9. ograniczenia użytkowe;
 10. arkusz danych w zakresie zdatności do lotu i, w stosownych przypadkach, emisji;
 11. w stosownych przypadkach arkusz danych w zakresie hałasu;
 12. wszelkie inne warunki lub ograniczenia określone dla statku powietrznego oraz, w stosownych przypadkach, dla silnika lub śmigła w mających zastosowanie szczegółowych specyfikacjach technicznych i mających zastosowanie wymogach ochrony środowiska, których dotyczy deklaracja deklarującego zgodność.
- c) Deklarujący przedkłada Agencji deklarację zgodności projektowej, o której mowa w lit. b). Wraz z tą deklaracją deklarujący przedstawia Agencji:
1. rysunek statku powietrznego;
 2. szczegółowy opis projektu statku powietrznego, uwzględniający wszystkie konfiguracje objęte deklaracją, charakterystyki eksploatacyjne, cechy konstrukcyjne oraz wszelkie ograniczenia;
 3. plan wykazania zgodności określający sposoby, za pomocą których wykazano zgodność z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska podczas wykazywania zgodności;
 4. odnotowane uzasadnienia zgodności uzyskane w ramach czynności związanych z zapewnieniem zgodności przeprowadzonych według planu wykazania zgodności;

5. jeżeli zgodność została wykazana poprzez przeprowadzenie prób, odnotowane uzasadnienie zgodności artykułów i sprzętu poddanych próbom, wykazujące:
- (i) w odniesieniu do prototypu, że:
 - A) materiały i procesy są w należyty sposób zgodne ze specyfikacjami dla projektu;
 - B) części wyrobu są w należyty sposób zgodne z rysunkami w projekcie; oraz
 - C) procesy produkcji, budowa i montaż są w należyty sposób zgodne ze specyfikacją w projekcie;
 - (ii) w odniesieniu do urządzeń do wykonywania prób i pomiarów, zastosowanych w danej próbie, że były one odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane;
6. sprawozdania, wyniki przeglądów lub prób, które deklarujący uznał za niezbędne do ustalenia, czy statek powietrzny i w stosownych przypadkach silnik lub śmigło spełniają mające zastosowanie szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska.

21L.A.44 Czynności związane z zapewnieniem zgodności na potrzeby deklaracji zgodności projektowej

Przed złożeniem deklaracji zgodności projektowej zgodnie z pkt 21L.A.43 deklarujący odpowiedzialny za projekt danego statku powietrznego musi, w odniesieniu do tego konkretnego projektu statku powietrznego:

- a) ustanowić plan wykazania zgodności szczegółowo określający sposoby wykazania zgodności, które stosuje się podczas wykazywania zgodności. W razie potrzeby dokument ten jest aktualizowany;
- b) odnotować uzasadnienie zgodności w dokumentach dotyczących zgodności według planu wykazania zgodności;
- c) w stosownych przypadkach przeprowadzić próby i przeglądy według planu wykazania zgodności;
- d) zapewnić i odnotować zgodność artykułów i sprzętu poddanych próbom oraz zagwarantować, aby prototyp był zgodny ze specyfikacjami, rysunkami, procesem produkcji oraz sposobami budowy i montażu w projekcie;
- e) zapewnić, aby urządzenia do wykonywania prób i pomiarów były odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane;
- f) umożliwić Agencji przeprowadzenie wszelkich przeglądów lub prób lub wzięcie udziału we wszelkich przeglądach i próbach, jakim poddaje się statek powietrzny, którego projekt i konfiguracja produkcyjna przyjęły ostateczną formę lub są dostatecznie zaawansowane, niezbędnych do ustalenia, czy wyrób nie wykazuje żadnych cech ani właściwości, które sprawiałoby, że statek powietrzny należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście jego zamierzonego użytkowania;
- g) przeprowadzić próby w locie zgodnie z metodami określonymi dla takich prób przez Agencję w celu ustalenia, czy statek powietrzny spełnia mające zastosowanie szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska. Próby w locie obejmują okres funkcjonowania w ostatecznej konfiguracji o czasie trwania wystarczającym do zapewnienia uniknięcia problemów bezpieczeństwa w chwili pierwszego przekazania statku powietrznego do eksploatacji.

21L.A.45 Szczegółowe specyfikacje techniczne i wymogi ochrony środowiska, które mają zastosowanie do statków powietrznych będących przedmiotem deklaracji zgodności projektowej

Deklarujący wykazuje zgodność projektu statku powietrznego ze szczegółowymi specyfikacjami technicznymi oraz stosownymi wymogami ochrony środowiska, określonymi w pkt 21L.B.61, które mają zastosowanie do tego statku powietrznego i które obowiązują w dniu przedłożenia Agencji deklaracji zgodności projektowej.

21L.A.46 Dane projektowe statku powietrznego

- a) Celem umożliwienia niepowtarzalnej i jednoznacznej identyfikacji statku powietrznego deklarujący jasno określa projekt statku powietrznego.

- b) Dane projektowe statku powietrznego wykorzystywane przez deklarującego w celu niepowtarzalnego określenia projektu statku powietrznego składają się z:
1. rysunków i specyfikacji oraz wykazu tych rysunków i specyfikacji, które są niezbędne do zdefiniowania konfiguracji i cech konstrukcyjnych wyrobu;
 2. informacji na temat wykorzystanych materiałów i procesów;
 3. informacji na temat metod produkcji i montażu;
 4. wszelkich ograniczeń związanych ze zdatnością do lotu;
 5. wszelkich wymogów dotyczących kompatybilności środowiskowej; oraz
 6. wszelkich innych danych umożliwiających, przez porównanie, ustalenie zdatności do lotu oraz, w stosownych przypadkach, kompatybilności środowiskowej późniejszych wyrobów tego samego typu.

21L.A.47 Obowiązki składającego deklarację zgodności projektowej

Deklarujący, który przekazał Agencji deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z pkt 21L.A.43:

- a) w chwili złożenia deklaracji umożliwia Agencji przeprowadzenie inspekcji fizycznej oraz prób w locie dotyczących pierwszego artykułu tego statku powietrznego, którego konfiguracja przyjęła ostateczną formę lub jest dostatecznie zaawansowana, aby zapewnić osiągnięcie przez statek powietrzny akceptowalnego poziomu bezpieczeństwa, a także jego kompatybilność środowiskową;
- b) zachowuje wszystkie dokumenty potwierdzające deklarację zgodności projektowej i udostępnia je Agencji na żądanie;
- c) wywiązuje się ze wszystkich innych obowiązków mających zastosowanie do składającego deklarację zgodności projektowej ustanowionych w podczęści A niniejszego załącznika.

21L.A.48 Niezbywalność deklaracji zgodności projektowej statku powietrznego

- a) Deklaracja zgodności projektowej statku powietrznego nie podlega zbyciu.
- b) Osoba fizyczna lub prawna przejmująca projekt statku powietrznego, w odniesieniu do którego wcześniej zadeklarowano zgodność projektu:
 1. przedkłada nową deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z niniejszą podczęścią;
 2. wykazuje, że deklarujący, który uprzednio złożył deklarację zgodności projektowej statku powietrznego, nie prowadzi już działalności lub wyraził zgodę na przekazanie danych projektowych statku powietrznego;
 3. zobowiązuje się do wywiązania się ze wszystkich obowiązków mających zastosowanie do osób składających deklarację zgodności projektowej statku powietrznego ustanowionych w pkt 21L.A.47 niniejszej podczęści.

PODCZEŚĆ D — ZMIANY W CERTYFIKATACH TYPU

21L.A.61 Zakres

Niniejsza podczęść ustanawia:

- a) procedurę składania wniosków o zatwierdzenie zmian w certyfikatach typu w odniesieniu do wyrobów certyfikowanych zgodnie z niniejszym załącznikiem, pod warunkiem że zmieniony wyrób nadal wchodzi w zakres stosowania pkt 21L.A.21;
- b) prawa i obowiązki wnioskujących o zatwierdzenia i posiadaczy takich zatwierdzeń, o których mowa w lit. a);
- c) przepisy dotyczące zmian standardowych, które nie wymagają zatwierdzenia.

21L.A.62 Zmiany standardowe

- a) Zmiany standardowe to zmiany w certyfikacie typu wyrobu, zatwierdzone zgodnie z sekcją B podczęść B niniejszego załącznika, które:
1. są zgodne z danymi projektowymi zawartymi w specyfikacjach certyfikacyjnych wydanych przez Agencję, zawierających opis akceptowalnych sposobów, technik i praktyk realizacji oraz określania zmian standardowych, w tym powiązane instrukcje zapewnienia ciągłej zdadności do lotu; oraz
 2. nie są sprzeczne z danymi posiadacza danego certyfikatu typu.
- b) Pkt 21L.A.63–21L.A.70 nie mają zastosowania do zmian standardowych.

21L.A.63 Klasyfikacja zmian w certyfikacie typu

- a) Zmiany w certyfikacie typu klasyfikuje się jako drobne lub poważne.
- b) »Drobna zmiana« to zmiana, która nie ma znaczącego wpływu na masę, wyważenie, wytrzymałość konstrukcji, niezawodność, certyfikowany poziom hałasu lub emisji, właściwości użytkowe lub inne właściwości mające wpływ na zdadność do lotu lub kompatybilność środowiskową wyrobu.
- c) Wszystkie inne zmiany stanowią »poważne zmiany«, chyba że zmiana projektu, mocy, siły ciągu lub masy jest tak znaczna, że konieczne jest przeprowadzenie w znacznym stopniu wyczerpujących badań zgodności z właściwą podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska lub z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi, w którym to przypadku projekt podlega certyfikacji zgodnie z podczęścią B niniejszego załącznika.
- d) Wymagania na potrzeby zatwierdzania drobnych zmian są takie, jak podano w pkt 21L.A.67.
- e) Wymagania na potrzeby zatwierdzania poważnych zmian są takie, jak podano w pkt 21L.A.68.

21L.A.64 Kwalifikowalność

- a) Na mocy niniejszej podczęści jedynie posiadacz certyfikatu typu może wnioskować o zatwierdzenie poważnej zmiany w certyfikacie typu; wszyscy pozostali wnioskujący o poważną zmianę w certyfikacie typu składają wnioski na podstawie podczęści E niniejszego załącznika.
- b) Każda osoba fizyczna lub prawna może wnioskować o zatwierdzenie drobnej zmiany w certyfikacie typu na podstawie niniejszej podczęści.

21L.A.65 Wniosek o zmianę w certyfikacie typu

- a) Wniosek o zatwierdzenie zmiany w certyfikacie typu składany jest w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.
- b) W przypadku poważnej zmiany w certyfikacie typu wnioskodawca uwzględnia we wniosku plan wykazania zgodności na potrzeby wykazania zgodności zgodnie z pkt 21L.A.66, wraz z propozycją podstawy certyfikacji typu oraz mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska, przygotowaną zgodnie z wymogami i opcjami określonymi w pkt 21L.B.81.

21L.A.66 Wykazanie zgodności

- a) Wnioskujący o poważną zmianę w certyfikacie typu wykazuje zgodność z właściwą podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.81, oraz przedstawia Agencji środki wykorzystane do wykazania tej zgodności.
- b) Wnioskujący o poważną zmianę w certyfikacie typu przedstawia Agencji udokumentowane uzasadnienie sposobów spełnienia wymagań według planu wykazania zgodności.

- c) W ramach przeprowadzania prób i przeglądów mających na celu wykazanie zgodności zgodnie z lit. a) wnioskodawca, przed przeprowadzeniem jakiegokolwiek próby, wykonuje i dokumentuje weryfikację potwierdzającą:
1. w odniesieniu do prototypu, że
 - (i) materiały i procesy są w należyty sposób zgodne ze specyfikacjami dla proponowanego zmienionego projektu typu;
 - (ii) części wyrobu są w należyty sposób zgodne z rysunkami w proponowanym zmienionym projekcie typu;
 - (iii) procesy produkcji, budowa i montaż są w należyty sposób zgodne ze specyfikacją w proponowanym zmienionym projekcie typu; oraz
 2. w odniesieniu do urządzeń do wykonywania prób i pomiarów, zastosowanych w danej próbie, że były one odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo skalowane.
- d) Próby w locie do celów uzyskania zatwierdzenia poważnej zmiany w certyfikacie typu wykonywane są zgodnie z metodami określonymi w odniesieniu do takich prób przez Agencję. Wnioskujący o poważną zmianę w certyfikacie typu wykonuje wszelkie próby w locie niezbędne do ustalenia zgodności z właściwą podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska.
- e) Wnioskujący o poważną zmianę w certyfikacie typu umożliwia Agencji:
1. przegląd wszelkich danych i informacji dotyczących wykazania zgodności;
 2. asystowanie przy wszelkich próbach lub przeglądach wykonywanych na potrzeby wykazania zgodności lub ich przeprowadzenie; oraz
 3. jeżeli zostanie to uznane za niezbędne, przeprowadzenie inspekcji fizycznej pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej zmienionej konfiguracji w celu weryfikacji zgodności projektu z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska.
- f) Po zakończeniu wykazywania zgodności wnioskodawca deklaruje Agencji, że:
1. wykazał zgodność z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.81, według planu wykazania zgodności; oraz
 2. nie stwierdzono żadnej cechy ani charakterystyki, które mogłyby sprawić, że zmieniony wyrób należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.

21L.A.67 Wymogi dotyczące zatwierdzania drobnej zmiany w certyfikacie typu

W celu uzyskania zatwierdzenia drobnej zmiany w certyfikacie typu wnioskodawca:

- a) wykazuje, że zmiana i obszary objęte skutkami zmiany są zgodne:
1. z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska uwzględnionymi poprzez odniesienie w certyfikacie typu; lub
 2. jeśli wnioskodawca tak zdecyduje, ze specyfikacjami certyfikacyjnymi mającymi zastosowanie do wyrobu w dniu złożenia wniosku o zmianę;
- b) stwierdza zgodność z podstawą certyfikacji typu i stosownymi wymogami ochrony środowiska, które mają zastosowanie zgodnie z lit. a) ppkt 1, lub ze specyfikacjami certyfikacyjnymi wybranymi zgodnie z lit. a) ppkt 2, odnotowuje uzasadnienia zgodności w dokumentach dotyczących zgodności oraz odnotowuje, że nie stwierdzono żadnej cechy ani właściwości, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany;
- c) przedstawia Agencji uzasadnienie zgodności dla zmiany i deklarację zgodności.

21L.A.68 Wymogi dotyczące zatwierdzania poważnej zmiany w certyfikacie typu

W celu uzyskania zatwierdzenia poważnej zmiany w certyfikacie typu wnioskodawca:

- a) wykazuje, że zmiana i obszary objęte skutkami zmiany są zgodne z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.81;
- b) wykazuje zgodność zgodnie z pkt 21L.A.66;
- c) wykazuje, że nie ma nierozwiązanych problemów wynikających z inspekcji fizycznej pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej zmienionej konfiguracji, przeprowadzonej przez Agencję zgodnie z pkt 21L.A.66 lit. e) ppkt 3.

21L.A.69 Zatwierdzenie zmiany w certyfikacie typu na podstawie przywileju

- a) Zatwierdzenie zmiany w certyfikacie typu, zaprojektowanej przez zatwierdzoną organizację projektującą, może być wydane przez tę organizację, zamiast przez Agencję, bez wniosku złożonego według pkt 21L.A.65, zgodnie z zakresem jej przywilejów, o których mowa w pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 2 i 8 załącznika I (część 21), jak wskazano w warunkach zatwierdzenia.
- b) Wydając zatwierdzenie zmiany w certyfikacie typu zgodnie z lit. a), organizacja projektująca:
 1. zapewnia, aby dostępne były wszystkie dane uzasadniające i uzasadnienia;
 2. zapewnia, aby zgodność zmiany z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska według pkt 21L.A.67 lit. a) ppkt 1 lub pkt 21L.A.68 lit. a) została wykazana i zadeklarowana zgodnie z pkt 21L.A.66;
 3. potwierdza, że nie stwierdzono:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska lub z wybranymi specyfikacjami certyfikacyjnymi;
 - (ii) żadnej cechy ani właściwości zmiany, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany;
 4. ogranicza zatwierdzenie zmiany w certyfikacie typu do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy zmiana.

21L.A.70 Obowiązki dotyczące wprowadzania drobnych zmian w certyfikacie typu

Posiadacz zatwierdzenia drobnej zmiany w certyfikacie typu zapewnia podjęcie realizacji obowiązków przewidzianych dla posiadaczy zatwierdzeń drobnej zmiany przewidzianych w podczęści A niniejszego załącznika.

PODCZĘŚĆ E — UZUPEŁNIAJĄCE CERTYFIKATY TYPU**21L.A.81 Zakres**

Niniejsza podczęść ustanawia procedurę dotyczącą osób fizycznych lub prawnych innych niż posiadacz certyfikatu typu w przypadku wnioskowania o zatwierdzenie poważnych zmian w certyfikatach typu – wydanych na podstawie załącznika I (część 21) lub niniejszego załącznika – wyrobów wchodzących w zakres stosowania pkt 21L.A.21, pod warunkiem że zmieniony wyrób nadal znajduje się w zakresie stosowania tego punktu, a także ustanawia prawa i obowiązki wnioskujących o wydanie i posiadaczy tych certyfikatów.

21L.A.82 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna, która wykazała lub jest w trakcie wykazywania swojej zdolności projektowej lub która ją zadeklarowała zgodnie z pkt 21L.A.83, może wystąpić z wnioskiem o uzupełniający certyfikat typu na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.83 Wykazanie zdolności projektowej

Wnioskujący o uzupełniający certyfikat typu wykazuje swoją zdolność projektową w drodze:

- a) posiadania zatwierdzenia organizacji projektującej z warunkami zatwierdzenia obejmującymi odpowiednią kategorię wyrobu, wydanego przez Agencję zgodnie z sekcją A podczęść J załącznika I (część 21); lub
- b) zadeklarowania swojej zdolności projektowej w odniesieniu do zakresu wyrobu zgodnie z podczęścią J niniejszego załącznika.

21L.A.84 Wniosek o uzupełniający certyfikat typu

- a) Wniosek o uzupełniający certyfikat typu składany jest w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.
- b) Wnioskujący o uzupełniający certyfikat typu:
 1. zawiera we wniosku informacje wymagane na podstawie pkt 21L.A.65 lit. b);
 2. wskazuje, czy dane certyfikacyjne zostały lub zostaną przygotowane w całości przez wnioskodawcę, czy na podstawie porozumienia z właścicielem danych certyfikacyjnych typu.

21L.A.85 Wykazanie zgodności

- a) Wnioskujący o uzupełniający certyfikat typu wykazuje zgodność z właściwą podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.101, oraz udostępnia Agencji środki wykorzystane do wykazania tej zgodności.
- b) Wnioskujący o uzupełniający certyfikat typu przedstawia Agencji udokumentowane uzasadnienie sposobów spełnienia wymagań w dokumentach dotyczących zgodności według planu wykazania zgodności.
- c) W ramach przeprowadzania prób i przeglądów mających na celu wykazanie zgodności zgodnie z lit. a) wnioskodawca, przed przeprowadzeniem jakiegokolwiek próby, wykonuje i dokumentuje weryfikację potwierdzającą:
 1. w odniesieniu do prototypu, że
 - (i) materiały i procesy są w należyty sposób zgodne ze specyfikacjami dla proponowanego zmienionego projektu typu;
 - (ii) części wyrobu są w należyty sposób zgodne z rysunkami w proponowanym zmienionym projekcie typu;
 - (iii) procesy produkcji, budowa i montaż są w należyty sposób zgodne ze specyfikacją w proponowanym zmienionym projekcie typu; oraz
 2. w odniesieniu do urządzeń do wykonywania prób i pomiarów, zastosowanych w danej próbie, że były one odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane.
- d) Próby w locie do celów uzyskania uzupełniającego certyfikatu typu wykonywane są zgodnie z metodami określonymi na potrzeby takich prób przez Agencję. Wnioskujący o uzupełniający certyfikat typu wykonuje wszelkie próby w locie niezbędne do ustalenia zgodności z właściwą podstawą certyfikacji typu.
- e) Wnioskujący o uzupełniający certyfikat typu umożliwia Agencji:
 1. przegląd wszelkich danych i informacji dotyczących wykazania zgodności;
 2. asystowanie przy wszelkich próbach lub przeglądach wykonywanych na potrzeby wykazania zgodności lub ich przeprowadzenie; oraz
 3. przeprowadzenie inspekcji fizycznej pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej zmienionej konfiguracji w celu weryfikacji zgodności projektu z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska.

- f) Po zakończeniu wykazywania zgodności wnioskujący o uzupełniający certyfikat typu deklaruje Agencji, że:
1. wykazał zgodność z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.101, według planu wykazania zgodności; oraz
 2. nie stwierdzono żadnej cechy ani charakterystyki, które mogłyby sprawić, że zmieniony wyrób należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.

21L.A.86 Wymagania dotyczące zatwierdzenia uzupełniającego certyfikatu typu

- a) W celu otrzymania uzupełniającego certyfikatu typu wnioskodawca:
1. wykazuje swoją zdolność projektową zgodnie z pkt 21L.A.83;
 2. wykazuje, że zmiana w certyfikacie typu i obszary objęte skutkami zmiany są zgodne z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.101;
 3. wykazuje zgodność zgodnie z pkt 21L.A.85;
 4. w przypadku gdy wnioskodawca wskazał, że podał dane certyfikacyjne na podstawie porozumienia z właścicielem danych certyfikacji typu zgodnie z pkt 21L.A.84 lit. b), wykazuje, że posiadacz certyfikatu typu:
 - (i) nie ma zastrzeżeń natury technicznej odnośnie do informacji przedłożonych na podstawie pkt 21L.A.65; oraz
 - (ii) zgodził się na współpracę z wnioskodawcą celem zapewnienia wypełnienia wszystkich obowiązków w zakresie ciągłej zdadności do lotu zmienionego wyrobu poprzez spełnienie wymagań pkt 21L.A.28 i 21L.A.88;
 5. wykazuje, że nie ma nierozwiązanych problemów wynikających z inspekcji fizycznej pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej zmienionej konfiguracji, przeprowadzonej przez Agencję zgodnie z pkt 21L.A.85 lit. e) ppkt 3.
- b) Uzupełniający certyfikat typu ogranicza się do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy poważna zmiana.

21L.A.87 Zatwierdzenie uzupełniającego certyfikatu typu na podstawie przywileju

- a) Zatwierdzenie uzupełniającego certyfikatu typu w odniesieniu do poważnej zmiany, zaprojektowanej przez zatwierdzoną organizację projektującą, może być wydane przez tę organizację, zamiast przez Agencję, bez wniosku złożonego według pkt 21L.A.84, zgodnie z zakresem jej przywilejów, o których mowa w pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 9 załącznika I (część 21), jak wskazano w warunkach zatwierdzenia.
- b) Wydając uzupełniający certyfikat typu zgodnie z lit. a), organizacja projektująca:
1. zapewnia, aby dostępne były wszystkie dane uzasadniające i uzasadnienia;
 2. zapewnia, aby zgodność zmiany z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska została wykazana i zadeklarowana;
 3. potwierdza, że nie stwierdzono:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska lub z wybranymi specyfikacjami certyfikacyjnymi;
 - (ii) żadnej cechy ani właściwości zmiany, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany;
 4. ogranicza zatwierdzenie uzupełniającego certyfikatu typu do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy zmiana.

21L.A.88 Obowiązki posiadacza uzupełniającego certyfikatu typu

Każdy posiadacz uzupełniającego certyfikatu typu podejmuje się realizacji obowiązków posiadacza uzupełniającego certyfikatu typu przewidzianych w podczęści A niniejszego załącznika i kontynuuje zapewnianie zgodności z wymogiem kwalifikowalności, o którym mowa w pkt 21L.A.82.

21L.A.89 Zbywalność uzupełniającego certyfikatu typu

Uzupełniający certykat typu można zbyć na rzecz nowego posiadacza, pod warunkiem że Agencja zweryfikowała, że osoba fizyczna lub prawna, na rzecz której certykat ma zostać zbyty, kwalifikuje się zgodnie z pkt 21L.A.83 do posiadania uzupełniającego certyfikatu typu oraz jest w stanie podjąć się realizacji obowiązków posiadacza uzupełniającego certyfikatu typu, o których mowa w pkt 21L.A.88.

21L.A.90 Ciągłość ważności uzupełniającego certyfikatu typu

- a) Uzupełniający certykat typu zachowuje ważność, dopóki:
1. uzupełniający certykat typu nie został zwrócony przez posiadacza;
 2. posiadacz uzupełniającego certyfikatu typu spełnia odpowiednie wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, z uwzględnieniem przepisów dotyczących postępowania z ustaleniami określonymi w pkt 21L.B.21;
 3. uzupełniający certykat typu nie zostanie cofnięty przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.22.
- b) W przypadku zwrotu lub cofnięcia certyfikatu typu przekazuje się Agencji.

21L.A.91 Zmiany w części wyrobu objętej uzupełniającym certyfikatem typu

- a) Drobną zmianą w stosunku do części wyrobu objętej uzupełniającym certyfikatem typu podlega zatwierdzeniu zgodnie z podczęścią D niniejszego załącznika.
- b) Poważną zmianą w stosunku do części wyrobu objętej uzupełniającym certyfikatem typu podlega zatwierdzeniu jako oddzielny uzupełniający certykat typu zgodnie z niniejszą podczęścią.
- c) W drodze odstępstwa od lit. b) poważną zmianą w stosunku do części wyrobu objętej uzupełniającym certyfikatem typu przedłożonym przez jego posiadacza może zostać zatwierdzona jako zmiana w istniejącym uzupełniającym certyfikacie typu zgodnie z pkt 21L.A.63–21L.A.69.

PODCZEŚĆ F — ZMIANY W STATKACH POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ**21L.A.101 Zakres**

Niniejsza podczęść ustanawia:

- a) procedurę deklarowania zgodności zmiany projektu statku powietrznego, który był przedmiotem deklaracji złożonej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika;
- b) prawa i obowiązki składającego deklarację zgodności zmiany, o której mowa w lit. a); oraz
- c) przepisy dotyczące zmian standardowych, które nie wymagają deklaracji zgodności projektowej.

21L.A.102 Zmiany standardowe

- a) Zmiany standardowe są zmianami w projekcie statku powietrznego, który był przedmiotem deklaracji złożonej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, które:
1. są zgodne z danymi projektowymi zawartymi w specyfikacjach certyfikacyjnych wydanych przez Agencję, zawierających opis akceptowalnych sposobów, technik i praktyk realizacji i określania zmian standardowych, w tym powiązane instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu; oraz
 2. nie są sprzeczne z danymi projektowymi objętymi deklaracją zgodności projektowej statku powietrznego złożoną zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika.

b) Pkt 21L.A.103–21L.A.108 nie mają zastosowania do zmian standardowych.

21L.A.103 Klasyfikacja zmian w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

- a) Zmiany w projekcie statku powietrznego, który był przedmiotem deklaracji złożonej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, klasyfikowane są jako drobne albo poważne przy zastosowaniu kryteriów określonych w pkt 21L.A.63 lit. b) i c).
- b) Zgodność projektową drobnej zmiany deklaruje się zgodnie z pkt 21L.A.105.
- c) Zgodność projektową poważnej zmiany deklaruje się zgodnie z pkt 21L.A.107.

21L.A.104 Kwalifikowalność

- a) Deklarujący, który złożył deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, może zadeklarować zgodność drobnej zmiany w projekcie tego statku powietrznego na warunkach określonych w niniejszej podczęści. Ponadto taka deklaracja zgodności może również zostać złożona, na warunkach ustanowionych w niniejszej podczęści, przez organizację projektującą zatwierdzoną zgodnie z pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 3 załącznika I (część 21).
- b) Jedynie deklarujący, który złożył deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, może zadeklarować zgodność poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, na warunkach określonych w niniejszej podczęści.
- c) Na zasadzie odstępstwa od pkt 21L.A.104 lit. b), jeżeli deklarujący, który złożył deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, nie prowadzi już działalności lub nie odpowiada na wnioski o zmiany projektowe, zgodność projektu statku powietrznego, w którym wprowadzono zmianę, może także stwierdzić zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika organizacja projektująca zatwierdzona zgodnie z pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 4 załącznika I (część 21) w zakresie jej warunków zatwierdzenia lub każda inna osoba fizyczna lub prawna będąca w stanie podjąć się realizacji obowiązków określonych w pkt 21L.A.47 w odniesieniu do danego statku powietrznego, w którym wprowadzono zmianę.

21L.A.105 Deklaracja zgodności projektowej drobnych zmian

- a) Przed zainstalowaniem lub wprowadzeniem lub uzgodnieniem z organizacją produkującą instalacji lub wprowadzenia drobnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, organizacja, która zaprojektowała tę drobną zmianę, deklaruje, że projekt tej drobnej zmiany spełnia:
 - 1. szczegółowe specyfikacje techniczne uwzględnione poprzez odniesienie w deklaracji zgodności projektowej statku powietrznego, chyba że te szczegółowe specyfikacje techniczne lub ich części nie mają już zastosowania zgodnie z pkt 21L.B.61, ponieważ Agencja uznała, że doświadczenie wynikające z użytkowania podobnych wyrobów lub wyrobów posiadających podobne cechy konstrukcyjne wskazuje na możliwość wystąpienia stanów niebezpiecznych, a szczegółowe specyfikacje techniczne, do których odnosiła się deklaracja zgodności projektowej statku powietrznego, nie uwzględniają tego stanu niebezpiecznego; lub
 - 2. szczegółowe specyfikacje techniczne mające zastosowanie w dniu złożenia deklaracji zgodnie z pkt 21L.B.61, jeżeli taki był wybór deklarującego; oraz
 - 3. mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska, o których mowa w pkt 21L.B.61 oraz które mają zastosowanie w dniu złożenia deklaracji.
- b) Deklarację zgodności projektowej składa się w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.
- c) Deklarujący lub organizacja, która zaprojektowała drobną zmianę, prowadzi rejestr drobnych zmian w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, i udostępnia Agencji na jej żądanie każdą deklarację złożoną zgodnie z lit. a).

21L.A.106 Obowiązki osoby składającej deklarację zgodności projektowej drobnej zmiany

Każda osoba, która złożyła deklarację zgodności w odniesieniu do drobnej zmiany w projekcie statku powietrznego zgodnie z pkt 21L.A.105:

- a) prowadzi rejestr tych deklaracji i udostępnia je Agencji na żądanie;
- b) zachowuje wszystkie dokumenty potwierdzające deklarację zgodności projektowej i udostępnia je Agencji na żądanie;
- c) podejmuje się realizacji wszystkich innych obowiązków składającego deklarację zgodności projektowej ustanowionych w podczęści A niniejszego załącznika.

21L.A.107 Deklaracja zgodności projektowej poważnej zmiany

a) Przed zainstalowaniem lub wprowadzeniem lub uzgodnieniem z organizacją produkującą instalacji lub wprowadzenia poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, organizacja, która zaprojektowała tę poważną zmianę, deklaruje, że projekt tej poważnej zmiany i obszary objęte skutkami tej zmiany spełniają:

1. szczegółowe specyfikacje techniczne uwzględnione poprzez odniesienie w deklaracji zgodności projektowej statku powietrznego, chyba że te szczegółowe specyfikacje techniczne lub ich części nie mają już zastosowania zgodnie z pkt 21L.B.61, ponieważ Agencja uznała, że doświadczenie wynikające z użytkowania podobnych wyrobów lub wyrobów posiadających podobne cechy konstrukcyjne wskazuje na możliwość wystąpienia stanów niebezpiecznych, a szczegółowe specyfikacje techniczne, do których odnosiła się deklaracja zgodności projektowej statku powietrznego, nie uwzględniają tego stanu niebezpiecznego; lub
2. szczegółowe specyfikacje techniczne mające zastosowanie w dniu złożenia deklaracji zgodnie z pkt 21L.B.61, jeżeli taki był wybór deklarującego; oraz
3. mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska, o których mowa w pkt 21L.B.61 oraz które mają zastosowanie w dniu złożenia deklaracji.

b) Deklarację zgodności projektowej składa się w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.

c) Deklaracja ta zawiera co najmniej następujące informacje:

1. imię i nazwisko osoby przedkładającej deklarację oraz jej adres/miejsce prowadzenia działalności;
2. numer referencyjny deklaracji dotyczącej statku powietrznego, do którego odnosi się poważna zmiana;
3. niepowtarzalne odniesienie umożliwiające identyfikację poważnej zmiany;
4. wskazanie szczegółowych specyfikacji technicznych i mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska, których dotyczy deklaracja deklarującego zgodność;
5. podpisane oświadczenie, złożone na wyłączną odpowiedzialność osoby składającej deklarację, że projekt poważnej zmiany jest zgodny ze szczegółowymi specyfikacjami technicznymi i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, o których mowa w ppkt 4, według planu wykazania zgodności, o którym mowa w lit. d) ppkt 3;
6. podpisane oświadczenie, złożone na wyłączną odpowiedzialność osoby składającej deklarację, że osoba ta nie stwierdziła żadnych cech ani właściwości, które mogłyby sprawić, że statek powietrzny należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście jego zamierzonego użytkowania;
7. podpisane zobowiązanie, że osoba składająca deklarację podejmie się realizacji obowiązków, o których mowa w pkt 21L.A.47, w odniesieniu do projektu statku powietrznego, w którym wprowadzono zmianę;
8. instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu;
9. ograniczenia użytkowe, jeśli uległy zmianie;

10. arkusz danych w zakresie zgodności do lotu i, w stosownych przypadkach, zapisy dotyczące spełnienia wymagań w zakresie emisji;
 11. w stosownych przypadkach arkusz danych w zakresie hałasu;
 12. wszelkie inne warunki lub ograniczenia określone dla statku powietrznego w mających zastosowanie szczegółowych specyfikacjach technicznych i mających zastosowanie wymogach ochrony środowiska, których dotyczy deklaracja deklarującego zgodność.
- d) Deklarujący, który projektuje poważną zmianę, przedkłada Agencji deklarację, o której mowa w lit. c). Wraz z tą deklaracją deklarujący przedstawia Agencji:
1. opis poważnej zmiany;
 2. podstawowe dane o poważnej zmianie, w tym charakterystyki eksploatacyjne, cechy konstrukcyjne i wszelkie ograniczenia;
 3. plan wykazania zgodności szczegółowo określający sposoby wykazania zgodności, które zastosowano podczas wykazywania zgodności;
 4. uzasadnienia zgodności odnotowane w danych na temat zgodności uzyskanych w ramach czynności związanych z zapewnieniem zgodności przeprowadzonych według planu wykazania zgodności;
 5. sposoby wykazania tej zgodności z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska określonymi w pkt 21L.B.61;
 6. jeżeli zgodność została wykazana poprzez przeprowadzenie prób, odnotowane uzasadnienie zgodności artykułów i sprzętu poddanych próbom, wykazujące:
 - (i) w odniesieniu do prototypu, że
 - A) materiały i procesy są w należyty sposób zgodne ze specyfikacjami dla projektu;
 - B) części wyrobu są w należyty sposób zgodne z rysunkami w projekcie; oraz
 - C) procesy produkcji, budowa i montaż są w należyty sposób zgodne ze specyfikacją w projekcie;
 - (ii) w odniesieniu do urządzeń do wykonywania prób i pomiarów, zastosowanych w danej próbie, że były one odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane;
 7. sprawozdania, wyniki przeglądów lub prób, które deklarujący uznał za niezbędne do ustalenia, czy statek powietrzny spełnia mające zastosowanie szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska.
- e) Deklaracja poważnej zmiany w deklaracji zgodności projektowej ogranicza się do konkretnych konfiguracji w deklaracji zgodności projektowej, których dotyczy zmiana.

21L.A.108 Czynności związane z zapewnieniem zgodności na potrzeby deklarowania zgodności poważnej zmiany

Przed złożeniem deklaracji zgodności zgodnie z pkt 21L.A.107 deklarujący musi w odniesieniu do danego konkretnego projektu:

- a) ustanowić plan wykazania zgodności szczegółowo określający sposoby wykazania zgodności, które stosuje się podczas wykazywania zgodności. W razie potrzeby dokument ten jest aktualizowany;
- b) odnotować uzasadnienie zgodności w dokumentach dotyczących zgodności według planu wykazania zgodności;
- c) w stosownych przypadkach przeprowadzić próby i przeglądy według planu wykazania zgodności;

- d) zapewnić i odnotować zgodność artykułów i sprzętu poddanych próbom oraz zagwarantować, aby prototyp był zgodny ze specyfikacjami, rysunkami, procesem produkcji oraz sposobami budowy i montażu w projekcie;
- e) zapewnić, aby urządzenia do wykonywania prób i pomiarów były odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane;
- f) umożliwić Agencji przeprowadzenie wszelkich przeglądów lub prób lub wzięcie udziału we wszelkich przeglądach i próbach, jakim poddaje się statek powietrzny, którego projekt i konfiguracja produkcyjna przyjęły ostateczną formę lub są dostatecznie zaawansowane, niezbędnych do ustalenia, czy zmieniony wyrób nie wykazuje żadnych cech ani właściwości, które sprawiłyby, że statek powietrzny należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście jego zamierzonego użytkowania;
- g) przeprowadzić próby w locie, zgodnie z metodami określonymi dla takich prób przez Agencję, niezbędne do ustalenia, czy statek powietrzny spełnia mające zastosowanie szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska.

PODCZEŚĆ G – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PRODUKUJĄCE

21L.A.121 Zakres

- a) Niniejsza podczęść ustanawia:
 - 1. procedury składania deklaracji zdolności produkcyjnej osób fizycznych i prawnych wykazujących zgodność wyrobów i części z właściwymi danymi projektowymi;
 - 2. prawa i obowiązki osób fizycznych i prawnych składających deklarację zdolności produkcyjnej, o której mowa w ppkt 1.
- b) Organizacje, które złożyły deklarację zdolności produkcyjnej zgodnie z niniejszą podczęścią, mogą produkować następujące kategorie wyrobów i części:
 - 1. wyroby i części, których projekty certyfikowano zgodnie z niniejszym załącznikiem;
 - 2. statki powietrzne, których projekty są objęte deklaracjami złożonymi zgodnie z niniejszym załącznikiem, oraz silniki, śmigła i części do tych statków powietrznych.

21L.A.122 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna («organizacja») może zadeklarować swoją zdolność produkcyjną zgodnie z niniejszą podczęścią, jeżeli:

- a) złożyła lub zamierza złożyć wniosek o zatwierdzenie projektu wyrobu lub części zgodnie z niniejszym załącznikiem; lub
- b) złożyła lub zamierza złożyć deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z niniejszym załącznikiem; lub
- c) współpracuje z wnioskodawcą ubiegającym się o zatwierdzenie projektu wyrobu lub posiadaczem zatwierdzenia projektu wyrobu, które ma być wydane lub zostało wydane zgodnie z niniejszym załącznikiem, lub z organizacją, która złożyła lub zamierza zadeklarować zgodność tego projektu statku powietrznego zgodnie z niniejszym załącznikiem, w celu zapewnienia zgodności produkowanego wyrobu lub produkowanej części z tym projektem oraz w celu zapewnienia ciągłej zdolności wyrobu lub części do lotu.

21L.A.123 Deklaracja zdolności produkcyjnej

- a) Przed wyprodukowaniem wyrobów lub części organizacja zamierzająca wykazać zgodność tych wyrobów lub części z właściwymi danymi projektowymi deklaruje swoją zdolność produkcyjną.
- b) Deklarację oraz wszelkie jej późniejsze zmiany składa się w postaci i na zasadach ustanowionych przez właściwy organ.
- c) Deklaracja musi zawierać informacje niezbędne właściwemu organowi do zapoznania się z organizacją i przewidywanym zakresem prac oraz co najmniej następujące elementy:
 - 1. zarejestrowaną nazwę organizacji;
 - 2. dane kontaktowe zarejestrowanego adresu głównego miejsca prowadzenia działalności przez organizację oraz, w stosownych przypadkach, dane kontaktowe miejsc operacji lotniczych organizacji;

3. imię i nazwisko oraz dane kontaktowe kierownika odpowiedzialnego organizacji wyznaczonego zgodnie z pkt 21L.A.125 lit. c) ppkt 1;
4. przewidywany zakres prac;
5. datę planowanego rozpoczęcia produkcji;
6. oświadczenie potwierdzające, że organizacja:
 - (i) dysponuje systemem zarządzania produkcją zgodnie z pkt 21L.A.124 lit. a); oraz
 - (ii) utrzyma system zarządzania produkcją zgodnie z niniejszą podczęścią;
7. oświadczenie potwierdzające, że organizacja będzie przestrzegać procesów i procedur ustanowionych zgodnie z pkt 21L.A.124 lit. d);
8. oświadczenie, że organizacja zgadza się na podjęcie realizacji obowiązków zadeklarowanej organizacji produkującej zgodnie z pkt 21L.A.127.

d) Deklarację zdolności produkcyjnej przedkłada się właściwemu organowi.

21L.A.124 System zarządzania produkcją

- a) Zadeklarowana organizacja produkująca ustanawia, wdraża i utrzymuje system zarządzania produkcją z jasno określonym zakresem odpowiedzialności i podziałem obowiązków w całej organizacji, który:
 1. odpowiada charakterowi i złożoności jej działalności oraz wielkości organizacji, a także uwzględnia zagrożenia i związane z nimi ryzyko występujące w tej działalności;
 2. jest ustanawiany przez kierownika odpowiedzialnego, wyznaczonego zgodnie z pkt 21L.A.125 lit. c) ppkt 1, na którym spoczywa odpowiedzialność z tego tytułu.
- b) System zarządzania produkcją obejmuje środki zarządzania jakością poprzez utrzymywanie systemu jakości, który:
 1. zapewnia, aby wszystkie wyroby lub części wyprodukowane przez zadeklarowaną organizację produkującą lub jej partnerów, bądź dostarczone przez podmioty zewnętrzne lub u nich zamówione, odpowiadały wymaganiom właściwych danych projektowych i znajdowały się w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
 2. służy do ustanawiania, wdrażania i utrzymywania, w stosownych przypadkach, w zakresie działalności, procedur kontrolnych dotyczących:
 - (i) wydawania, zatwierdzania lub zmieniania dokumentów;
 - (ii) audytów oceniających oraz kontroli sprzedawców i poddostawców;
 - (iii) weryfikacji, czy przyjmowane wyroby, części, materiały i urządzenia, w tym pozycje dostarczane jako nowe lub używane przez nabywających wyroby, są zgodne z specyfikacjami właściwych danych projektowych;
 - (iv) znakowania i możliwości prześledzenia pochodzenia;
 - (v) procesów produkcyjnych;
 - (vi) przeglądów i wykonywania prób, w tym produkcyjnych prób w locie;
 - (vii) kontroli metrologicznej narzędzi, szablonów i aparatury kontrolno-pomiarowej;
 - (viii) kontroli nad elementami niezgodnymi;
 - (ix) współpracy z wnioskującym o lub posiadaczem zatwierdzenia projektu bądź składającym deklarację zgodności projektowej;
 - (x) uzupełniania i przechowywania dokumentacji;
 - (xi) zapewniania kompetencji i kwalifikacji personelu;
 - (xii) wydawania dokumentów poświadczających zdolność do lotu;
 - (xiii) przeładunku, magazynowania i pakowania;
 - (xiv) wewnętrznych audytów jakości i wynikających z nich działań korygujących;

- (xv) prac prowadzonych w miejscach innych niż miejsca operacji lotniczych uwzględnione w deklaracji;
- (xvi) prac realizowanych po ukończeniu produkcji, ale przed dostawą, celem utrzymania statku powietrznego w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
- (xvii) wniosku o wydanie zezwolenia na lot i zatwierdzenia warunków związanych z lotem;

3. uwzględnić w procedurach kontrolnych szczegółowe przepisy w odniesieniu do wszelkich części krytycznych.

- c) Zadeklarowana organizacja produkująca ustanawia, w ramach systemu zarządzania produkcją, niezależną funkcję monitorowania przestrzegania przez organizację odpowiednich wymagań, jak również zgodności z systemem zarządzania produkcją i jego adekwatności. Monitorowanie to powinno uwzględniać system przekazywania informacji osobie lub grupie osób, o których mowa w pkt 21L.A.125 lit. c) ppkt 1 i 2, celem zapewnienia, w razie konieczności, podjęcia odpowiednich działań naprawczych.
- d) Zadeklarowana organizacja produkująca ustanawia, utrzymuje i aktualizuje, w ramach swojego systemu zarządzania produkcją, procesy i procedury zapewniające zgodność produkowanych wyrobów z właściwymi danymi projektowymi. Zadeklarowana organizacja produkująca udostępnia właściwemu organowi na żądanie dowód w postaci dokumentu potwierdzający te procesy i procedury.
- e) Zadeklarowana organizacja produkująca stosuje procedury zapewniające świadczenie usług obsługi technicznej w odniesieniu do nowo wyprodukowanego statku powietrznego zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w zakresie obsługi technicznej oraz utrzymywanie tego statku powietrznego w stanie zdatności do lotu, a także – w stosownych przypadkach – gwarantuje wydanie poświadczenia obsługi dotyczącego wszelkich wykonanych czynności obsługowych.
- f) Jeżeli zadeklarowana organizacja produkująca posiada certyfikat innej organizacji wydany na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1139 oraz aktów delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, organizacja produkująca może zintegrować system zarządzania produkcją z systemem zarządzania, który jest wymagany do wydania pozostałych certyfikatów.

21L.A.125 Zasoby zadeklarowanej organizacji produkującej

Zadeklarowana organizacja produkująca upewnia się, że:

- a) infrastruktura, warunki pracy, akcesoria i narzędzia, procesy i związane z nimi materiały, liczebność i fachowość personelu oraz ogólna organizacja podmiotu są odpowiednie dla należytego wykonywania obowiązków zgodnie z pkt 21L.A.127;
- b) w odniesieniu do wszystkich niezbędnych danych dotyczących zdatności do lotu i danych dotyczących ochrony środowiska:
 1. otrzymuje takie dane od Agencji oraz od deklarującego zgodność projektową lub od posiadacza certyfikatu typu lub zatwierdzenia projektu lub od wnioskodawcy ubiegającego się o certyfikat typu lub zatwierdzenie projektu celem ustalenia zgodności z właściwymi danymi projektowymi;
 2. ustanowiła procedurę zapewniającą prawidłowe wprowadzanie danych dotyczących zdatności do lotu i kompatybilności środowiskowej do danych produkcyjnych;
 3. dane te są aktualizowane i dostępne dla wszystkich członków personelu, dla których jest to niezbędne do prawidłowego wykonywania obowiązków;
- c) w odniesieniu do zarządzających i personelu:
 1. wyznaczyła kierownika odpowiedzialnego, który jest uprawniony do zapewnienia, aby cała produkcja w ramach organizacji była realizowana zgodnie z wymaganymi normami i aby zadeklarowana organizacja produkująca utrzymywała ciągłą zgodność z wymogami systemu zarządzania produkcją, o którym mowa w pkt 21L.A.124 lit. a), oraz procesami i procedurami określonymi w pkt 21L.A.124 lit. d);
 2. kierownik odpowiedzialny wyznaczył osobę lub grupę osób odpowiedzialnych za utrzymanie zgodności organizacji z wymaganiami niniejszej podczęści, które to osoby są wskazane imiennie wraz z przydzielonym zakresem kompetencyjnym. Taka osoba lub grupa osób odpowiada przed kierownikiem odpowiedzialnym i ma do niego bezpośredni dostęp. Osoby te muszą dysponować wiedzą, praktyką i doświadczeniem zawodowym odpowiednimi do powierzonego zakresu odpowiedzialności;

3. personel wszystkich szczebli uzyskał pełnomocnictwa odpowiednie dla należytego wykonywania powierzonych obowiązków i jest zapewniona pełna i skuteczna koordynacja wewnątrz zadeklarowanej organizacji produkującej w kwestiach danych dotyczących zdatności do lotu i kompatybilności środowiskowej;
 4. struktura organizacyjna organizacji wraz z głównym personelem, który jest odpowiedzialny za zapewnienie zgodności organizacji z niniejszą podczęścią, jest dokumentowana i aktualizowana;
- d) w odniesieniu do personelu poświadczającego, upoważnionego przez zadeklarowaną organizację produkującą do podpisywania dokumentów wydawanych na mocy pkt 21L.A.126 w zakresie zadeklarowanej działalności produkcyjnej:
1. wiedza, praktyka zawodowa (w tym inne funkcje pełnione w organizacji) i doświadczenie zawodowe personelu poświadczającego są odpowiednie do powierzonego zakresu odpowiedzialności;
 2. personel poświadczający dysponuje świadectwem potwierdzającym zakres posiadanych pełnomocnictw. Zadeklarowana organizacja produkująca prowadzi wykaz personelu poświadczającego.

21L.A.126 Zakres prac

- a) Zadeklarowana organizacja produkująca jest uprawniona do wykazania zgodności wyrobów i części wchodzących w zakres niniejszej sekcji, które wyprodukowała w ramach zadeklarowanego zakresu prac, z właściwymi danymi projektowymi.
- b) Zadeklarowana organizacja produkująca jest uprawniona, w odniesieniu do kompletnego statku powietrznego, po przedstawieniu oświadczenia o zgodności statku powietrznego (formularz 52B EASA), do złożenia wniosku:
 1. w przypadku statku powietrznego, który jest zgodny z projektem typu zatwierdzonym zgodnie z sekcją B podczęść B niniejszego załącznika – o wydanie świadectwa zdatności do lotu i świadectwa zdatności w zakresie hałasu;
 2. w przypadku statku powietrznego zgodnego z projektem, którego zgodność zadeklarowano zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika – o wydanie ograniczonego świadectwa zdatności do lotu i ograniczonego świadectwa zdatności w zakresie hałasu.
- c) Zadeklarowana organizacja produkująca jest uprawniona do wydawania autoryzowanych poświadczeń produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) dotyczących silników, śmigieł i części, które są zgodne z:
 1. zatwierdzonymi danymi projektowymi wydanymi zgodnie z sekcją B podczęść B, D, E lub M niniejszego załącznika;
 2. zadeklarowanymi danymi projektowymi, w odniesieniu do których zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęściami C, F lub N niniejszego załącznika;
 3. danymi produkcyjnymi bazującymi na wszelkich niezbędnych zatwierdzonych danych projektowych dostarczonych przez posiadacza zatwierdzenia projektu naprawy.
- d) Zadeklarowana organizacja produkująca jest uprawniona do wydawania zaleceń co do warunków dotyczących statku powietrznego, który wyprodukowała i w odniesieniu do którego potwierdziła zgodność z właściwymi danymi projektowymi, na podstawie których właściwy organ może wydać zezwolenie na lot na mocy podczęści P załącznika I (część 21).
- e) Zadeklarowana organizacja produkująca jest uprawniona do wykonania obsługi technicznej nowego statku powietrznego własnej produkcji w zakresie niezbędnym do utrzymania go w stanie zdatności do lotu, chyba że rozporządzenie (UE) nr 1321/2014 przewiduje wymóg, aby obsługa techniczna była wykonywana zgodnie z określonymi zasadami, i wydania poświadczenia obsługi (formularz 53 EASA) dotyczącego tej obsługi technicznej.

21L.A.127 Obowiązki zadeklarowanej organizacji produkującej

- a) Zadeklarowana organizacja produkująca pracuje zgodnie z jasno określonymi procedurami, praktykami i procesami;
- b) Jeżeli zadeklarowana organizacja produkująca zamierza prowadzić próby w locie, przygotowuje, utrzymuje i aktualizuje instrukcję operacyjną zawierającą opis zasad i procedur organizacji odnoszących się do prób w locie. Zadeklarowana organizacja produkująca udostępnia tę instrukcję właściwemu organowi na żądanie.

- c) W przypadku wykonanego statku powietrznego, przed przedłożeniem właściwemu organowi oświadczenia o zgodności statku powietrznego (formularz 52B EASA), zadeklarowana organizacja produkująca dopilnowuje, aby statek powietrzny był w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację i odpowiadał wymaganiom:
1. zatwierdzonego projektu typu wyrobu posiadającego certyfikat typu, wydane zgodnie z sekcją B podczęść B niniejszego załącznika, lub
 2. danych projektowych statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika.
- d) W przypadku wyrobów (innych niż wykonany statek powietrzny) i części, przed wydaniem autoryzowanego poświadczenia produkcji/obsługi (formularz 1 EASA), zadeklarowana organizacja produkująca dopilnowuje, aby wyrób lub część były w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację i odpowiadały wymaganiom dotyczącym zatwierdzonego projektu typu wyrobu posiadającego certyfikat typu, wydane zgodnie z sekcją B podczęść B, D, E lub M niniejszego załącznika, lub odpowiadały danym projektowym statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C, F lub M niniejszego załącznika.
- e) W przypadku silników zadeklarowana organizacja produkująca zapewnia, aby kompletny silnik spełniał stosowne wymagania w zakresie emisji spalin z silników, mające zastosowanie w dniu produkcji silnika.
- f) We wszystkich wydawanych przez siebie autoryzowanych poświadczeniach produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) zadeklarowana organizacja produkująca umieszcza numer referencyjny wydany przez właściwy organ zgodnie z pkt 21L.B.142 dla tej zadeklarowanej organizacji produkującej.
- g) Zadeklarowana organizacja produkująca zapewnia, aby organizacja dokumentowała szczegóły wszystkich wykonanych prac.
- h) Zadeklarowana organizacja produkująca zapewnia posiadaczowi projektu lub składającemu deklarację zgodności projektowej wsparcie w zakresie ciągłej zdadności do lotu w odniesieniu do wszystkich wyrobów lub części, które wyprodukowała.
- i) Zadeklarowana organizacja produkująca posiada system archiwizowania, w którym dokumentuje wymagania stawiane innym organizacjom, takim jak dostawcy i podwykonawcy. Zadeklarowana organizacja produkująca udostępnia te zarchiwizowane dane właściwemu organowi do celów zachowania ciągłej zdadności do lotu.
- j) W przypadku produkcji nowego statku powietrznego zadeklarowana organizacja produkująca zapewnia utrzymanie statku powietrznego w stanie zdadności do lotu oraz wykonanie obsługi technicznej, w tym wszelkich niezbędnych napraw zgodnie z właściwymi danymi projektowymi, przed wydaniem oświadczenia o zgodności statku powietrznego (formularz 52B EASA).
- k) W przypadku gdy zadeklarowana organizacja produkująca wydaje poświadczenie obsługi po przeprowadzeniu takiej obsługi technicznej, ustala ona przed wydaniem takiego poświadczenia, czy każdy wykonany statek powietrzny został poddany niezbędnej obsłudze technicznej i jest w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację.
- l) Zadeklarowana organizacja produkująca spełnia wymagania określone w podczęści A niniejszego załącznika mające zastosowanie do zadeklarowanej organizacji produkującej.

21L.A.128 Powiadomianie o zmianach i zaprzestaniu działalności

Zadeklarowana organizacja produkująca bez nieuzasadnionej zwłoki powiadamia właściwy organ o:

- a) wszelkich zmianach w informacjach, które zadeklarowano zgodnie z pkt 21L.A.123 lit. c);
- b) wszelkich zmianach w systemie zarządzania produkcją, które są istotne dla wykazania zgodności lub dla właściwości w zakresie zdadności do lotu i kompatybilności środowiskowej wyrobu lub części;
- c) zaprzestaniu prowadzenia niektórych lub wszystkich działań objętych deklaracją.

PODCZEŚĆ H – ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU I OGRANICZONE ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU

21L.A.141 Zakres

W niniejszej podczęści ustanawia się procedurę wnioskowania o świadectwo zdatności do lotu lub ograniczone świadectwo zdatności do lotu dla statku powietrznego, którego projekt certyfikowano lub zadeklarowano zgodnie z niniejszym załącznikiem, oraz określa się prawa i obowiązki wnioskujących o wydanie i posiadaczy tych świadectw.

21L.A.142 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna, na której nazwisko/nazwę statek powietrzny jest lub będzie zarejestrowany w państwie członkowskim («państwo członkowskie rejestru»), może wystąpić z wnioskiem o wydanie świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu dla danego statku powietrznego na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.143 Wniosek o świadectwo zdatności do lotu lub ograniczone świadectwo zdatności do lotu

- a) Osoba fizyczna lub prawna występuje z wnioskiem o wydanie świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu w postaci i na zasadach ustanowionych przez właściwy organ państwa członkowskiego rejestru.
- b) Osoba fizyczna lub prawna może wystąpić z wnioskiem o:
 1. świadectwo zdatności do lotu dla statku powietrznego, który jest zgodny z certyfikatem typu wydanym przez Agencję zgodnie z sekcją B podczęść B niniejszego załącznika lub
 2. ograniczone świadectwo zdatności do lotu dla statku powietrznego, który jest zgodny z deklaracją zgodności projektowej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, zarejestrowaną przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.63 w chwili składania wniosku.
- c) W przypadku nowego statku powietrznego zgodnego z certyfikatem typu wydanym przez Agencję wnioskodawca zawiera we wniosku:
 1. oświadczenie o zgodności statku powietrznego (formularz 52 EASA lub formularz 52B EASA), które jest wydane albo podpisane przez:
 - (i) organizację produkującą, która zadeklarowała swoją zdolność produkcyjną zgodnie z podczęścią G niniejszego załącznika i została zarejestrowana przez właściwy organ zgodnie z pkt 21L.B.142; lub
 - (ii) posiadacza zatwierdzenia organizacji produkującej zgodnie z przywilejami określonymi w pkt 21.A.163 lit. b) załącznika I (część 21);
 2. sprawozdanie z ważenia i wyważenia wraz z planem załadowania;
 3. instrukcję użytkowania w locie, jeżeli jest wymagana przez właściwą podstawę certyfikacji typu.
- d) W przypadku nowego statku powietrznego zgodnego z deklaracją zgodności projektowej zarejestrowaną przez Agencję wnioskodawca zawiera we wniosku:
 1. oświadczenie o zgodności statku powietrznego (formularz 52B EASA), które jest wydane albo podpisane przez:
 - (i) osobę fizyczną lub prawną zgodnie z podczęścią R niniejszego załącznika;
 - (ii) organizację produkującą, która zadeklarowała swoją zdolność produkcyjną zgodnie z podczęścią G niniejszego załącznika i została zarejestrowana przez właściwy organ zgodnie z pkt 21L.B.142; lub
 - (iii) posiadacza zatwierdzenia organizacji produkującej zgodnie z przywilejami określonymi w pkt 21.A.163 lit. d) załącznika I (część 21);
 2. sprawozdanie z ważenia i wyważenia wraz z planem załadowania;
 3. instrukcję użytkowania w locie, jeżeli jest wymagana przez mające zastosowanie szczegółowe specyfikacje techniczne w odniesieniu do deklaracji zgodności projektowej.

- e) W przypadku używanego statku powietrznego pochodzącego z państwa członkowskiego wnioskodawca dołącza do wniosku poświadczenie przeglądu zdatności do lotu wydane zgodnie z załącznikiem I (część M) lub załącznikiem Vb (część ML) do rozporządzenia (UE) nr 1321/2014.
- f) W przypadku używanego statku powietrznego pochodzącego z państwa trzeciego wnioskodawca dołącza do wniosku:
1. oświadczenie właściwego organu państwa, w którym statek powietrzny jest lub był zarejestrowany, odzwierciedlające stan zdatności do lotu statku powietrznego w chwili transferu;
 2. dokumentację historyczną ustanawiającą standardy produkcji, modyfikacji oraz obsługi technicznej statku powietrznego;
 3. sprawozdanie z ważenia i wyważenia wraz z planem załadowania;
 4. instrukcję użytkownika w locie;
 5. zalecenie wydania świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu oraz poświadczenia przeglądu zdatności do lotu na podstawie przeglądu zdatności do lotu zgodnie z załącznikiem I (część M) do rozporządzenia (UE) nr 1321/2014 lub poświadczenia przeglądu zdatności do lotu zgodnie z załącznikiem Vb (część ML) do rozporządzenia (UE) nr 1321/2014.
- g) Oświadczenia, o których mowa w lit. c) ppkt 1, lit. d) ppkt 1 i lit. f) ppkt 1, są wydawane nie wcześniej niż na 60 dni przed prezentacją statku powietrznego właściwemu organowi państwa członkowskiego rejestru, chyba że uzgodniono inaczej.

21L.A.144 Obowiązki wnioskującego o wydanie świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu

Wnioskujący o wydanie świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu:

- a) przedstawia podręczniki, tabliczki, wykazy, oznakowanie przyrządów oraz inne niezbędne informacje wymagane przez właściwą podstawę certyfikacji typu lub przez mające zastosowanie szczegółowe specyfikacje techniczne odnośnie do deklaracji zgodności projektowej w jednym lub kilku językach urzędowych Unii Europejskiej, akceptowalnych dla właściwego organu państwa członkowskiego rejestru;
- b) wykazuje, że jego statek powietrzny jest oznakowany zgodnie z podczęścią Q niniejszego załącznika;
- c) organizuje inspekcje właściwego organu państwa członkowskiego rejestru, aby ocenić, czy statek powietrzny wykazuje jakiegokolwiek niezgodności, które mogłyby wpłynąć na jego bezpieczeństwo.

21L.A.145 Zbywalność i wydanie powtórne świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu w obrębie państw członkowskich

W przypadku zmiany własności statku powietrznego:

- a) pozostającego w tym samym rejestrze — świadectwo zdatności do lotu lub ograniczone świadectwo zdatności do lotu, wydane zgodnie z sekcją B podczęść H niniejszego załącznika, zostaje przeniesione razem ze statkiem powietrznym;
- b) jeżeli statek powietrzny ma zostać zarejestrowany w innym państwie członkowskim, osoba fizyczna lub prawna, na której nazwisko/nazwę statek powietrzny będzie zarejestrowany, składa wniosek do właściwego organu nowego państwa członkowskiego rejestru o wydanie nowego świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu i dołącza do tego wniosku poprzednie świadectwo zdatności do lotu lub ograniczone świadectwo zdatności do lotu, wydane zgodnie z sekcją B podczęść H niniejszego załącznika, oraz ważne poświadczenie przeglądu zdatności do lotu wydane zgodnie z załącznikiem I (część M) lub załącznikiem Vb (część ML) do rozporządzenia (UE) nr 1321/2014.

21L.A.146 Zachowanie ważności świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu

- a) Świadectwo zdatności do lotu lub ograniczone świadectwo zdatności do lotu pozostaje ważne, dopóki:
 1. statek powietrzny pozostaje w tym samym rejestrze;
 2. świadectwo nie zostało zwrócone przez posiadacza;

3. statek powietrzny spełnia odpowiednie wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, a także pozostaje zgodny z mającym zastosowanie projektem typu lub z właściwymi danymi projektowymi statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, oraz z wymogami dotyczącymi ciągłej zdatności do lotu, z uwzględnieniem przepisów dotyczących postępowania z ustaleniami określonymi w pkt 21L.B.21;
 4. świadectwo nie zostało cofnięte przez właściwy organ państwa członkowskiego rejestru zgodnie z pkt 21L.B.22.
- b) W przypadku zwrotu lub cofnięcia świadectwo podlega przekazaniu do właściwego organu państwa członkowskiego rejestru.

PODCZEŚĆ I — ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI W ZAKRESIE HAŁASU I OGRANICZONE ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI W ZAKRESIE HAŁASU

21L.A.161 Zakres

W niniejszej podczęści ustanawia się procedurę wnioskowania o świadectwo zdatności w zakresie hałasu lub ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu dla statku powietrznego, którego projekt certyfikowano lub zadeklarowano zgodnie z niniejszym załącznikiem, oraz określa się prawa i obowiązki wnioskujących o wydanie i posiadaczy tych świadectw.

21L.A.162 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna, na której nazwisko/nazwę statek powietrzny jest lub będzie zarejestrowany w państwie członkowskim, może złożyć wniosek o wydanie świadectwa zdatności w zakresie hałasu lub ograniczonego świadectwa zdatności w zakresie hałasu dla danego statku powietrznego na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.163 Wniosek

- a) Osoba fizyczna lub prawna występuje z wnioskiem o wydanie świadectwa zdatności w zakresie hałasu lub ograniczonego świadectwa zdatności w zakresie hałasu w postaci i na zasadach ustanowionych przez właściwy organ państwa członkowskiego rejestru.
- b) Osoba fizyczna lub prawna może wystąpić z wnioskiem o:
 1. świadectwo zdatności w zakresie hałasu dla statku powietrznego, który jest zgodny z certyfikatem typu wydanym przez Agencję zgodnie z sekcją B podczęść B niniejszego załącznika lub
 2. ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu dla statku powietrznego, który jest zgodny z deklaracją zgodności projektowej przedłożoną zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, zarejestrowaną przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.6 3 w chwili składania wniosku.
- c) Wnioskodawca dołącza do wniosku:
 1. w odniesieniu do nowych statków powietrznych:
 - (i) oświadczenie o zgodności statku powietrznego (formularz 52 EASA lub formularz 52B EASA), które jest wydane albo podpisane przez:
 - A) osobę fizyczną lub prawną zgodnie z podczęścią R niniejszego załącznika;
 - B) organizację produkującą, która zadeklarowała swoją zdolność produkcyjną zgodnie z podczęścią G niniejszego załącznika i została zarejestrowana przez właściwy organ zgodnie z pkt 21L.B.142; lub
 - C) posiadacza zatwierdzenia organizacji produkującej zgodnie z przywilejami określonymi w pkt 21.A.163 lit. b) załącznika I (część 21);
 - (ii) odniesienie do zapisu dotyczącego hałasu w bazie danych Agencji na temat poziomów hałasu, odzwierciedlającego dane dotyczące hałasu określone zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami w zakresie hałasu;
 2. w odniesieniu do używanych statków powietrznych:
 - (i) odniesienie do zapisu dotyczącego hałasu w bazie danych Agencji na temat poziomów hałasu, odzwierciedlającego dane dotyczące hałasu określone zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami w zakresie hałasu; oraz
 - (ii) dokumentację historyczną ustanawiającą standardy produkcji, modyfikacji oraz obsługi technicznej statku powietrznego.

- d) Oświadczenia, o których mowa w lit. c) ppkt 1 pppkt (i), są wydawane nie wcześniej niż na 60 dni przed prezentacją statku powietrznego właściwemu organowi państwa członkowskiego rejestru, chyba że uzgodniono inaczej.

21L.A.164 Zbywalność i wydanie powtórne świadectw zdatności w zakresie hałasu i ograniczonych świadectw zdatności w zakresie hałasu w obrębie państw członkowskich

W przypadku zmiany własności statku powietrznego:

- a) pozostającego w tym samym rejestrze — świadectwo zdatności w zakresie hałasu lub ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu, wydane zgodnie z sekcją B podczęść I niniejszego załącznika, zostaje przeniesione razem ze statkiem powietrznym;
- b) jeżeli statek powietrzny ma zostać zarejestrowany w innym państwie członkowskim, osoba fizyczna lub prawna, na której nazwisko/nazwę statek powietrzny będzie zarejestrowany, składa wniosek do właściwego organu nowego państwa członkowskiego rejestru o wydanie nowego świadectwa zdatności w zakresie hałasu lub ograniczonego świadectwa zdatności w zakresie hałasu i dołącza do tego wniosku poprzednie świadectwo zdatności w zakresie hałasu lub ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu wydane zgodnie z sekcją B podczęść I niniejszego załącznika.

21L.A.165 Zachowanie ważności świadectwa zdatności w zakresie hałasu i ograniczonego świadectwa zdatności w zakresie hałasu

- a) Świadectwo zdatności w zakresie hałasu lub ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu pozostaje ważne, dopóki:
1. statek powietrzny pozostaje w tym samym rejestrze;
 2. świadectwo nie zostało zwrócone przez posiadacza;
 3. statek powietrzny spełnia mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska określone w rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktach delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, a także pozostaje zgodny z mającym zastosowanie projektem typu lub z właściwymi danymi projektowymi statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, z uwzględnieniem przepisów dotyczących postępowania z ustaleniami określonymi w pkt 21L.B.21;
 4. świadectwo nie zostało cofnięte przez właściwy organ państwa członkowskiego rejestru zgodnie z pkt 21L.B.22.
- b) W przypadku zwrotu lub cofnięcia świadectwo podlega przekazaniu do właściwego organu państwa członkowskiego rejestru.

PODCZEŚĆ J – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PROJEKTUJĄCE

21L.A.171 Zakres

Niniejsza podczęść ustanawia:

- a) procedurę składania deklaracji zdolności projektowej przez osoby fizyczne i prawne, które projektują wyroby zgodnie z niniejszą sekcją; oraz
- b) prawa i obowiązki osób składających deklaracje zdolności projektowej, o których mowa w lit. a).

21L.A.172 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna (w niniejszej podczęści »organizacja«), od której zgodnie z pkt 21L.A.22, pkt 21L.A.82 lub pkt 21L.A.204 wymaga się wykazania zdolności projektowej, może zadeklarować swoją zdolność na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.173 Deklaracja zdolności projektowej

- a) Przed wystąpieniem lub równocześnie z wystąpieniem o zatwierdzenie projektu zgodnie z niniejszą sekcją, albo przed złożeniem wniosku o zatwierdzenie warunków lotu zgodnie z pkt 21.A.710 załącznika I (część 21) dla wyrobu przez nią zaprojektowanego, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej, organizacja przedkłada Agencji deklarację zdolności projektowej.
- b) Deklarację oraz wszelkie jej późniejsze zmiany składa się w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.

- c) Deklaracja musi zawierać informacje niezbędne Agencji do zapoznania się z organizacją i przewidywanym zakresem prac oraz co najmniej następujące elementy:
1. zarejestrowaną nazwę organizacji;
 2. dane kontaktowe zarejestrowanego adresu głównej miejsca prowadzenia działalności przez organizację oraz, w stosownych przypadkach, miejsc operacji lotniczych organizacji;
 3. imię i nazwisko oraz dane kontaktowe dyrektora organizacji projektującej;
 4. przewidywany zakres prac;
 5. oświadczenie potwierdzające, że organizacja:
 - (i) dysponuje systemem zarządzania projektem zgodnie z pkt 21L.A.174 lit. a); oraz
 - (ii) utrzyma system zarządzania projektem zgodnie z niniejszą podczęścią;
 6. oświadczenie potwierdzające, że organizacja będzie przestrzegać procesów i procedur ustanowionych zgodnie z pkt 21L.A.174 lit. d);
 7. oświadczenie, że organizacja zgadza się na podjęcie realizacji obowiązków zadeklarowanej organizacji projektującej zgodnie z pkt 21L.A.177.
- d) Deklarację zdolności projektowej przedkłada się Agencji.

21L.A.174 System zarządzania projektem

- a) Zadeklarowana organizacja projektująca ustanawia, wdraża i utrzymuje system zarządzania projektem z jasno określonym zakresem odpowiedzialności i podziałem obowiązków w całej organizacji, który:
1. odpowiada charakterowi i złożoności jej działalności oraz wielkości organizacji, a także uwzględnia zagrożenia i związane z nimi ryzyko występujące w tej działalności;
 2. jest ustanowiony w ramach odpowiedzialności jednego kierownika mianowanego na dyrektora organizacji projektującej zgodnie z pkt 21L.A.175 lit. a).
- b) Zadeklarowana organizacja projektująca posiada, w ramach swojego systemu zarządzania projektem, środki zapewniające gwarantowanie projektu dzięki ustanowieniu, wdrożeniu i utrzymaniu systemu kontroli i nadzoru w zakresie projektu oraz zmian projektowych i napraw wyrobów. System ten:
1. obejmuje funkcję zdatności do lotu odpowiedzialną za zapewnienie, by projekty wyrobów oraz projekty zmian i naprawy były zgodne z właściwą podstawą certyfikacji typu oraz mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;
 2. ustanawia, wdraża i utrzymuje niezależną funkcję weryfikacji wykazania zgodności, na podstawie której organizacja deklaruje zgodność z właściwą podstawą certyfikacji typu i z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;
 3. określa zasady, na jakich system gwarantowania projektu zapewnia akceptowalność projektowanych części lub zadań wykonywanych przez partnerów lub podwykonawców zgodnie z metodami będącymi przedmiotem pisemnych procedur.
- c) Zadeklarowana organizacja projektująca ustanawia, w ramach systemu zarządzania projektem, niezależną funkcję monitorowania przestrzegania przez organizację odpowiednich wymagań, jak również zgodności z systemem zarządzania projektem i jego adekwatności. Monitorowanie to powinno uwzględniać system przekazywania informacji osobie lub grupie osób, o których mowa w pkt 21L.A.175 lit. b), oraz kierownikowi odpowiedzialnemu, o którym mowa w pkt 21L.A.175 lit. a), celem zapewnienia, w razie konieczności, podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

- d) Zadeklarowana organizacja projektująca ustanawia, utrzymuje i aktualizuje procesy i procedury zapewniające zgodność projektową wyrobów z właściwą podstawą certyfikacji typu, mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi oraz mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska. Zadeklarowana organizacja projektująca udostępnia Agencji na żądanie dowód w postaci dokumentu potwierdzający te procesy i procedury.
- e) W przypadku gdy jakiegokolwiek części lub jakiegokolwiek zmiany w wyrobach są projektowane przez organizacje partnerskie lub podwykonawców, procesy i procedury określone w lit. d) powinny zawierać opis tego, jak organizacja projektująca zdoła w odniesieniu do wszystkich części dać gwarancje spełnienia wymagań określonych w lit. b) ppkt 2, a także zawierać, bezpośrednio lub poprzez odniesienia, opisy i informacje na temat działalności projektowej i struktury organizacyjnej tych partnerów lub podwykonawców.
- f) Jeżeli zadeklarowana organizacja projektująca posiada certyfikat(-y) innej organizacji wydany(-e) na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/1139 oraz aktów delegowanych i wykonawczych przyjętych na jego podstawie, zadeklarowana organizacja projektująca może zintegrować system zarządzania projektowaniem z systemem zarządzania, który jest wymagany do wydania pozostałych certyfikatów.

21L.A.175 Zasoby zadeklarowanej organizacji projektującej

- a) Zadeklarowana organizacja projektująca mianuje dyrektora organizacji projektującej, który jest uprawniony do zapewnienia, aby cała działalność projektowa w ramach organizacji była realizowana zgodnie z wymaganymi normami oraz aby zadeklarowana organizacja projektująca utrzymała ciągłą zgodność z wymogami systemu zarządzania projektem, o których mowa w pkt 21L.A.174 lit. a)–c), oraz procesami i procedurami, o których mowa w pkt 21L.A.174 lit. d).
- b) Dyrektor organizacji projektującej mianuje i wskazuje kluczowy personel w organizacji, który jest odpowiedzialny za:
 - 1. zapewnienie, by projekty wyrobów oraz projekty zmian i naprawy były zgodne z właściwą podstawą certyfikacji typu, mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi oraz mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;
 - 2. niezależne monitorowanie zgodności i funkcję adekwatności; oraz
 - 3. w zależności od wielkości organizacji, jakąkolwiek inną osobę lub grupę osób, które są potrzebne, by zapewnić przestrzeganie przez organizację wymagań niniejszej sekcji.
- c) Osoba lub grupa osób określone w lit. b):
 - 1. odpowiadają przed dyrektorem organizacji projektującej i mają do niego bezpośredni dostęp;
 - 2. legitymują się wiedzą, praktyką i doświadczeniem zawodowym odpowiednimi do wykonywania powierzonych im obowiązków.
- d) Zadeklarowana organizacja projektująca upewnia się, że:
 - 1. personel we wszystkich działach technicznych jest dostatecznie liczny i doświadczony oraz nadano mu odpowiednie pełnomocnictwa, by był zdolny do należytego wykonywania powierzonego zakresu obowiązków, i że powyższe wraz z warunkami lokalowymi, środkami i wyposażeniem jest adekwatne, by personel mógł zapewnić, aby projektowane wyroby były zgodne do lotu i kompatybilne z wymogami środowiskowymi;
 - 2. zapewniono pełną i skuteczną koordynację wewnątrz zadeklarowanej organizacji projektującej w kwestiach zgodności do lotu i kompatybilności środowiskowej.
- e) Zadeklarowana organizacja projektująca dokumentuje strukturę organizacyjną swojej organizacji wraz z głównym personelem, który jest odpowiedzialny za zapewnienie zgodności organizacji z niniejszą podczęścią, aktualizuje je i udostępnia Agencji na żądanie.

21L.A.176 Zakres prac

Zadeklarowana organizacja projektująca określa rodzaje prac projektowych, kategorie wyrobów, dla których prowadzona jest działalność projektowa, oraz pełnione przez organizację funkcje i wykonywane obowiązki w zakresie zdatności do lotu i kompatybilności środowiskowej wyrobów.

21L.A.177 Obowiązki zadeklarowanej organizacji projektującej

Zadeklarowana organizacja projektująca:

- a) pracuje zgodnie z jasno określonymi procedurami, praktykami i procesami;
- b) jeżeli zadeklarowana organizacja projektująca zamierza prowadzić próby w locie, utrzymuje i aktualizuje instrukcję operacyjną określającą zasady i procesy organizacji odnoszące się do prób w locie oraz udostępnia tę instrukcję na żądanie Agencji;
- c) ustala, czy projekty wyrobów, w tym zmiany i naprawy, nie posiadają żadnych cech niebezpiecznych i są zgodne z właściwą podstawą certyfikacji typu oraz z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, a także przedstawia Agencji oświadczenia/dokumenty potwierdzające ten fakt;
- d) przedkłada Agencji informacje lub instrukcje odnoszące się do działań związanych z zapewnieniem ciągłej zdatności do lotu;
- e) spełnia wymagania podane w podczęści A niniejszego załącznika mające zastosowanie do zadeklarowanych organizacji projektujących.

21L.A.178 Powiadomianie o zmianach i zaprzestaniu działalności

Zadeklarowana organizacja projektująca bez zbędnej zwłoki powiadamia Agencję o:

- a) wszelkich zmianach w informacjach, które zadeklarowano zgodnie z pkt 21L.A.173 lit. c);
- b) zmianach w systemie zarządzania projektem, które są znaczące dla wykazania zgodności zaprojektowanego przez nią wyrobu;
- c) zaprzestaniu prowadzenia niektórych lub wszystkich działań objętych deklaracją.

PODCZEŚĆ K – CZĘŚCI**21L.A.191 Zakres**

W niniejszej podczęści określono sposób wykazywania zgodności części z wymaganiami zdatności do lotu.

21L.A.192 Wykazywanie zgodności

- a) Wykazywanie zgodności z wymaganiami zdatności do lotu części, które mają być zamontowane na wyrobie posiadającym certyfikat typu lub na statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, odbywa się:
 1. w powiązaniu z procedurami certyfikacji typu według podczęści B, D lub E niniejszego załącznika – dla wyrobu, w którym mają być zamontowane; lub
 2. w powiązaniu z procedurami dotyczącymi deklaracji zgodności projektowej według podczęści C lub F niniejszego załącznika dla wyrobu, na którym mają być zamontowane; lub
 3. według procedury autoryzacji ETSO, określonej w sekcji A podczęść O załącznika I (część 21); lub
 4. w przypadku części znormalizowanych — zgodnie z oficjalnie uznawanymi normami.
- b) We wszystkich przypadkach, gdy zatwierdzenie części jest wyraźnie wymagane przez prawo Unii lub środki Agencji, część powinna być zgodna z mającą zastosowanie ETSO lub przepisami uznanymi przez Agencję w danym przypadku za równoważne.

21L.A.193 Dopuszczanie części do montażu

- a) Część lub wyrób można zamontować na wyrobie tylko wtedy, gdy są określone przez posiadacza certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia zmiany projektowej, zatwierdzenia projektu naprawy lub deklaracji zgodności projektowej jako nadająca lub nadający się do montażu oraz gdy:
1. są w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
 2. są oznakowane zgodnie z podczęścią Q niniejszego załącznika; oraz
 3. towarzyszy im autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA), potwierdzające, że dana pozycja została wyprodukowana zgodnie z właściwymi danymi projektowymi.
- b) Na zasadzie odstępstwa od lit. a) ppkt 3 oraz pod warunkiem spełnienia warunków określonych w lit. c), następujące części nie wymagają autoryzowanego poświadczenia produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) do celów zamontowania ich na wyrobie posiadającym certyfikat typu lub na statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową:
1. części znormalizowane;
 2. części, które:
 - (i) mają nieograniczony cykl życia, nie są częścią podstawowej konstrukcji nośnej oraz nie są częścią układu sterowania lotem;
 - (ii) zostały oznakowane jako nadające się do montażu w określonym statku powietrznym przez posiadacza certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia zmiany projektowej, zatwierdzenia projektu naprawy lub deklaracji zgodności projektowej;
 - (iii) mają być zamontowane na statku powietrznym, którego właściciel zweryfikował, czy spełniają one mające zastosowanie warunki określone w pppkt (i) oraz (ii), i przyjął na siebie odpowiedzialność z tego tytułu;
 3. części, w przypadku których skutki niezgodności z zatwierdzonymi danymi projektowymi lub zadeklarowanymi danymi projektowymi mają znikomy wpływ na bezpieczeństwo wyrobu i które oznakował jako takie posiadacz zatwierdzenia projektu lub deklarujący zgodność projektową w instrukcjach zapewnienia ciągłej zdatności do lotu. W celu określenia wpływu na bezpieczeństwo części niezgodnych z wymaganiami posiadacz zatwierdzenia projektu lub składający deklarację zgodności projektowej może określić w instrukcjach zapewnienia ciągłej zdatności do lotu czynności weryfikacyjne, które mają zostać przeprowadzone przez instalatora montującego część na wyrobie;
 4. w przypadku realizacji zmiany standardowej zgodnie z pkt 21L.A.102 lub naprawy standardowej zgodnie z pkt 21L.A.202 – części, w przypadku których skutki niezgodności z danymi projektowymi mają znikomy wpływ na bezpieczeństwo wyrobu, a dane części oznaczono jako takie w specyfikacjach certyfikacyjnych dla zmian standardowych i napraw standardowych, wydanych zgodnie z pkt 21.B.70 załącznika I (część 21). W celu określenia wpływu na bezpieczeństwo części niezgodnych z wymaganiami w specyfikacjach certyfikacyjnych można określić konkretne czynności weryfikacyjne, które ma przeprowadzić osoba instalującą część na wyrobie;
 5. części zwolnione z obowiązku zatwierdzania zdatności do lotu zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 965/2012⁽²⁾; oraz
 6. części określone w lit. b) ppkt 1–5 i stanowiące elementy wyższej grupy.
- c) Części wymienione w lit. b) kwalifikują się do montażu na wyrobie posiadającym certyfikat typu lub na statku powietrznym, dla którego złożono deklarację zgodności projektowej, bez dołączania formularza 1 EASA, pod warunkiem że instalator posiada dokument wydany przez osobę lub organizację, która wyprodukowała daną część, określający nazwę części, numer katalogowy oraz zgodność części z ich danymi projektowymi oraz zawierający datę wydania.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz.U. L 296 z 25.10.2012, s. 1).

PODCZEŚĆ M – PROJEKTOWANIE NAPRAW WYROBÓW POSIADAJĄCYCH CERTYFIKAT TYPU**21L.A.201 Zakres**

Niniejsza podczęść ustanawia:

- a) procedurę wnioskowania o zatwierdzenie projektów naprawy wyrobów posiadających certyfikat typu;
- b) prawa i obowiązki wnioskujących o zatwierdzenia i posiadaczy takich zatwierdzeń, o których mowa w lit. a);
- c) przepisy dotyczące napraw standardowych, które nie wymagają zatwierdzenia.

21L.A.202 Naprawy standardowe

- a) Naprawy standardowe to projekty naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu, zatwierdzone zgodnie z sekcją B podczęść B niniejszego załącznika, które:
 1. są zgodne z danymi projektowymi zawartymi w specyfikacjach certyfikacyjnych wydanych przez Agencję, zawierających opis akceptowalnych sposobów, technik i praktyk realizacji i określania napraw standardowych, w tym powiązane instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu; oraz
 2. nie są sprzeczne z danymi posiadacza danego certyfikatu typu.
- b) Punkty 21L.A.203–21L.A.211 nie mają zastosowania do napraw standardowych.

21L.A.203 Klasyfikacja projektów naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu

- a) Projekty naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu klasyfikuje się jako drobne lub poważne.
- b) »Drobna naprawa« to projekt naprawy, który nie ma znaczącego wpływu na masę, wyważenie, wytrzymałość konstrukcji, niezawodność, certyfikowany poziom hałasu lub emisji, właściwości użytkowe lub inne właściwości mające wpływ na zdatność do lotu lub kompatybilność środowiskową wyrobu.
- c) Wszystkie inne projekty naprawy są »poważnymi naprawami«.
- d) Wymagania na potrzeby zatwierdzania projektów drobnych napraw są takie, jak podano w pkt 21L.A.207.
- e) Wymagania na potrzeby zatwierdzania projektów poważnych napraw są takie, jak podano w pkt 21L.A.208.

21L.A.204 Kwalifikowalność

- a) Każda osoba fizyczna lub prawna, która wykazała lub jest w trakcie wykazywania swojej zdolności projektowej zgodnie z pkt 21L.A.23, może wystąpić z wnioskiem o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu na warunkach określonych w niniejszej podczęści.
- b) Każda osoba fizyczna lub prawna może wystąpić z wnioskiem o zatwierdzenie projektu drobnej naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.205 Wniosek o zatwierdzenie projektu naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu

- a) Wniosek o zatwierdzenie projektu naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu składa się w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.
- b) W celu zatwierdzenia projektu poważnej naprawy wnioskodawca dołącza do wniosku lub przedkłada po złożeniu pierwotnego wniosku plan wykazania zgodności:
 1. zawierający opis uszkodzenia i projektu naprawy wraz z określeniem konfiguracji projektu typu, wobec którego sporządzany jest projekt naprawy;
 2. zawierający określenie wszystkich obszarów projektu typu oraz zatwierdzonych podręczników, które uległy zmianie lub objęte zostały skutkami projektu naprawy;

3. zawierający określenie wszelkich ponownych badań niezbędnych do wykazania zgodności projektu naprawy oraz obszarów objętych skutkami projektu naprawy z podstawą certyfikacji typu oraz mającymi zastosowanie wymogów ochrony środowiska, uwzględnionymi poprzez odniesienie w, stosownie do przypadku, certyfikacie typu albo uzupełniającym certyfikacie typu;
4. zawierający określenie wszelkich zaproponowanych zmian podstawy certyfikacji typu uwzględnionych poprzez odniesienie w, stosownie do przypadku, certyfikacie typu albo uzupełniającym certyfikacie typu;
5. wskazujący, czy dane certyfikacyjne zostały lub zostaną przygotowane w całości przez wnioskodawcę, czy na podstawie porozumienia z właścicielem danych certyfikacyjnych typu.

21L.A.206 Wykazanie zgodności

- a) Wnioskujący o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy wykazuje zgodność z właściwą podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.201, oraz udostępnia Agencji środki wykorzystane do wykazania tej zgodności:
- b) Wnioskujący o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy przedstawia Agencji udokumentowane uzasadnienie sposobów spełnienia wymagań w dokumentach dotyczących zgodności według planu wykazania zgodności.
- c) W ramach przeprowadzania prób i przeglądów mających na celu wykazanie zgodności zgodnie z lit. a) wnioskodawca, przed przeprowadzeniem jakiegokolwiek próby, wykonuje i dokumentuje weryfikację potwierdzającą:
 1. w odniesieniu do prototypu, że
 - (i) materiały i procesy są zgodne ze specyfikacjami dla proponowanego projektu typu;
 - (ii) części wyrobu są w należyty sposób zgodne z rysunkami w proponowanym projekcie typu;
 - (iii) proces produkcji, budowa i montaż są w należyty sposób zgodne ze specyfikacją w proponowanym projekcie typu; oraz
 2. w odniesieniu do urządzeń do wykonywania prób i pomiarów, zastosowanych w danej próbie, że były one odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane.
- d) Próby w locie do celów uzyskania zatwierdzenia projektu poważnej naprawy wykonywane są zgodnie z metodami określonymi dla takich prób przez Agencję. Wnioskodawca wykonuje wszelkie próby w locie niezbędne do ustalenia zgodności z właściwą podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska.
- e) Wnioskujący o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy umożliwia Agencji:
 1. przegląd wszelkich danych i informacji dotyczących wykazania zgodności;
 2. asystowanie przy wszelkich próbach lub przeglądach wykonywanych na potrzeby wykazania zgodności lub ich przeprowadzenie; oraz
 3. jeżeli zostanie to uznane za niezbędne, przeprowadzenie inspekcji fizycznej naprawionego wyrobu w celu weryfikacji zgodności projektu z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska.
- f) Po zakończeniu wykazywania zgodności wnioskodawca deklaruje Agencji, że:
 1. wykazał zgodność z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.201, według planu wykazania zgodności; oraz
 2. nie stwierdzono żadnej cechy ani charakterystyki, które mogłyby uczynić wyrób objęty projektem naprawy niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.

21L.A.207 Wymogi dotyczące zatwierdzenia projektu drobnej naprawy

W celu uzyskania zatwierdzenia projektu drobnej naprawy dla wyrobu posiadającego certyfikat typu wnioskodawca:

- a) wykazuje, że projekt naprawy i obszary objęte skutkami projektu naprawy są zgodne:
 1. z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska uwzględnionymi poprzez odniesienie w certyfikacie typu; lub
 2. jeśli wnioskodawca tak zdecyduje, ze specyfikacjami certyfikacyjnymi mającymi zastosowanie do wyrobu w dniu złożenia wniosku o zatwierdzenie projektu naprawy;
- b) deklaruje zgodność z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, które mają zastosowanie zgodnie z lit. a) ppkt 1, lub ze specyfikacjami certyfikacyjnymi wybranymi zgodnie z lit. a) ppkt 2, odnotowuje uzasadnienia zgodności w dokumentach dotyczących zgodności oraz odnotowuje, że nie stwierdzono żadnej cechy ani charakterystyki, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany;
- c) przedstawia Agencji uzasadnienie zgodności dla naprawy i deklarację zgodności.

21L.A.208 Wymogi dotyczące zatwierdzenia projektu poważnej naprawy

W celu uzyskania zatwierdzenia projektu poważnej naprawy dla wyrobu posiadającego certyfikat typu wnioskodawca:

- a) wykazuje, że projekt naprawy i obszary objęte skutkami projektu naprawy są zgodne z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, ustanowionymi i notyfikowanymi wnioskodawcy przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.201;
- b) wykazuje zgodność zgodnie z pkt 21L.A.206;
- c) w przypadku gdy wnioskodawca wskazał, że podał dane certyfikacyjne na podstawie porozumienia z właścicielem danych certyfikacji typu zgodnie z pkt 21L.A.205 lit. b) ppkt 5, wykazuje, że posiadacz certyfikatu typu:
 1. nie ma zastrzeżeń natury technicznej odnośnie do informacji przedłożonych na podstawie pkt 21L.A.205; oraz
 2. zgodził się na współpracę z wnioskodawcą celem zapewnienia realizacji wszystkich obowiązków w zakresie ciągłej zdadności do lotu naprawionego wyrobu poprzez spełnienie wymagań pkt 21L.A.28 i 21L.A.88;
- d) wykazuje, że nie ma nierozwiązanych problemów wynikających z inspekcji fizycznej pierwszego artykułu danego wyrobu objętego projektem naprawy w ostatecznej zmienionej konfiguracji, przeprowadzonej przez Agencję zgodnie z pkt 21L.A.206 lit. e) ppkt 3.

21L.A.209 Zatwierdzenie projektu naprawy na podstawie przywileju

- a) Zatwierdzenie projektu naprawy, zaprojektowanego przez zatwierdzonej organizację projektującą, może być wydane przez tę organizację, zamiast przez Agencję, bez wniosku złożonego według pkt 21L.A.205, zgodnie z zakresem jej przywilejów, o których mowa w pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 2 i 5 załącznika I (część 21), jak wskazano w warunkach zatwierdzenia.
- b) Wydając zatwierdzenie naprawy zgodnie z lit. a), organizacja projektująca:
 1. zapewnia, aby dostępne były wszystkie dane uzasadniające i uzasadnienia;
 2. zapewnia, aby zgodność zmiany z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska według pkt 21L.A.207 lit. a) lub pkt 21L.A.208 lit. a) została wykazana i zadeklarowana zgodnie z pkt 21L.A.206;

3. potwierdza, że nie stwierdzono:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska lub z wybranymi specyfikacjami certyfikacyjnymi;
 - (ii) żadnej cechy ani charakterystyki naprawy, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany;
4. ogranicza zatwierdzenie naprawy odnoszącej się do certyfikatu typu do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy naprawa.

21L.A.210 Obowiązki posiadacza zatwierdzenia projektu naprawy

Posiadacz zatwierdzenia projektu naprawy:

- a) jeżeli nie jest posiadaczem certyfikatu typu lub uzupełniającego certyfikatu typu, a dane certyfikacyjne dostarczono zgodnie z pkt 21L.A.205 lit. b) ppkt 5), zawiera porozumienie z odpowiednim posiadaczem;
- b) przekazuje organizacji wykonującej naprawę wszelkie niezbędne instrukcje montażu lub realizacji projektu naprawy;
- c) wspiera wszelkie organizacje produkujące zajmujące się produkcją części na potrzeby projektu naprawy oraz dopilnowuje, aby wspomniane części były produkowane przy wykorzystaniu danych produkcyjnych bazujących na danych projektowych przekazanych przez posiadacza zatwierdzenia projektu naprawy;
- d) zapewnia, aby projekt naprawy zawierał wszystkie niezbędne wytyczne i ograniczenia, jeżeli projekt naprawy zatwierdzono z ograniczeniami. Te wytyczne i ograniczenia przekazywane są użytkownikowi przez posiadacza zatwierdzenia projektu naprawy zgodnie z procedurą uzgodnioną z Agencją;
- e) podejmuje się realizacji obowiązków posiadacza zatwierdzenia projektu naprawy wynikających z podczęści A niniejszego załącznika.

21L.A.211 Nienaprawione uszkodzenie

Uszkodzenie wyrobu, którego projekt zatwierdzono zgodnie z sekcją B, może nie wymagać projektu naprawy, jeżeli uzasadnia to oszacowanie pod kątem znaczenia dla zdatności do lotu. Oszacowania takiego dokonuje Agencja lub organizacja projektująca, odpowiednio zatwierdzona zgodnie z sekcją A podczęść J załącznika I (część 21), zgodnie z procedurą przyjętą przez Agencję. Jeżeli w wyniku oszacowania zostanie stwierdzone, że nienaprawione uszkodzenie wymaga ograniczeń, to są one rozpatrywane zgodnie z pkt 21L.A.210 lit. d).

PODCZEŚĆ N – PROJEKTOWANIE NAPRAW STATKÓW POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ

21L.A.221 Zakres

Niniejsza podczęść ustanawia:

- a) procedurę deklarowania zgodności projektów naprawy statku powietrznego, który był przedmiotem deklaracji złożonej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika;
- b) prawa i obowiązki składającego deklarację zgodności zmiany, o której mowa w lit. a);
- c) przepisy dotyczące napraw standardowych, które nie wymagają deklaracji zgodności projektowej.

21L.A.222 Naprawy standardowe

- a) Naprawy standardowe to projekty naprawy statku powietrznego będącego przedmiotem deklaracji złożonej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, które:
 1. są zgodne z danymi projektowymi zawartymi w specyfikacjach certyfikacyjnych wydanych przez Agencję, zawierających opis akceptowalnych sposobów, technik i praktyk realizacji i określania napraw standardowych, w tym powiązane instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu; oraz

2. nie są sprzeczne z danymi projektowymi objętymi deklaracją zgodności projektowej statku powietrznego złożoną zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika.

b) Punkty 21L.A.223–21L.A.229 nie mają zastosowania do napraw standardowych.

21L.A.223 Klasyfikacja projektów naprawy statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

a) Projekty naprawy statku powietrznego, który był przedmiotem deklaracji złożonej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, klasyfikowane są jako poważne albo drobne przy zastosowaniu kryteriów określonych w pkt 21L.A.203 lit. b) i c).

b) Zgodność projektową projektu drobnej naprawy deklaruje się zgodnie z pkt 21L.A.225.

c) Zgodność projektową projektu poważnej naprawy deklaruje się zgodnie z pkt 21L.A.226.

21L.A.224 Kwalifikowalność

a) Deklarujący, który złożył deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, może zadeklarować zgodność projektu drobnej naprawy tego statku powietrznego na warunkach określonych w niniejszej podczęści. Ponadto taka deklaracja zgodności może również zostać złożona, na warunkach określonych w niniejszej podczęści, przez organizację projektującą zatwierdzoną zgodnie z pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 3 załącznika I (część 21).

b) Jedynie deklarujący, który złożył deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, może zadeklarować zgodność projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

c) Na zasadzie odstępstwa od lit. b), jeżeli deklarujący, który złożył deklarację zgodności projektowej statku powietrznego zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, nie prowadzi już działalności lub nie odpowiada na wnioski o projekty naprawy, zgodność projektu statku powietrznego, w którym wprowadzono zmianę, może także stwierdzić zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika organizacja projektująca zatwierdzona zgodnie z pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 2 załącznika I (część 21) w zakresie jej warunków zatwierdzenia lub dowolna inna osoba fizyczna lub prawna będąca w stanie podjąć się realizacji obowiązków ustanowionych w pkt 21L.A.47 w odniesieniu do danego statku powietrznego, w którym wprowadzono zmianę.

21L.A.225 Deklaracja zgodności projektowej projektów drobnych napraw

a) Przed wprowadzeniem lub wdrożeniem lub uzgodnieniem z organizacją produkującą wprowadzenia lub wdrożenia projektu drobnej naprawy statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, deklarujący lub organizacja, która zaprojektowała drobną naprawę, deklaruje, że projekt drobnej naprawy spełnia szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska, z którymi zgodność zadeklarowano zgodnie z pkt 21L.A.43.

b) Deklarację zgodności projektowej składa się w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.

c) Deklarujący lub organizacja, która zaprojektowała drobną zmianę, prowadzi rejestr projektów drobnych napraw statków powietrznych, dla których zadeklarowano zgodność projektową, i udostępnia Agencji na jej żądanie każdą deklarację złożoną zgodnie z lit. a).

21L.A.226 Deklaracja zgodności projektowej projektów poważnych napraw

a) Przed wprowadzeniem lub wdrożeniem lub uzgodnieniem z organizacją produkującą wprowadzenia lub wdrożenia projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika, deklarujący deklaruje, że projekt poważnej naprawy spełnia wymogi szczegółowych specyfikacji technicznych i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska, z którymi zgodność zadeklarowano zgodnie z pkt 21L.A.43.

b) Deklarację zgodności projektowej składa się w postaci i na zasadach ustanowionych przez Agencję.

- c) Deklaracja ta zawiera co najmniej następujące informacje:
1. imię i nazwisko osoby przedkładającej deklarację oraz jej adres/miejsce prowadzenia działalności;
 2. numer referencyjny deklaracji dotyczącej statku powietrznego, do którego odnosi się projekt poważnej naprawy;
 3. niepowtarzalne odniesienie umożliwiające identyfikację projektu poważnej naprawy;
 4. wskazanie szczegółowych specyfikacji technicznych i mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska, z którymi zgodność statku powietrznego zadeklarował deklarujący zgodnie z pkt 21L.A.43;
 5. podpisane oświadczenie, złożone na wyłączną odpowiedzialność osoby składającej deklarację, że projekt poważnej naprawy jest zgodny ze szczegółowymi specyfikacjami technicznymi i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, o których mowa w ppkt 4, według planu wykazania zgodności, o którym mowa w lit. d) ppkt 3;
 6. podpisane oświadczenie, złożone na wyłączną odpowiedzialność osoby składającej deklarację, że osoba ta nie stwierdziła żadnych cech ani właściwości, które mogłyby sprawić, że statek powietrzny należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście jego zamierzonego użytkowania;
 7. opis uszkodzenia i projektu naprawy wraz z określeniem konfiguracji projektu typu, wobec którego dokonywana jest naprawa;
 8. określenie wszystkich obszarów projektu typu oraz zatwierdzonych podręczników, które uległy zmianie lub objęte zostały skutkami projektu naprawy.
- d) Deklarujący, który projektuje poważną naprawę, przedkłada Agencji deklarację, o której mowa w lit. c). Wraz z tą deklaracją deklarujący przedstawia Agencji:
1. opis poważnej naprawy;
 2. podstawowe dane o poważnej naprawie, w tym charakterystyki eksploatacyjne, cechy konstrukcyjne i wszelkie ograniczenia;
 3. plan wykazania zgodności szczegółowo określający sposoby wykazania zgodności, które zastosowano podczas wykazywania zgodności;
 4. uzasadnienia zgodności odnotowane w danych na temat zgodności uzyskanych w ramach czynności związanych z zapewnieniem zgodności przeprowadzonych według planu wykazania zgodności;
 5. środki, za pomocą których wykazano zgodność ze szczegółowymi specyfikacjami technicznymi i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, z którymi wykazanie zgodności statku powietrznego zadeklarował deklarujący zgodnie z pkt 21L.A.43;
 6. jeżeli zgodność została wykazana poprzez przeprowadzenie prób, odnotowane uzasadnienie zgodności artykułów i sprzętu poddanych próbom, wykazujące:
 - (i) w odniesieniu do prototypu, że:
 - A) materiały i procesy są w należyty sposób zgodne ze specyfikacjami dla projektu;
 - B) części wyrobu są w należyty sposób zgodne z rysunkami w projekcie; oraz
 - C) procesy produkcji, budowa i montaż są w należyty sposób zgodne ze specyfikacją w projekcie;
 - (ii) w odniesieniu do urządzeń do wykonywania prób i pomiarów, zastosowanych w danych próbach, że były one odpowiednie dla wykonywanych prób i prawidłowo wyskalowane;

7. sprawozdania, wyniki przeglądów lub prób, które deklarujący uznał za niezbędne do ustalenia, czy statek powietrzny spełnia szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska.

- e) Deklaracja poważnej naprawy w deklaracji zgodności projektowej ogranicza się do konkretnych konfiguracji w deklaracji zgodności projektowej, których dotyczy zmiana.

21L.A.227 Czynności związane z zapewnieniem zgodności na potrzeby deklarowania zgodności projektu poważnej naprawy

Przed złożeniem deklaracji zgodności zgodnie z pkt 21L.A.226 deklarujący musi w odniesieniu do danego konkretnego projektu:

- a) ustanowić plan wykazania zgodności szczegółowo określający sposoby wykazania zgodności, które stosuje się podczas wykazywania zgodności. W razie potrzeby dokument ten jest aktualizowany;
- b) odnotować uzasadnienie zgodności w dokumentach dotyczących zgodności według planu wykazania zgodności;
- c) w stosownych przypadkach przeprowadzić próby i przeglądy według planu wykazania zgodności;
- d) zapewnić i odnotować zgodność artykułów i sprzętu poddanych próbom oraz zagwarantować, aby prototyp był zgodny ze specyfikacjami, rysunkami, procesem produkcji oraz sposobami budowy i montażu w projekcie;
- e) zapewnić, aby urządzenia do wykonywania prób i pomiarów były odpowiednie dla wykonywanej próby i prawidłowo wyskalowane;
- f) umożliwić Agencji przeprowadzenie wszelkich przeglądów lub prób lub wzięcie udziału we wszelkich przeglądach i próbach, jakim poddaje się statek powietrzny, którego projekt i konfiguracja produkcyjna przyjęły ostateczną formę lub są dostatecznie zaawansowane, niezbędnych do ustalenia, czy wyrób objęty projektem naprawy nie wykazuje żadnych cech ani właściwości, które sprawiałaby, że statek powietrzny należałoby uznać za niebezpieczny lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w kontekście jego zamierzonego użytkowania;
- g) przeprowadzić próby w locie zgodnie z warunkami lotu określonymi dla takich prób przez Agencję, niezbędne do ustalenia, czy statek powietrzny spełnia mające zastosowanie szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska.

21L.A.228 Obowiązki składającego deklarację zgodności projektowej projektu naprawy

Składający deklarację zgodności projektowej:

- a) w przypadku projektów drobnych napraw prowadzi rejestr tych deklaracji i udostępnia je Agencji na żądanie;
- b) przekazuje organizacji wykonującej naprawę wszelkie niezbędne instrukcje montażu lub realizacji projektu naprawy;
- c) wspiera wszelkie organizacje produkujące zajmujące się produkcją części na potrzeby projektu naprawy oraz dopilnowuje, aby wspomniane części były produkowane przy wykorzystaniu danych produkcyjnych bazujących na danych projektowych przekazanych przez deklarującego;
- d) jeżeli projekt naprawy został zadeklarowany z ograniczeniami, przekazuje te ograniczenia użytkownikowi za pośrednictwem udokumentowanej procedury udostępnianej Agencji na żądanie;
- e) podejmuje się realizacji obowiązków deklarującego zgodność projektową projektu naprawy wynikających z podczęści A niniejszego załącznika.

21L.A.229 Nienaprawione uszkodzenie

Deklarujący zgodność projektową statku powietrznego zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika lub zatwierdzona organizacja projektująca posiadająca przywileje przyznane jej zgodnie z pkt 21.A.263 lit. c) ppkt 3 załącznika I (część 21), a także odpowiedni zakres zatwierdzenia, przeprowadzają ocenę skutków wszelkich uszkodzeń takiego statku powietrznego, które pozostają nienaprawione i które nie są objęte wcześniej zadeklarowanymi danymi, dla zdolności do lotu i kompatybilności środowiskowej. Wszelkie niezbędne ograniczenia są rozpatrywane zgodnie z pkt 21L.A.228 lit. d).

PODCZEŚĆ O — AUTORYZACJE EUROPEJSKIEJ NORMY TECHNICZNEJ

(Zarezerwowane)

PODCZEŚĆ P – ZEZWOLENIE NA LOT

21L.A.241 Zezwolenie na lot i warunki lotu

- a) Procedury występowania o wydanie zezwoleń na lot i powiązane z tymi zezwoleniami warunki lotu statku powietrznego wchodzącego w zakres niniejszego załącznika odpowiadają procedurom i warunkom ustanowionym w sekcji A podczęść P załącznika I (część 21) oraz procedurom i warunkom przewidzianym w pkt 21L.A.241 lit. b) i c).
- b) Występując o wydanie zezwolenia na lot zgodnie z pkt 21.A.707 załącznika I (część 21), wnioskodawca zwraca się do właściwego organu o przeprowadzenie przeglądu zgodności statku powietrznego, jeżeli wniosek o zezwolenie na lot dotyczy:
1. działań służących wykazaniu zgodności, o których mowa w pkt 21L.A.25, podejmowanych w odniesieniu do statku powietrznego, który posiada certyfikat typu lub który ma otrzymać taki certyfikat;
 2. działań służących wykazaniu zgodności, o których mowa w pkt 21L.A.44, podejmowanych w odniesieniu do statku powietrznego, w przypadku którego zadeklarowano lub planuje się zadeklarować zgodność projektową.
- c) Występując o zatwierdzenie warunków lotu zgodnie z pkt 21.A.709 załącznika I (część 21), wnioskodawca zwraca się do Agencji o:
1. dokonanie inspekcji fizycznej statku powietrznego i ocenienie, czy warunki lotu są powiązane z wykazaniem zgodności, aby potwierdzić deklarację zgodności projektowej, o którym mowa w pkt 21L.A.44, jak również na żądanie Agencji w toku podejmowania działań służących wykazaniu zgodności, o których mowa w pkt 21L.B.121 lit. b) i pkt 21L.B.203 lit. c); lub
 2. dokonanie inspekcji fizycznej statku powietrznego i poddanie go ocenie, a także przeprowadzenie kluczowego przeglądu projektu, aby ustalić, czy warunki lotu są powiązane z wykazaniem zgodności na potrzeby certyfikacji projektu zgodnie z pkt 21L.A.25, jak również na żądanie Agencji zgodnie z pkt 21L.B.83, 21L.B.102 i 21L.B.203.

PODCZEŚĆ Q – ZNAKOWANIE WYROBÓW I CZĘŚCI

21L.A.251 Zakres

W niniejszej podczęści ustanawia się wymogi w zakresie znakowania wyrobów i części projektowanych i produkowanych zgodnie z niniejszym załącznikiem.

21L.A.252 Projekt oznakowania

- a) Posiadacz certyfikatu typu, uzupełniającego certyfikatu typu, zatwierdzenia zmiany w certyfikacie typu lub zatwierdzenia projektu naprawy lub składający deklarację zgodności projektowej określa w danych projektowych znakowanie wyrobów i części zaprojektowanych zgodnie z niniejszym załącznikiem.
- b) Specyfikacje dotyczące znakowania obejmują następujące informacje:
1. w odniesieniu do wyrobów:
 - (i) nazwę organizacji produkującej;
 - (ii) oznaczenie fabryczne wyrobu;
 - (iii) numer seryjny wyrobu;
 - (iv) wszelkie inne informacje umożliwiające zidentyfikowanie wyrobu;

2. w odniesieniu do części:
 - (i) nazwę, znak fabryczny lub symbol identyfikujący organizację produkującą;
 - (ii) numer katalogowy;
 - (iii) numer seryjny w przypadkach, gdy część, która ma zostać zamontowana w wyrobie, została oznakowana jako część krytyczna.
- c) W specyfikacjach części opracowywanych zgodnie z lit. b) ppkt 2 pppkt (ii) na końcu numeru katalogowego umieszcza się literę »(R)«, jeżeli:
 1. dana część stanowi element projektu będącego przedmiotem deklaracji zgodności projektowej zgodnie z podczęścią C niniejszego załącznika;
 2. dana część ma zostać dopuszczona na podstawie formularza 1 EASA zgodnie z pkt 21L.A.193 lit. a) oraz
 3. dana część została wyprodukowana zgodnie z podczęścią R niniejszego załącznika.

21L.A.253 Znakowanie wyrobów

- a) Każda osoba fizyczna lub prawna produkująca wyroby zgodnie z sekcją A podczęść G załącznika I (część 21) lub zgodnie z podczęścią G lub R niniejszego załącznika, których projekt został zatwierdzony lub zadeklarowany zgodnie z niniejszym załącznikiem, znakuje takie wyroby w sposób określony w pkt 21L.A.252 metodą ogniotrwałego cechowania na ogniotrwałej tabliczce.
- b) Tabliczka identyfikacyjna jest mocowana w taki sposób, by była dostępna i czytelna i by było mało prawdopodobne jej zniszczenie lub usunięcie podczas normalnego użytkowania, bądź zagubienie albo zniszczenie w związku z wypadkiem, a w przypadku śmigła, łopaty śmigła lub piasty śmigła tabliczkę tę umieszcza się na niekrytycznej powierzchni danego wyrobu.
- c) W przypadku żalagowych balonów tabliczka identyfikacyjna mocowana jest do powłoki balonu w takim miejscu, jeżeli jest to wykonalne, by była czytelna dla użytkownika, gdy balon jest napełniony. Ponadto kosz, rama nośna i zespół grzewczy jest w sposób trwały i czytelny znakowany nazwą organizacji produkującej, numerem katalogowym lub równoważnym oraz numerem seryjnym lub równoważnym.

21L.A.254 Postępowanie z danymi identyfikacyjnymi

- a) Każda osoba fizyczna lub prawna wykonująca prace z zakresu obsługi technicznej zgodnie z przepisami rozporządzenia (UE) nr 1321/2014 może zgodnie z metodami, technikami i praktykami ustanowionymi przez Agencję:
 1. usuwać, zmieniać lub umieszczać informacje identyfikacyjne, o których mowa w pkt 21L.A.253; lub
 2. zdejmować lub montować tabliczkę identyfikacyjną, o której mowa w pkt 21L.A.253, kiedy jest to niezbędne w trakcie czynności z zakresu obsługi technicznej.
- b) Nie wolno usuwać, zmieniać ani umieszczać informacji identyfikacyjnych, o których mowa w pkt 21L.A.253 lit. a), chyba że czynności tych dokonuje się w celach wskazanych w pkt 21L.A.254 lit. a).
- c) Nie wolno usuwać ani montować żadnych tabliczek identyfikacyjnych, o których mowa w pkt 21L.A.253 lit. a), chyba że czynności tych dokonuje się w celach wskazanych w pkt 21L.A.254 lit. a).
- d) Nie wolno montować tabliczki identyfikacyjnej zdjętej zgodnie z lit. a) ppkt 2 na jakichkolwiek innych statkach powietrznych, silnikach, śmigłach, łopatach lub piastach śmigieł niż te, z których została ona zdjęta.

21L.A.255 Znakowanie części

Każda osoba fizyczna lub prawna produkująca części zgodnie z sekcją A podczęść G załącznika I (część 21) lub zgodnie z podczęścią G lub podczęścią R niniejszego załącznika na potrzeby wyrobu, którego projekt został zatwierdzony lub zadeklarowany zgodnie z niniejszym załącznikiem, znakuje takie części w sposób trwały i czytelny zgodnie z metodą określoną w pkt 21L.A.252.

PODCZEŚĆ R – OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI STATKU POWIETRZNEGO I AUTORYZOWANE POŚWIADCZENIE PRODUKCJI/OBSŁUGI (FORMULARZ 1 EASA) DLA SILNIKÓW I ŚMIGIEŁ LUB ICH CZĘŚCI, KTÓRE SĄ ZGODNE Z DEKLARACJĄ ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ

21L.A.271 Zakres

W niniejszej podczęści ustanawia się procedury wydawania oświadczeń o zgodności statku powietrznego (formularz 52B EASA) i autoryzowanych poświadczeń produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) silników i śmigieł lub ich części, które zostały wyprodukowane zgodnie z danymi projektowymi przedstawionymi w deklaracji zgodności projektowej, a także określa się prawa i obowiązki deklarującego.

21L.A.272 Kwalifikowalność

Każda osoba fizyczna lub prawna, której udostępniono właściwe dane projektowe i która jest w stanie podjąć się realizacji obowiązków przewidzianych w pkt 21L.A.275, może wydać oświadczenie o zgodności (formularz 52B EASA) statku powietrznego lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) silnika lub śmigła lub ich części, na warunkach określonych w niniejszej podczęści.

21L.A.273 System kontroli produkcji

Osoba fizyczna lub prawna wydająca oświadczenie o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) zawierające właściwe zadeklarowane dane projektowe dla statku powietrznego, silnika lub śmigła bądź ich części, które zostały przez nią wyprodukowane, ustanawia, wdraża i utrzymuje system kontroli produkcji, który:

- a) obejmuje procesy i procedury służące zagwarantowaniu, aby statek powietrzny, silnik lub śmigło bądź ich część były zgodne z właściwymi zadeklarowanymi danymi projektowymi;
- b) zapewnia podpisywanie poszczególnych oświadczeń o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowanych poświadczeń produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) wyłącznie przez upoważnione osoby;
- c) dysponuje procesami służącymi zapewnieniu przeprowadzania wszelkich prób w locie w bezpieczny sposób, jeżeli zakres produkcji obejmuje konieczność przeprowadzenia takich prób;
- d) gwarantuje przekazywanie osobie fizycznej lub prawnej wszelkich danych dotyczących zdatności do lotu i kompatybilności środowiskowej niezbędnych do ustalenia zgodności;
- e) obejmuje procedury zapewniające prawidłowe uwzględnianie danych dotyczących zdatności do lotu i kompatybilności środowiskowej w danych produkcyjnych, aktualizowanych i udostępnianych wszystkim członkom personelu, którzy potrzebują ich do prawidłowego wykonywania powierzonych im obowiązków;
- f) obejmuje system przeglądów zapewniający, aby wszystkie statki powietrzne lub silniki lub śmigła bądź ich wszelkie części wyprodukowane przez osobę fizyczną lub prawną, uwzględniając jej partnerów, lub dostarczone przez podmioty zewnętrzne bądź zamówione u takich podmiotów, były zgodne z właściwymi zadeklarowanymi danymi projektowymi i znajdowały się w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
- g) obejmuje system archiwizowania, w którym dokumentuje się wymagania stawiane innym organizacjom, takim jak dostawcy i podwykonawcy. Zarchiwizowane dane udostępnia się właściwemu organowi do celów zachowania ciągłej zdatności do lotu;
- h) zapewnia świadczenie usług obsługi technicznej w odniesieniu do nowo wyprodukowanego statku powietrznego zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w zakresie obsługi technicznej oraz utrzymywanie tego statku powietrznego w stanie zdatności do lotu, a także – w stosownych przypadkach – gwarantuje wydanie poświadczenia obsługi na potwierdzenie wszelkich wykonanych czynności obsługowych;
- i) obejmuje wewnętrzny system zgłaszania zdarzeń do celów bezpieczeństwa, umożliwiający gromadzenie i ocenę zgłaszanych zdarzeń gromadzonych zgodnie z pkt 21L.A.3 pod kątem rozpoznawania niekorzystnych tendencji lub eliminowania wadliwości oraz selekcjonowania zdarzeń podlegających zgłaszaniu. Wspomniany system powinien obejmować analizowanie istotnych informacji dotyczących zdarzeń i sposób ich rozpowszechniania.

21L.A.274 Wydawanie oświadczenia o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowanego poświadczenia produkcji/obsługi (formularz 1 EASA)

- a) Wydając oświadczenie o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA), osoba fizyczna lub prawna zawiera w nim wszystkie następujące informacje:
- oświadczenie potwierdzające, że statek powietrzny, silnik lub śmigło bądź ich część są zgodne z właściwymi zadeklarowanymi danymi projektowymi i znajdują się w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
 - dla każdego statku powietrznego – oświadczenie, że statek powietrzny został sprawdzony na ziemi i w locie;
 - dla każdego silnika lub śmigła o zmiennym skoku – oświadczenie, że silnik lub śmigło o zmiennym skoku zostały poddane przez producenta końcowej próbie funkcjonalnej;
 - w stosownych przypadkach oświadczenie, że kompletny silnik spełnia stosowne wymagania w zakresie emisji spalin z silników obowiązujące w dniu produkcji silnika.
- b) Osoba fizyczna lub prawna wydaje oświadczenie o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA):
- w chwili pierwszego przekazania prawa własności do statku powietrznego, silnika lub śmigła bądź ich części; lub
 - w przypadku statku powietrznego – w chwili złożenia wniosku o wydanie ograniczonego świadectwa zdatości do lotu dla tego statku powietrznego.

21L.A.275 Obowiązki osób fizycznych lub prawnych wydających oświadczenie o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA)

Osoba fizyczna lub prawna wydająca oświadczenie o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowane poświadczenie produkcji/obsługi (formularz 1 EASA):

- informuje właściwy organ o zamiarze wyprodukowania statku powietrznego, silnika lub śmigła bądź ich części zgodnie z danymi projektowymi zawartymi w deklaracji zgodności projektowej oraz o tym, że planuje wydawanie oświadczeń o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowanych poświadczeń produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) zgodnie z niniejszą podczęścią;
- zapewnia rejestrowanie szczegółowych informacji na temat wszelkich wykonanych prac;
- zachowuje w miejscu produkcji dane techniczne i rysunki niezbędne do ustalenia, czy statek powietrzny, silnik lub śmigło bądź ich części są zgodne z właściwymi zadeklarowanymi danymi projektowymi;
- zapewnia składającemu deklarację zgodności projektowej wsparcie na rzecz utrzymania ciągłej zdatości do lotu dowolnego wyprodukowanego przez siebie statku powietrznego, silnika lub śmigła bądź ich części;
- w przypadku nowego wyprodukowanego przez siebie statku powietrznego zapewnia utrzymywanie statku powietrznego w stanie zdatości do lotu oraz świadczenie usług w zakresie obsługi technicznej, chyba że zgodnie z wymogami przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) nr 1321/2014 obsługa techniczna ma być zapewniana zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, uwzględniając wszelkie niezbędne naprawy przeprowadzane zgodnie z właściwymi danymi projektowymi, przed wydaniem oświadczenia o zgodności statku powietrznego (formularz 52B EASA);
- przy wydawaniu poświadczenia obsługi po zakończeniu tego rodzaju prac obsługowych ustala przed wydaniem takiego poświadczenia, czy każdy wykonany statek powietrzny został poddany niezbędnym pracom obsługowym i czy znajduje się w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację;
- podejmuje się realizacji obowiązków spoczywających na osobie fizycznej lub prawnej wydającej oświadczenia o zgodności (formularz 52B EASA) lub autoryzowane poświadczenia produkcji/obsługi (formularz 1 EASA) określone w podczęści A niniejszego załącznika;
- informuje właściwy organ o zaprzestaniu prowadzenia działalności zgodnie z niniejszą podczęścią.

SEKCJA B**ZASADY POSTĘPOWANIA WŁAŚCIWYCH ORGANÓW****PODCZEŚĆ A — POSTANOWIENIA OGÓLNE**

(zarezerwowane)

PODCZEŚĆ B — CERTYFIKATY TYPU**21L.B.41 Specyfikacje certyfikacyjne**

Zgodnie z art. 76 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1139 Agencja wydaje specyfikacje certyfikacyjne oraz inne szczegółowe specyfikacje, w tym specyfikacje certyfikacyjne w zakresie zdatności do lotu i kompatybilności środowiskowej, które mogą być wykorzystywane przez właściwe organy, organizacje i personel do wykazania zgodności wyrobów i części z odpowiednimi zasadniczymi wymogami załączników II, IV i V do tego rozporządzenia, jak również z wymaganiami dotyczącymi ochrony środowiska określonymi w art. 9 ust. 2 i w załączniku III do tego rozporządzenia. Specyfikacje takie muszą być dostatecznie szczegółowe i konkretne, aby wskazać wnioskodawcy warunki, które mają być spełnione dla uzyskania, zmiany lub uzupełnienia certyfikatu.

21L.B.42 Pierwsze badanie

- a) Po otrzymaniu wniosku o certyfikat typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja weryfikuje, czy dany wyrób wchodzi w zakres określony w pkt 21L.A.21 i czy wnioskodawca kwalifikuje się do wystąpienia o wydanie certyfikatu typu dla wyrobu zgodnie z pkt 21L.A.22.
- b) W przypadku niespełnienia warunków określonych w lit. a) Agencja odrzuca wniosek.

21L.B.43 Podstawa certyfikacji typu dla certyfikatu typu

- a) Agencja określa podstawę certyfikacji typu i powiadamia o niej wnioskodawcę. Podstawę certyfikacji typu stanowią:
 1. specyfikacje certyfikacyjne zdatności do lotu wyznaczone przez Agencję spośród tych mających zastosowanie do wyrobu na dzień złożenia wniosku o wydanie certyfikatu, chyba że:
 - (i) wnioskodawca decyduje się zastosować do specyfikacji certyfikacyjnych, które zaczęły obowiązywać po dacie złożenia wniosku; jeżeli wnioskodawca decyduje się zastosować do specyfikacji certyfikacyjnej, która zaczęła obowiązywać po dacie złożenia wniosku, Agencja włącza do podstawy certyfikacji typu każdą inną bezpośrednio powiązaną specyfikację certyfikacyjną; lub
 - (ii) Agencja akceptuje dowolną alternatywę w stosunku do wyznaczonej specyfikacji certyfikacyjnej, której nie można spełnić, w odniesieniu do której znaleziono czynniki kompensujące, zapewniające równoważny poziom bezpieczeństwa; lub
 - (iii) Agencja akceptuje lub wskazuje inne sposoby wykazania zgodności z zasadniczymi wymogami załącznika II do rozporządzenia (UE) 2018/1139;
 2. wszelkie warunki specjalne wskazane przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.44 lit. a).
- b) Agencja może zmienić podstawę certyfikacji typu w dowolnym momencie poprzedzającym wydanie certyfikatu typu, jeżeli uzna, że doświadczenie wynikające z użytkowania podobnych wyrobów lub wyrobów posiadających podobne cechy konstrukcyjne wskazuje na możliwość wystąpienia stanów niebezpiecznych, a ustanowiona i zgłoszona wnioskodawcy podstawa certyfikacji typu nie pozwala wyeliminować takich stanów niebezpiecznych.

21L.B.44 Warunki specjalne

- a) Agencja ustanawia dla danego wyrobu specjalne, szczegółowe specyfikacje techniczne, zwane »warunkami specjalnymi«, jeżeli odnośne specyfikacje certyfikacyjne nie zawierają norm bezpieczeństwa adekwatnych lub właściwych dla tego wyrobu, w następujących przypadkach:
1. wyrób wykazuje cechy konstrukcyjne nowatorskie lub nietypowe dla praktyk projektowych, w oparciu o które opracowano stosowne specyfikacje certyfikacyjne;
 2. zamierzone użytkowanie wyrobu jest nietypowe; lub
 3. doświadczenie wynikające z użytkowania podobnych wyrobów bądź wyrobów posiadających podobne cechy konstrukcyjne lub nowo zidentyfikowane zagrożenia wskazują, że mogą zaistnieć sytuacje stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa.
- b) Warunki specjalne zawierają takie normy bezpieczeństwa, jakie Agencja uzna za niezbędne do osiągnięcia poziomu bezpieczeństwa równoważnego poziomowi określone w mających zastosowanie specyfikacjach certyfikacyjnych.

21L.B.45 Określenie mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska dla certyfikatu typu

Agencja określa mające zastosowanie wymogi środowiskowe zgodnie z pkt 21.B.85 w załączniku I (część 21) w odniesieniu do certyfikatu typu dla statku powietrznego lub silnika oraz powiadamia o nich wnioskodawcę.

21L.B.46 Badanie

Po otrzymaniu wniosku o certyfikat typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja:

- a) dokonuje przeglądu początkowego planu wykazania zgodności i wszelkich późniejszych aktualizacji tego planu przedstawionych przez wnioskodawcę w celu potwierdzenia kompletności planu i odpowiedniości zaproponowanych środków i metod wykazania zgodności z podstawą certyfikacji typu ustaloną zgodnie z pkt 21L.B.43 oraz z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska wyznaczonymi zgodnie z pkt 21L.B.45; jeżeli plan wykazania zgodności jest niekompletny lub przewidziane w nim środki i metody nie są odpowiednie do wykazania zgodności, Agencja powiadamia wnioskodawcę o tym fakcie i zwraca się do niego o wprowadzenie zmian w planie;
- b) po upewnieniu się, że przedstawiony plan wykazania zgodności jest odpowiedni i umożliwia wnioskodawcy wykazanie zgodności, zatwierdza ten plan oraz wszelkie jego późniejsze aktualizacje;
- c) po otrzymaniu deklaracji zgodności zgodnie z pkt 21L.A.25 lit. f), przeprowadza inspekcję fizyczną i ocenę pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej konfiguracji, biorąc pod uwagę wyniki kluczowego przeglądu projektu przeprowadzonego zgodnie z pkt 21L.B.242 lit. a), aby zweryfikować zgodność wyrobu z właściwą podstawą certyfikacji typu i z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska; Agencja weryfikuje zgodność wyrobu, biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia niezidentyfikowanej niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska oraz potencjalny wpływ takiej niezgodności na bezpieczeństwo wyrobu lub jego kompatybilność środowiskową;
- d) jeżeli przy ustanawianiu podstawy certyfikacji typu lub określaniu mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska bądź w trakcie przeglądu planu wykazania zgodności Agencja stwierdzi, że projekt wyrobu zawiera jakiegokolwiek element, w przypadku którego niezidentyfikowana niezgodność z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska może wywrzeć negatywny wpływ na bezpieczeństwo lub kompatybilność środowiskową wyrobu, Agencja określa, jakie badania poza badaniami opisanymi w lit. c) są konieczne, aby zweryfikować wykazanie zgodności; Agencja powiadamia wnioskodawcę o wszelkich dodatkowych badaniach oraz o tym, które elementy projektu miałyby być ich przedmiotem.

21L.B.47 Wydawanie certyfikatu typu

- a) Agencja wydaje bez zbędnej zwłoki certyfikat typu statku powietrznego, silnika bądź śmigła, pod warunkiem że:
1. wnioskodawca spełnił wymogi pkt 21L.A.27;
 2. Agencja – w toku badania przeprowadzonego zgodnie z pkt 21L.B.46 – nie stwierdziła żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu ani z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;

3. badanie przeprowadzone zgodnie z pkt 21L.B.46 lit c) w odniesieniu do danego wyrobu w ostatecznej konfiguracji nie ujawniło żadnych nierozstrzygniętych kwestii;
 4. nie stwierdzono żadnej cechy ani właściwości, które mogłyby uczynić wyrób niebezpiecznym w użytkowaniu lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.
- b) Certyfikat typu obejmuje:
1. projekt typu;
 2. ograniczenia użytkowe;
 3. instrukcje zapewnienia ciągłej zdatności do lotu;
 4. arkusz danych do certyfikatu typu w zakresie zdatość do lotu i, w stosownych przypadkach, zapisy z procesu monitorowania zgodności spalin wytwarzanych przez silnik z wymaganiami w zakresie emisji;
 5. właściwą podstawę certyfikacji typu oraz mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska, zgodność z którymi odnotowuje Agencja;
 6. w stosownych przypadkach arkusz danych do certyfikatu typu w zakresie hałasu; oraz
 7. wszelkie inne warunki lub ograniczenia określone dla wyrobu we właściwej podstawie certyfikacji typu i w mających zastosowanie wymogach ochrony środowiska.

21L.B.48 Nadzór nad ciągłą zdatością do lotu wyrobów, dla których wydano certyfikat typu

Jeżeli Agencja – w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru nad ciągłą zdatością do lotu, uwzględniając nadzór sprawowany na podstawie sprawozdań otrzymywanych zgodnie z pkt 21L.A.3 lub w dowolny inny sposób – zidentyfikuje niezgodność z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21 lub wydaje dyrektywę zdatości do lotu na warunkach określonych w pkt 21L.B.23.

21L.B.49 Przeniesienie certyfikatu typu

- a) W przypadku gdy Agencja otrzymuje wniosek o weryfikację, czy dany certyfikat typu może zostać przeniesiony przez jego posiadacza zgodnie z pkt 21L.A.29, lub gdy rozpatruje wniosek o przyjęcie certyfikatu typu zgodnie z pkt 21L.A.29, Agencja weryfikuje zgodnie z pkt 21L.B.42 i 21L.B.46, czy przejmujący kwalifikuje się do tego, aby być posiadaczem certyfikatu typu zgodnie z pkt 21L.A.22 i czy jest w stanie podjąć się realizacji obowiązków spoczywających na posiadaczu certyfikatu typu zgodnie z pkt 21L.A.28.
- b) Jeżeli Agencja stwierdzi, że przejmujący spełnił warunki, o których mowa w lit. a), informuje posiadacza certyfikatu typu lub osobę fizyczną lub prawną zwracającą się o przyjęcie certyfikatu typu o tym, że Agencja akceptuje przeniesienie certyfikatu typu na daną osobę fizyczną lub prawną.

PODCZEŚĆ C — DEKLARACJE ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ

21L.B.61 Szczegółowe specyfikacje techniczne i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska dla deklaracji zgodności projektowej wyrobu

- a) Zgodnie z art. 76 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1139 Agencja opracowuje i udostępnia szczegółowe specyfikacje techniczne, na podstawie których osoby fizyczne i prawne mogą wykazać zgodność z odpowiednimi zasadniczymi wymogami ustanowionymi w załączniku II do tego rozporządzenia przy deklarowaniu zgodności projektu statku powietrznego zgodnie z podczęścią C sekcji A niniejszego załącznika.
- b) Szczegółowe specyfikacje techniczne, o których mowa w lit. a), określają standardy projektowe odzwierciedlające aktualny stan wiedzy naukowej i technicznej oraz najlepsze praktyki w dziedzinie projektowania, które opierają się na najlepszych dostępnych doświadczeniach oraz na postępie naukowym i technicznym, a także na najlepszych dostępnych dowodach i wynikach analiz projektów statków powietrznych istotnych z punktu widzenia statków powietrznych wchodzących w zakres pkt 21L.A.41. Wspomniane szczegółowe specyfikacje techniczne mogą obejmować następujące elementy lub odnosić się do następujących elementów:
 1. specyfikacje certyfikacyjne ustanowione przez Agencję zgodnie z pkt 21.B.70 w załączniku I (część 21) w odniesieniu do zdatości do lotu projektu statku powietrznego;

2. warunki specjalne wskazane przez Agencję zgodnie z pkt 21.B.75 w załączniku I (część 21) lub zgodnie z pkt 21L.B.44 w odniesieniu do innych statków powietrznych, które mają ogólny charakter;
 3. szczegółowe normy techniczne opracowane przez organizacje normalizacyjne i inne organizacje branżowe.
- c) Aby zapewnić kompatybilność środowiskową projektu, Agencja ustanawia i udostępnia wymogi ochrony środowiska pełniące funkcję podstawy, w oparciu o którą wydawana będzie deklaracja zgodności projektowej, obejmujące:
1. wymogi ochrony środowiska przyjęte z myślą o odpowiednich kategoriach wyrobów przedstawionych w załączniku 16 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, tomy I–III, na poziomie poprawki, o której mowa w art. 9 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1139; w tym celu odniesienia do:
 - (i) daty wniosku o certyfikat typu, zawarte w tych tomach, należy rozumieć jako odniesienia do daty złożenia deklaracji zgodności projektowej przez deklarującego; oraz
 - (ii) wymogi certyfikacyjne przewidziane w tych tomach należy rozumieć jako wymogi dotyczące deklaracji zgodności projektowej.
 2. [zarezerwowane]

21L.B.62 Pierwsze badanie nadzorcze

- a) Po otrzymaniu deklaracji zgodności projektowej Agencja weryfikuje, czy statek powietrzny wchodzi w zakres podczęści C w sekcji A niniejszego załącznika oraz czy deklaracja zawiera wszystkie informacje określone w pkt 21L.A.43. Agencja potwierdza otrzymanie deklaracji, łącznie z przyporządkowaniem deklarującemu indywidualnego numeru referencyjnego deklaracji zgodności projektowej dla danej konfiguracji statku powietrznego.
- b) Agencja przeprowadza inspekcję fizyczną i ocenę pierwszego artykułu danego statku powietrznego w ostatecznej konfiguracji, biorąc pod uwagę wyniki przeglądu bezpieczeństwa przeprowadzonego zgodnie z pkt 21L.B.242 lit. a) ppkt 2. Jeżeli Agencja znajdzie dowody – w deklaracji lub w toku inspekcji fizycznej i oceny przeprowadzanych zgodnie ze zdaniem pierwszym – świadczące o tym, że statek powietrzny mógłby być niezdolny do bezpiecznego lotu lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w trakcie czynności eksploatacyjnych, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21.

21L.B.63 Rejestracja deklaracji zgodności projektowej

Agencja rejestruje deklarację zgodności projektowej statku powietrznego, pod warunkiem że:

- a) deklarujący zadeklarował zgodność zgodnie z pkt 21L.A.43 lit. a);
- b) deklarujący przekazał Agencji dokumenty wymagane zgodnie z pkt 21L.A.43 lit. c);
- c) deklarujący potwierdził gotowość podjęcia się realizacji obowiązków przewidzianych w pkt 21L.A.47;
- d) w rezultacie inspekcji fizycznej i oceny pierwszego artykułu danego statku powietrznego w ostatecznej konfiguracji, przeprowadzonych zgodnie z pkt 21L.B.62 lit. b), nie stwierdzono wystąpienia żadnych nierozstrzygniętych ustaleń.

21L.B.64 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

Jeżeli Agencja – w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru nad ciągłą zdatnością do lotu, uwzględniając nadzór sprawowany na podstawie sprawozdań otrzymywanych zgodnie z pkt 21L.A.3 lub w dowolny inny sposób – zidentyfikuje niezgodność z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21 lub wydaje dyrektywę zdatności do lotu na warunkach określonych w pkt 21L.B.23.

PODCZEŚĆ D — ZMIANY W CERTYFIKATACH TYPU

21L.B.81 Podstawa certyfikacji typu i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska w odniesieniu do poważnej zmiany w certyfikacie typu

- a) Agencja określa podstawę certyfikacji typu w odniesieniu do poważnej zmiany w certyfikacie typu i powiadamia o niej wnioskodawcę.
- b) Jeżeli chodzi o poważną zmianę w certyfikacie typu i obszary, na które taka zmiana wywiera wpływ, podstawa certyfikacji typu obejmuje specyfikacje certyfikacyjne uwzględnione poprzez odniesienie w certyfikacie typu, chyba że:
 1. Agencja uzna, że specyfikacje certyfikacyjne, do których odniesienie zawarto w certyfikacie typu, nie zawierają odpowiednich norm w stosunku do proponowanej zmiany, a zatem zmiana i obszary objęte skutkami zmiany muszą być również zgodne z wszelkimi warunkami specjalnymi ustanowionymi przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.44, a także zmianami tych warunków specjalnych, w celu zapewnienia poziomu bezpieczeństwa równoważnego poziomowi ustanowionemu w specyfikacjach certyfikacyjnych obowiązujących w dniu złożenia wniosku o zmianę;
 2. wnioskodawca zdecyduje się spełnić wymagania wynikające ze specyfikacji certyfikacyjnej określone w zmianie obowiązującej w dniu złożenia wniosku o zmianę.
- c) Agencja określa mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska w odniesieniu do poważnej zmiany w certyfikacie typu zgodnie z pkt 21L.B.85 w załączniku I (część 21) oraz powiadamia o nich wnioskodawcę.

21L.B.82 Badanie i wydawanie zatwierdzenia drobnej zmiany w certyfikacie typu

- a) Po otrzymaniu wniosku o zatwierdzenie drobnej zmiany w certyfikacie typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja zatwierdza drobną zmianę, jeżeli:
 1. wnioskodawca przedstawił dane uzasadniające i uzasadnienia oraz wykazał i zadeklarował zgodność zmiany z właściwą podstawą certyfikacji typu oraz z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska lub ze specyfikacjami certyfikacyjnymi wybranymi zgodnie z pkt 21L.A.67;
 2. Agencja – w toku weryfikacji wykazania zgodności, w ramach której wzięła pod uwagę cechy konstrukcyjne, stopień złożoności i ogólnie rozumiany poziom krytyczności projektu lub technologii, a także wcześniejsze doświadczenia związane z działalnością projektową wnioskodawcy – nie stwierdziła wystąpienia:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska lub z wybranymi specyfikacjami certyfikacyjnymi;
 - (ii) żadnej cechy ani właściwości zmiany, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.
- b) Zatwierdzenie drobnej zmiany w certyfikacie typu ogranicza się do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy zmiana.

21L.B.83 Badanie poważnej zmiany w certyfikacie typu

Po otrzymaniu wniosku o wprowadzenie poważnej zmiany w certyfikacie typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja:

- a) dokonuje przeglądu początkowego planu wykazania zgodności i wszelkich późniejszych aktualizacji tego planu przedstawionych przez wnioskodawcę w celu potwierdzenia kompletności planu i odpowiedniości zaproponowanych środków i metod wykazania zgodności z podstawą certyfikacji typu oraz z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska ustanowionymi i wyznaczonymi zgodnie z pkt 21L.B.81; jeżeli plan wykazania zgodności jest niekompletny lub przewidziane w nim środki i metody nie są odpowiednio do wykazania zgodności, Agencja powiadamia wnioskodawcę o tym fakcie i zwraca się do niego o wprowadzenie zmian w planie;

- b) po upewnieniu się, że przedstawiony plan wykazania zgodności jest odpowiedni i umożliwi wnioskodawcy wykazanie zgodności, zatwierdza przedmiotowy plan wykazania zgodności, jak również wszelkie jego późniejsze aktualizacje;
- c) ustala prawdopodobieństwo wystąpienia niezidentyfikowanej niezgodności poważnej zmiany z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska oraz potencjalny wpływ takiej niezgodności na bezpieczeństwo lub kompatybilność środowiskową wyrobu i stwierdza na tej podstawie, czy w danym przypadku przeprowadzenie inspekcji fizycznej i oceny pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej zmienionej konfiguracji jest konieczne do zweryfikowania zgodności wyrobu z właściwą podstawą certyfikacji typu i z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, biorąc pod uwagę wyniki kluczowego przeglądu projektu, o ile przeprowadzono go zgodnie z pkt 21L.B.242 lit. a) ppkt 3; Agencja powiadamia wnioskodawcę o zamiarze przeprowadzenia takiej inspekcji fizycznej i oceny;
- d) jeżeli przy ustanawianiu podstawy certyfikacji typu lub określaniu mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska bądź w trakcie przeglądu planu wykazania zgodności Agencja stwierdzi, że projekt poważnej zmiany zawiera jakikolwiek element, w przypadku którego niezidentyfikowana niezgodność z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska może wyrzucić negatywny wpływ na bezpieczeństwo zmienionego wyrobu lub jego kompatybilność środowiskową, Agencja określa, jakie badania poza badaniami opisanymi w lit. c) są konieczne, aby zweryfikować wykazanie zgodności; Agencja powiadamia wnioskodawcę o takich dodatkowych badaniach oraz o tym, które elementy projektu miałyby być ich przedmiotem.

21L.B.84 Wydawanie zatwierdzenia poważnej zmiany w certyfikacie typu

- a) Agencja zatwierdza poważną zmianę, jeżeli:
 - 1. wnioskodawca wykazał, że zmiana i obszary objęte skutkami zmiany są zgodne z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska ustanowionymi i wyznaczonymi przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.81;
 - 2. wnioskodawca wykazał i zadeklarował zgodność zgodnie z pkt 21L.A.66 lit. f);
 - 3. Agencja – w toku weryfikacji wykazania zgodności – nie stwierdziła wystąpienia:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;
 - (ii) żadnej cechy ani właściwości zmiany, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.
- b) Zatwierdzenie poważnej zmiany w certyfikacie typu ogranicza się do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy zmiana.

21L.B.85 Nadzór nad ciągłą zgodnością do lotu zmienionych wyrobów, dla których wydano certyfikat typu

Jeżeli Agencja – w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru nad ciągłą zgodnością do lotu, uwzględniając nadzór sprawowany na podstawie sprawozdań otrzymywanych zgodnie z pkt 21L.A.3 lub w dowolny inny sposób – zidentyfikuje niezgodność wyrobu, dla którego zatwierdzono zmianę w certyfikacie typu, z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21 lub wydaje dyrektywę zgodności do lotu na warunkach określonych w pkt 21L.B.23.

PODCZEŚĆ E — UZUPEŁNIAJĄCE CERTYFIKATY TYPU

21L.B.101 Podstawa certyfikacji typu i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska dla uzupełniającego certyfikatu typu

- a) Agencja określa podstawę certyfikacji typu dla uzupełniającego certyfikatu typu i powiadamia o niej wnioskodawcę.

- b) Jeżeli chodzi o poważne zmiany w certyfikacie typu przyjmujące postać uzupełniającego certyfikatu typu, podstawą certyfikacji typu dla obszarów, na które takie zmiany wywierają wpływ, jest podstawa, która została uwzględniona poprzez odniesienie w certyfikacie typu, chyba że:
1. Agencja uzna, że specyfikacje certyfikacyjne, do których odniesienie zawarto w certyfikacie typu, nie zawierają odpowiednich norm w stosunku do proponowanej zmiany, a zatem zmiana i obszary objęte skutkami zmiany muszą być również zgodne z wszelkimi warunkami specjalnymi ustanowionymi przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.44, a także zmianami tych warunków specjalnych, w celu zapewnienia poziomu bezpieczeństwa równoważnego poziomowi ustanowionemu w specyfikacjach certyfikacyjnych obowiązujących w dniu złożenia wniosku o zmianę;
 2. wnioskodawca zdecyduje się spełnić wymagania wynikające ze specyfikacji certyfikacyjnej określone w zmianie obowiązującej w dniu złożenia wniosku o zmianę.
- c) Agencja określa mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska w odniesieniu do poważnej zmiany w certyfikacie typu zgodnie z pkt 21.A.85 w załączniku I (część 21) oraz powiadamia o nich wnioskodawcę.

21L.B.102 Badanie

Po otrzymaniu wniosku o uzupełniający certyfikat typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja:

- a) dokonuje przeglądu początkowego planu wykazania zgodności i wszelkich późniejszych aktualizacji tego planu przedstawionych przez wnioskodawcę w celu potwierdzenia kompletności planu i odpowiedniości zaproponowanych środków i metod wykazania zgodności z podstawą certyfikacji typu oraz z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska ustanowionymi i wyznaczonymi zgodnie z pkt 21L.B.101; jeżeli plan wykazania zgodności jest niekompletny lub przewidziane w nim środki i metody nie są odpowiednie do wykazania zgodności, Agencja powiadamia wnioskodawcę o tym fakcie i zwraca się do niego o wprowadzenie zmian w planie;
- b) po upewnieniu się, że przedstawiony plan wykazania zgodności jest odpowiedni i umożliwia wnioskodawcy wykazanie zgodności, zatwierdza ten plan oraz wszelkie jego późniejsze aktualizacje;
- c) ustala prawdopodobieństwo wystąpienia niezidentyfikowanej niezgodności poważnej zmiany z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska oraz potencjalny wpływ takiej niezgodności na bezpieczeństwo wyrobu lub jego kompatybilność środowiskową i stwierdza na tej podstawie, czy w danym przypadku przeprowadzenie inspekcji fizycznej i oceny pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej zmienionej konfiguracji jest konieczne do zweryfikowania zgodności wyrobu z właściwą podstawą certyfikacji typu i z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, biorąc pod uwagę wyniki kluczowego przeglądu projektu, o ile przeprowadzono go zgodnie z pkt 21L.B.242 lit. a); Agencja powiadamia wnioskodawcę o zamiarze przeprowadzenia takiej inspekcji fizycznej i oceny;
- d) jeżeli przy ustanawianiu podstawy certyfikacji typu lub określaniu mających zastosowanie wymogów ochrony środowiska bądź w trakcie przeglądu planu wykazania zgodności Agencja stwierdzi, że poważna zmiana w projekcie zawiera jakikolwiek element, w przypadku którego niezidentyfikowana niezgodność z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska może wywrzeć negatywny wpływ na bezpieczeństwo zmienionego wyrobu lub jego kompatybilność środowiskową, Agencja określa, jakie badania poza badaniami opisanymi w lit. c) są konieczne, aby zweryfikować wykazanie zgodności; Agencja powiadamia wnioskodawcę o takich dodatkowych badaniach oraz o tym, które elementy projektu miałyby być ich przedmiotem.

21L.B.103 Wydawanie uzupełniającego certyfikatu typu

- a) Po otrzymaniu wniosku o uzupełniający certyfikat typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja wydaje uzupełniający certyfikat typu, jeżeli:
 1. wnioskodawca wykazał, że zmiana i obszary objęte skutkami zmiany są zgodne z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska ustanowionymi i wyznaczonymi przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.101;

2. wnioskodawca wykazał i zadeklarował zgodność zgodnie z pkt 21L.A.85 lit. f);
 3. właściciel danych certyfikatu typu – w przypadku gdy wnioskodawca wskazał zgodnie z pkt 21L.A.84 lit. b) ppkt 2, że dane certyfikacyjne zostały przekazane na podstawie porozumienia z właścicielem danych certyfikacji typu:
 - (i) nie ma zastrzeżeń natury technicznej odnośnie do informacji przedłożonych na podstawie pkt 21L.B.103 lit. a) ppkt 2; oraz
 - (ii) zgodził się na współpracę z posiadaczem zatwierdzenia projektu naprawy, aby wywiązać się ze wszystkich obowiązków w zakresie ciągłej zdadności do lotu wyrobu objętego projektem naprawy poprzez spełnienie wymagań pkt 21L.A.88;
 4. Agencja – w toku weryfikacji wykazania zgodności – nie stwierdziła wystąpienia:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;
 - (ii) żadnej cechy ani właściwości zmiany, które mogłyby uczynić zmieniony wyrób niebezpiecznym lub niekompatybilnym z wymogami środowiskowymi w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.
- b) Uzupełniający certyfikat typu ogranicza się do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy poważna zmiana.

21L.B.104 Nadzór nad ciągłą zdadnością do lotu wyrobów, dla których wydano uzupełniający certyfikat typu

Jeżeli Agencja – w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru nad ciągłą zdadnością do lotu, uwzględniając nadzór sprawowany na podstawie sprawozdań otrzymywanych zgodnie z pkt 21L.A.3 lub w dowolny inny sposób – zidentyfikuje niezgodność wyrobu, dla którego wydano uzupełniający certyfikat typu, z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21 lub wydaje dyrektywę zdadności do lotu na warunkach określonych w pkt 21L.B.23.

PODCZEŚĆ F — ZMIANY W STATKACH POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ

21L.B.121 Pierwsze badanie nadzorcze deklaracji zgodności projektowej poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

- a) Po otrzymaniu deklaracji zgodności projektowej poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, Agencja weryfikuje, czy zmiana wchodzi w zakres pkt 21L.A.101 oraz czy deklaracja zawiera wszystkie informacje określone w pkt 21L.A.107. Agencja potwierdza otrzymanie deklaracji, łącznie z przyporządkowaniem deklarującemu indywidualnego numeru referencyjnego deklaracji zgodności projektowej.
- b) Na podstawie poziomu ryzyka niezgodności prowadzącego do sytuacji, w której projekt nie zapewni zdolności do wykonania bezpiecznego lotu lub będzie niekompatybilny z wymogami środowiskowymi, Agencja ocenia, czy w danym przypadku przeprowadzenie inspekcji fizycznej i oceny zmienionego wyrobu jest konieczne, a jeżeli tak – informuje następnie deklarującego o tym fakcie. W ramach wspomnianej oceny ryzyka bierze się pod uwagę:
 1. złożoność poważnej zmiany i jej ogólny wpływ na struktury statku powietrznego oraz jego właściwości lotne i systemy;
 2. wcześniejsze doświadczenia zgromadzone w związku z inspekcjami fizycznymi statków powietrznych i poważnymi zmianami zaprojektowanymi przez deklarującego;
 3. odpowiedź deklarującego na wszelkie wcześniejsze ustalenia dokonane w odniesieniu do przypadków niezgodności stwierdzonych dla konkretnego statku powietrznego lub podobnego statku powietrznego zaprojektowanego przez deklarującego, który również był przedmiotem deklaracji zgodności projektowej.

- c) Jeżeli Agencja znajdzie dowody – w deklaracji lub w toku inspekcji fizycznej i oceny przeprowadzanych zgodnie z pkt 21L.B.121 lit. b) – świadczące o tym, że statek powietrzny, w którym wprowadzono zmianę, mógłby być niezgodny do bezpiecznego lotu lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w trakcie czynności eksploatacyjnych, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21.

21L.B.122 Rejestracja deklaracji zgodności projektowej poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego

- a) Agencja rejestruje deklarację zgodności projektowej poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, o ile:
1. deklarujący zadeklarował zgodność zgodnie z pkt 21L.A.107 lit. a);
 2. deklarujący przekazał Agencji dokumenty wymagane zgodnie z pkt 21L.A.107 lit. d);
 3. deklarujący potwierdził gotowość podjęcia się realizacji obowiązków przewidzianych w pkt 21L.A.47 również w odniesieniu do projektu statku powietrznego, w którym wprowadzono zmianę;
 4. w rezultacie inspekcji fizycznej przeprowadzonej zgodnie z pkt 21L.B.121 lit. b) nie stwierdzono wystąpienia żadnych nierozstrzygniętych kwestii.
- b) Agencja rejestruje deklarację dotyczącą poważnej zmiany w projekcie statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, wyłącznie w przypadku, gdy deklaracja ogranicza się do konkretnych konfiguracji w zarejestrowanej deklaracji zgodności projektowej, których dotyczy zmiana.

21L.B.123 Nadzór nad ciągłą zdolnością do lotu zmienionego statku powietrznego, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

Jeżeli Agencja – w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru nad ciągłą zdolnością do lotu, uwzględniając nadzór sprawowany na podstawie sprawozdań otrzymywanych zgodnie z pkt 21L.A.3 lub w dowolny inny sposób – zidentyfikuje niezgodność zmiany, w odniesieniu do której zadeklarowano zgodność projektową, z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, podejmuje działanie zgodnie z pkt 21L.B.64.

PODCZEŚĆ G – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PRODUKUJĄCE

(zarezerwowane)

PODCZEŚĆ H – ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU I OGRANICZONE ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI DO LOTU

(zarezerwowane)

PODCZEŚĆ I — ŚWIADECTWA ZDATNOŚCI W ZAKRESIE HAŁASU

(zarezerwowane)

PODCZEŚĆ J – ZADEKLAROWANE ORGANIZACJE PROJEKTUJĄCE

21L.B.181 Pierwsze badanie nadzorcze

- a) Po otrzymaniu deklaracji od organizacji deklarującej swoją zdolność projektową Agencja weryfikuje, czy:
1. deklarujący kwalifikuje się do zadeklarowania swojej zdolności projektowej zgodnie z pkt 21L.A.172;
 2. deklaracja zawiera wszystkie informacje określone w pkt 21L.A.173 lit. c); oraz
 3. deklaracja nie zawiera informacji, które świadczyłyby o niespełnieniu wymogów ustanowionych w sekcji A podczęść J niniejszego załącznika.
- b) Agencja potwierdza otrzymanie deklaracji, łącznie z przyporządkowaniem deklarującemu indywidualnego numeru referencyjnego zadeklarowanej organizacji projektującej.

21L.B.182 Rejestracja deklaracji zdolności projektowej

Agencja rejestruje deklarację zdolności projektowej, uwzględniając informacje na temat zadeklarowanego zakresu prac, w odpowiedniej bazie danych, o ile:

- a) deklarujący zadeklarował swoją zdolność zgodnie z pkt 21L.A.173;
- b) deklarujący potwierdził gotowość podjęcia się realizacji obowiązków przewidzianych w pkt 21L.A.177;
- c) nie stwierdzono żadnych nierozstrzygniętych kwestii zgodnie z pkt 21L.B.181.

21L.B.183 Nadzór

- a) Agencja sprawuje nadzór nad zadeklarowaną organizacją projektującą, aby potwierdzić ciągłą zgodność tej organizacji z mającymi zastosowanie wymogami ustanowionymi w sekcji A.
- b) Wspomniany nadzór obejmuje kluczowy przegląd projektu wyrobu lub jego inspekcję fizyczną, a także inspekcję pierwszego artykułu każdego nowego projektu zadeklarowanej organizacji projektującej.

21L.B.184 Program sprawowania nadzoru

- a) Agencja opracowuje i realizuje program sprawowania nadzoru, aby zapewnić zgodność z pkt 21L.B.183. Program sprawowania nadzoru musi uwzględniać specyfikę danej organizacji, złożoność prowadzonej przez nią działalności, wyniki wcześniejszych działań certyfikacyjnych lub czynności nadzorczych i opierać się na ocenie powiązanego ryzyka. W ramach każdego cyklu planowania nadzoru program sprawowania nadzoru obejmuje:
 1. oceny, audyty i inspekcje, w tym, w stosownych przypadkach:
 - (i) oceny systemu zarządzania i audyty procesów;
 - (ii) audyty wyrobów wchodzących w skład odpowiedniej próby wyrobów objętych działaniami w zakresie projektowania i certyfikacji oraz ich części wchodzących w zakres odpowiedzialności organizacji;
 - (iii) pobieranie próbek wykonanych prac;
 - (iv) niezapowiedziane inspekcje;
 2. spotkania z udziałem dyrektora organizacji projektującej i Agencji, których celem jest bieżąca wymiana między stronami informacji o wszystkich istotnych problemach.
- b) Program sprawowania nadzoru musi obejmować dokumentację dat planowanych oraz skutecznie przeprowadzonych ocen, audytów, inspekcji i spotkań.
- c) Stosowany cykl planowania nadzoru nie może przekraczać 24 miesięcy.
- d) Niezależnie od przepisów lit. c), cykl planowania nadzoru może zostać wydłużony do maksymalnie 36 miesięcy, jeżeli Agencja stwierdzi, że w ciągu ostatnich 24 miesięcy:
 1. organizacja wykazała, że potrafi skutecznie identyfikować zagrożenia dla bezpieczeństwa lotniczego i zarządzać towarzyszącym im ryzykiem;
 2. organizacja niezmiennie wykazywała zgodność z pkt 21L.A.178 oraz to, że ma pełną kontrolę nad wszelkimi zmianami w systemie zarządzania projektowaniem;
 3. nie stwierdzono ustaleń poziomu pierwszego;
 4. wszystkie działania naprawcze zrealizowano w terminie zatwierdzonym lub wydłużonym przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.21.
- e) Niezależnie od przepisów lit. c), cykl planowania nadzoru może zostać ponadto wydłużony do maksymalnie 48 miesięcy, jeżeli oprócz warunków przewidzianych w lit. d) organizacja opracuje, a Agencja zatwierdzi skuteczny, stały system zgłaszania Agencji wyników w zakresie bezpieczeństwa oraz przestrzegania przepisów przez samą organizację.

- f) Cykl planowania nadzoru może zostać skrócony, jeżeli istnieją dowody na to, że wyniki w zakresie bezpieczeństwa osiągnięte przez organizację uległy pogorszeniu.
- g) Po zakończeniu każdego cyklu planowania nadzoru Agencja wydaje sprawozdanie zawierające zalecenia dotyczące kontynuowania działań prowadzonych przez zadeklarowaną organizację projektującą w oparciu o jej deklarację zdolności projektowej, które odzwierciedla wyniki nadzoru.

21L.B.185 Czynności nadzorcze

- a) Po zweryfikowaniu przez Agencję przestrzegania wymogów przez zadeklarowaną organizację projektującą zgodnie z pkt 21L.B.183 i po ustanowieniu programu sprawowania nadzoru zgodnie z pkt 21L.B.184 Agencja:
 - 1. udziela personelowi odpowiedzialnemu za sprawowanie nadzoru porad dotyczących pełnienia powierzonych im zadań;
 - 2. przeprowadza oceny, audyty, inspekcje oraz, w razie konieczności, niezapowiedziane inspekcje;
 - 3. gromadzi dowody, które mogą okazać się niezbędne w przypadku konieczności podjęcia dalszych działań, uwzględniając środki przewidziane w pkt 21L.B.21 i 21L.B.22;
 - 4. informuje zadeklarowaną organizację projektującą o rezultatach czynności nadzorczych.
- b) Agencja gromadzi i przetwarza wszelkie informacje uznawane za konieczne do przeprowadzenia czynności nadzorczych.
- c) Jeżeli Agencja zidentyfikuje niezgodność zadeklarowanej organizacji projektującej z mającymi zastosowanie wymogami ustanowionymi w sekcji A, z procedurą lub podręcznikiem wymaganymi zgodnie z sekcją A lub z przedłożoną deklaracją, podejmuje działanie zgodnie z pkt 21L.B.21 i 21L.B.22.

21L.B.186 Zmiany w deklaracjach

- a) Po otrzymaniu powiadomienia o zmianach zgodnie z pkt 21L.A.178 Agencja weryfikuje kompletność tego powiadomienia zgodnie z pkt 21L.B.181.
- b) Agencja aktualizuje swój program sprawowania nadzoru ustanowiony zgodnie z pkt 21L.B.184 i bada, czy należy określić jakiegokolwiek warunki regulujące kwestie związane z funkcjonowaniem organizacji w trakcie dokonywania zmiany.
- c) Jeżeli zmiana wywiera wpływ na jakikolwiek aspekt deklaracji zarejestrowanej zgodnie z pkt 21L.B.182, Agencja aktualizuje rejestr.
- d) Po zakończeniu działań wymaganych zgodnie z lit. a)–c) Agencja potwierdza zadeklarowanej organizacji projektującej odbiór powiadomienia.

PODCZEŚĆ K – CZĘŚCI

(zarezerwowane)

PODCZEŚĆ M – PROJEKTOWANIE NAPRAW WYROBÓW POSIADAJĄCYCH CERTYFIKAT TYPU

21L.B.201 Podstawa certyfikacji typu i mające zastosowanie wymogi ochrony środowiska w odniesieniu do zatwierdzenia projektu naprawy

Agencja określa wszelkie zmiany w podstawie certyfikacji typu i w mających zastosowanie wymogach środowiskowych uwzględnione poprzez odniesienie w, stosownie do przypadku, certyfikacie typu albo uzupełniającym certyfikacie typu, które Agencja uzna za niezbędne do utrzymania poziomu bezpieczeństwa i kompatybilności środowiskowej równoważnych wcześniej ustalonemu poziomowi, oraz powiadamia o nich wnioskującego o zatwierdzenie projektu naprawy.

21L.B.202 Badanie i wydawanie zatwierdzenia projektu drobnej naprawy

- a) Po otrzymaniu wniosku o zatwierdzenie projektu drobnej naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja zatwierdza projekt drobnej naprawy, jeżeli:
1. wnioskodawca przedstawił dane uzasadniające i uzasadnienia oraz wykazał i zadeklarował zgodność projektu naprawy z właściwą podstawą certyfikacji typu oraz z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska ustanowionymi zgodnie z pkt 21L.B.201;
 2. Agencja – w toku weryfikacji wykazania zgodności, w ramach której wzięła pod uwagę cechy konstrukcyjne projektu naprawy, stopień złożoności i ogólnie rozumiany poziom krytyczności projektu naprawy, a także wcześniejsze doświadczenia związane z działalnością projektową wnioskodawcy – nie stwierdziła wystąpienia:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;
 - (ii) żadnej cechy ani właściwości projektu naprawy, które mogłyby uczynić wyrób objęty projektem naprawy niebezpiecznym w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.
- b) Zatwierdzenie projektu drobnej naprawy ogranicza się do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy projekt naprawy.

21L.B.203 Badanie wniosku o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy

Po otrzymaniu wniosku o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja:

- a) dokonuje przeglądu początkowego planu wykazania zgodności i wszelkich późniejszych aktualizacji tego planu przedstawionych przez wnioskodawcę w celu potwierdzenia kompletności planu i odpowiedniości zaproponowanych środków i metod wykazania zgodności z podstawą certyfikacji typu oraz z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska ustanowionymi i wyznaczonymi zgodnie z pkt 21L.B.201; jeżeli plan wykazania zgodności jest niekompletny lub przewidziane w nim środki i metody nie są odpowiednie do wykazania zgodności, Agencja powiadamia wnioskodawcę o tym fakcie i zwraca się do niego o wprowadzenie zmian w planie;
- b) po upewnieniu się, że przedstawiony plan wykazania zgodności jest odpowiedni i umożliwia wnioskodawcy wykazanie zgodności, zatwierdza ten plan oraz wszelkie jego późniejsze aktualizacje;
- c) ustala prawdopodobieństwo wystąpienia niezidentyfikowanej niezgodności projektu poważnej naprawy z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska oraz potencjalny wpływ takiej niezgodności na bezpieczeństwo wyrobu lub jego kompatybilność środowiskową i stwierdza na tej podstawie, czy w danym przypadku przeprowadzenie inspekcji fizycznej i oceny pierwszego artykułu danego wyrobu w ostatecznej konfiguracji objętego projektem naprawy jest konieczne do zweryfikowania zgodności wyrobu z właściwą podstawą certyfikacji typu; Agencja powiadamia wnioskodawcę o zamiarze przeprowadzenia takiej inspekcji fizycznej i oceny;
- d) Jeżeli w trakcie przeglądu planu wykazania zgodności Agencja stwierdzi, że projekt poważnej naprawy zawiera jakikolwiek element, w przypadku którego niezidentyfikowana niezgodność z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska może wywrzeć negatywny wpływ na bezpieczeństwo zmienionego wyrobu lub jego kompatybilność środowiskową, Agencja określa, jakie badania poza badaniami opisanymi w lit. c) są konieczne, aby zweryfikować wykazanie zgodności; Agencja powiadamia wnioskodawcę o takich dodatkowych badaniach oraz o tym, które elementy projektu miałyby być ich przedmiotem.

21L.B.204 Wydawanie zatwierdzenia projektu poważnej naprawy

- a) Po otrzymaniu wniosku o zatwierdzenie projektu poważnej naprawy wyrobu posiadającego certyfikat typu zgodnie z niniejszym załącznikiem Agencja zatwierdza projekt poważnej naprawy, jeżeli:
1. wnioskodawca wykazał, że projekt naprawy i obszary objęte skutkami projektu naprawy są zgodne z podstawą certyfikacji typu i mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska ustanowionymi przez Agencję zgodnie z pkt 21L.B.201; oraz

2. wnioskodawca wykazał i zadeklarował zgodność zgodnie z pkt 21L.A.208;
 3. właściciel danych certyfikatu typu – w przypadku gdy wnioskodawca wskazał zgodnie z pkt 21L.A.205 lit. b) ppkt 5, że przekazał dane certyfikacyjne na podstawie porozumienia z właścicielem danych certyfikacji typu:
 - (i) nie ma zastrzeżeń natury technicznej odnośnie do informacji przedłożonych na podstawie pkt 21L.B.204 lit. a) ppkt 2; oraz
 - (ii) zgodził się na współpracę z posiadaczem zatwierdzenia projektu naprawy, aby wywiązać się ze wszystkich obowiązków w zakresie ciągłej zdatności do lotu wyrobu objętego projektem naprawy poprzez spełnienie wymagań pkt 21L.A.210;
 4. Agencja – w toku weryfikacji wykazania zgodności – nie stwierdziła wystąpienia:
 - (i) żadnych niezgodności z podstawą certyfikacji typu lub, w stosownych przypadkach, z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska;
 - (ii) żadnej cechy ani właściwości zmiany, które mogłyby uczynić wyrób objęty projektem naprawy niebezpiecznym w kontekście zastosowań, do których ma być certyfikowany.
- b) Zatwierdzenie projektu poważnej naprawy ogranicza się do konkretnych konfiguracji w certyfikacie typu, których dotyczy projekt naprawy.

21L.B.205 Nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu wyrobów, dla których zatwierdzono projekt naprawy

Jeżeli Agencja – w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru nad ciągłą zdatnością do lotu, uwzględniając nadzór sprawowany na podstawie sprawozdań otrzymywanych zgodnie z pkt 21L.A.3 lub w dowolny inny sposób – zidentyfikuje niezgodność wyrobu, dla którego zatwierdzono projekt naprawy, z podstawą certyfikacji typu lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21 lub wydaje dyrektywę zdatności do lotu na warunkach określonych w pkt 21L.B.23.

21L.B.206 Nienaprawione uszkodzenie

Agencja przeprowadza oszacowanie pod kątem znaczenia dla zdatności do lotu po otrzymaniu stosownego wniosku w tym zakresie zgodnie z pkt 21L.A.211, jeżeli uszkodzony wyrób pozostaje nienaprawiony i nie obejmują go dane uprzednio zatwierdzone. Agencja wprowadza wszelkie ograniczenia niezbędne do zapewnienia bezpiecznego lotu statku powietrznego, w którym znajduje się uszkodzony wyrób.

PODCZEŚĆ N – PROJEKTOWANIE NAPRAW STATKÓW POWIETRZNYCH, DLA KTÓRYCH ZADEKLAROWANO ZGODNOŚĆ PROJEKTOWĄ

21L.B.221 Pierwsze badanie nadzorcze deklaracji zgodności projektowej projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

- a) Po otrzymaniu deklaracji zgodności projektowej projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, Agencja potwierdza, że projekt naprawy wchodzi w zakres pkt 21L.A.221 oraz że deklaracja zawiera wszystkie informacje określone w pkt 21L.A.226. Agencja potwierdza otrzymanie deklaracji, łącznie z przyporządkowaniem deklarującemu indywidualnego numeru referencyjnego deklaracji zgodności projektowej.
- b) Na podstawie poziomu ryzyka niezgodności prowadzącego do sytuacji, w której projekt nie zapewni zdolności do wykonania bezpiecznego lotu lub będzie niekompatybilny z wymogami środowiskowymi, Agencja ocenia, czy w danym przypadku przeprowadzenie inspekcji fizycznej i oceny statku powietrznego, dla którego sporządzono projekt poważnej naprawy, jest konieczne, a jeżeli tak – informuje następnie deklarującego o tym fakcie. W ramach wspomnianej oceny ryzyka bierze się pod uwagę:
 1. złożoność projektu poważnej naprawy i jego ogólny wpływ na struktury statku powietrznego oraz jego właściwości lotne i systemy;

2. wcześniejsze doświadczenia zgromadzone w związku z inspekcjami fizycznymi statków powietrznych i projektami poważnej naprawy oraz zmianami zaprojektowanymi przez deklarującego;
 3. odpowiedź deklarującego na wszelkie wcześniejsze ustalenia dokonane w odniesieniu do przypadków niezgodności stwierdzonych dla konkretnego statku powietrznego lub podobnego statku powietrznego zaprojektowanego przez deklarującego, który również był przedmiotem deklaracji zgodności projektowej.
- c) Jeżeli Agencja znajdzie dowody – w deklaracji lub w toku inspekcji fizycznej i oceny przeprowadzanych zgodnie z pkt 21L.B.221 lit. b) – świadczące o tym, że statek powietrzny, dla którego sporządzono projekt poważnej naprawy, mógłby być niezdolny do bezpiecznego lotu lub niekompatybilny z wymogami środowiskowymi w trakcie czynności eksploatacyjnych, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21.

21L.B.222 Rejestracja deklaracji projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

- a) Agencja rejestruje deklarację projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, jeżeli:
1. deklarujący zadeklarował zgodność zgodnie z pkt 21L.A.226 lit. a);
 2. deklarujący przekazał Agencji dokumenty wymagane zgodnie z pkt 21L.A.226 lit. d);
 3. deklarujący potwierdził gotowość podjęcia się realizacji obowiązków przewidzianych w pkt 21L.A.228;
 4. w rezultacie inspekcji fizycznej przeprowadzonej zgodnie z pkt 21L.B.221 lit. b) nie stwierdzono wystąpienia żadnych nierozstrzygniętych kwestii.
- b) Agencja rejestruje deklarację projektu poważnej naprawy w statku powietrznym, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, wyłącznie w przypadku, gdy deklaracja ogranicza się do konkretnych konfiguracji w zarejestrowanej deklaracji zgodności projektowej, których dotyczy projekt poważnej naprawy.

21L.B.223 Nadzór nad ciągłą zdolnością do lotu w przypadku projektu naprawy, dla którego zadeklarowano zgodność projektową

Jeżeli Agencja – w ramach sprawowanego przez siebie nadzoru nad ciągłą zdolnością do lotu, uwzględniając nadzór sprawowany na podstawie sprawozdań otrzymywanych zgodnie z pkt 21L.A.3 lub w dowolny inny sposób – zidentyfikuje niezgodność projektu naprawy, dla którego zadeklarowano zgodność projektową, z mającymi zastosowanie szczegółowymi specyfikacjami technicznymi lub z mającymi zastosowanie wymogami ochrony środowiska, zgłasza dane ustalenie zgodnie z pkt 21L.B.21 lub wydaje dyrektywę zdolności do lotu na warunkach określonych w pkt 21L.B.23.

PODCZEŚĆ O — AUTORYZACJE EUROPEJSKIEJ NORMY TECHNICZNEJ

(zarezerwowane)

PODCZEŚĆ P – ZEZWOLENIE NA LOT

(zarezerwowane)

PODCZEŚĆ Q – ZNAKOWANIE WYROBÓW I CZĘŚCI

PODCZEŚĆ R – OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI STATKU POWIETRZNEGO I AUTORYZOWANE POŚWIADCZENIA PRODUKCJI/OBSŁUGI (FORMULARZ 1 EASA) SILNIKÓW I ŚMIGIEŁ ORAZ ICH CZĘŚCI, KTÓRE SĄ ZGODNE Z DEKLARACJĄ ZGODNOŚCI PROJEKTOWEJ

Dodatki do załącznika Ib (część 21 Light)

FORMULARZE EASA

W przypadku wydawania formularzy według niniejszego załącznika w języku innym niż angielski należy dołączyć tłumaczenie na język angielski.

Formularze EASA (»Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego«), o których mowa w dodatkach do niniejszej części, obowiązkowo muszą posiadać poniższe cechy. Państwa członkowskie zapewniają, by formularze EASA przez nie wydawane były rozpoznawalne i przyjmują odpowiedzialność za ich drukowanie.

- Dodatek I Formularz 24B EASA – Ograniczone świadectwo zdatności do lotu
- Dodatek II Formularz 45B EASA – Ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu
- Dodatek III Formularz 52B EASA – Oświadczenie o zgodności statku powietrznego
- Dodatek IV Formularz 53B EASA – Poświadczenie obsługi

Dodatek I

Ograniczone świadectwo zdatności do lotu – formularz 24B EASA

LOGO właściwego organu

OGRANICZONE ŚWIADECTWO ZDATNOŚCI DO LOTU (ZADEKLAROWANE)

4	[Państwo członkowskie rejestru] [WŁAŚCIWY ORGAN PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO]	4
1. Przynależność państwa i znaki rejestracyjne	2. Producent i oznaczenie fabryczne statku powietrznego	3. Numer seryjny statku powietrznego
4. Kategorie		
<p>5. Niniejsze ograniczone świadectwo zdatności do lotu wydawane jest w oparciu o art. 18 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2018/1139 w odniesieniu do ww. statku powietrznego, który uznawany jest za zdalny do lotu, jeżeli jest obsługiwany i użytkowany zgodnie z powyższymi i odnośnymi ograniczeniami użytkowymi.</p> <p>Dodatkowo zastosowanie ma następujące ograniczenie:</p> <p>Ograniczone świadectwo zdatności do lotu wydawane jest na podstawie deklaracji zgodności projektowej złożonej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 748/2012 – świadectwo to zachowuje ważność i jest uznawane we wszystkich państwach członkowskich UE bez konieczności spełnienia jakichkolwiek dodatkowych wymogów ani przeprowadzenia jakiegokolwiek dodatkowej oceny. Świadectwo to nie spełnia wszystkich obowiązujących norm przewidzianych w załączniku 8 do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym, dlatego też może nie być ważne w kontekście międzynarodowej żeglugi powietrznej w przestrzeni powietrznej państw niebędących państwami członkowskimi UE, chyba że zostanie zatwierdzone przez odpowiednie organy państwa, nad którym następuje przelot.</p>		
Data wydania:		Podpis:
<p>6. Niniejsze ograniczone świadectwo zdatności do lotu pozostaje ważne do czasu jego cofnięcia przez właściwy organ państwa członkowskiego rejestru.</p> <p>Do niniejszego świadectwa dołączone jest aktualne poświadczenie przeglądu zdatności do lotu.</p>		

Formularz 24B EASA – wydanie 1

Niniejsze świadectwo musi znajdować się na pokładzie podczas wykonywania wszystkich lotów.

(⁴) Na użytek państwa członkowskiego rejestru.

Dodatek II

Ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu – formularz 45B EASA

Na użytek państwa członkowskiego rejestru	1. Państwo członkowskie rejestru	3. Numer dokumentu:
2. OGRANICZONE ŚWIADECTWO ZDATNOŚCI W ZAKRESIE HAŁASU (ZADEKLAROWANE)		
4. Znaki rejestracyjne:	5. Producent i oznaczenie statku powietrznego:	6. Numer seryjny statku powietrznego:
7. Oznaczenie silnika:	8. Oznaczenie śmigła:	
9. Maksymalna masa startowa (kg)		
10. Dodatkowe modyfikacje wprowadzone w celu spełnienia mających zastosowanie norm certyfikacyjnych w zakresie hałasu:		
11. Certyfikacyjna norma hałasu:	12. Poziom hałasu przy starcie:	
Uwagi		
13. Niniejsze ograniczone świadectwo zdatności w zakresie hałasu wydano zgodnie z art. 9 rozporządzenia (UE) 2018/1139 w odniesieniu do ww. statku powietrznego, który składający deklarację zgodności projektowej zgodnie z załącznikiem Ib (część 21 Light) do rozporządzenia (UE) nr 748/2012 zadeklarował jako spełniający powyższą normę hałasu, jeżeli jest obsługiwany i użytkowany zgodnie z odpowiednimi wymaganiami i ograniczeniami użytkowymi.		
14. Data wydania 15. Podpis		

Dodatek III

Oświadczenie o zgodności statku powietrznego – formularz 52B EASA

OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI STATKU POWIETRZNEGO		
1. Państwo producenta	2. [PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE] Członek Unii Europejskiej	3. Numer referencyjny oświadczenia:
4. Organizacja		
5. Typ statku powietrznego	6. Numery referencyjne certyfikatu typu/deklaracji zgodności projektowej:	
7. Numer lub znak rejestracyjny statku powietrznego	8. Numer identyfikacyjny organizacji produkującej:	
9. Szczegóły silnika/śmigła ⁵		
10. Modyfikacje lub biuletyny serwisowe ¹		
11. Dyrektywy zgodności do lotu		
12. Ulgi		
13. Wyłączenia, zwolnienia lub odstępstwa ¹		
14. Uwagi		
15. (Ograniczone) świadectwo zgodności do lotu		
16. Wymogi dodatkowe		
17. Oświadczenie o zgodności Niniejszym stwierdza się, że statek powietrzny jest w pełni zgodny z: ☐ projektem posiadającym certyfikat typu lub ☐ zadeklarowanymi danymi projektowymi i elementami wyszczególnionymi w polach 9, 10, 11, 12 i 13. Statek powietrzny jest w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację. Statek powietrzny poddany został próbom w locie z wynikiem pozytywnym.		
18. Podpisano	19. Nazwisko	20. Data (dd/mm/rr)
21. Numer referencyjny zadeklarowanej lub zatwierdzonej organizacji produkującej (w stosownych przypadkach)		

Formularz 52B EASA – wydanie 1

⁽⁵⁾ Niepotrzebne skreślić.

Instrukcja wypełniania »Oświadczenia o zgodności statku powietrznego – formularz 52B EASA«

1. CEL I ZAKRES ZASTOSOWANIA
 - 1.1. Celem oświadczenia o zgodności statku powietrznego (formularz 52B EASA), wydanego na mocy sekcji A podczęść G lub R załącznika Ib (część 21 Light) lub na mocy sekcji A podczęść G załącznika I (część 21), jest umożliwienie organizacji produkującej wystąpienia z wnioskiem o otrzymanie od właściwego organu państwa członkowskiego rejestru świadectwa zdatności do lotu lub ograniczonego świadectwa zdatności do lotu dla poszczególnych statków powietrznych.
2. POSTANOWIENIA OGÓLNE
 - 2.1. Oświadczenie o zgodności musi być zgodne z formatem wzoru, łącznie z numeracją pól i rozmieszczeniem każdego pola. Rozmiar każdego pola może być jednakże dowolny, tak aby odpowiadał potrzebom indywidualnego zgłoszenia, jednak nie do takich rozmiarów, które czyniłyby oświadczenie o zgodności nierozpoznawalnym. Ewentualne wątpliwości należy konsultować z właściwym organem.
 - 2.2. Oświadczenie o zgodności musi być albo wydrukowane wcześniej, albo wygenerowane komputerowo, lecz w każdym przypadku druk linii i znaków musi być wyraźny i czytelny. Sformułowania w formularzu uprzednio wydrukowanym muszą być zgodne z załączonym modelem, lecz w oświadczeniu nie są dozwolone żadne inne sformułowania.
 - 2.3. Wpisy w oświadczeniu mogą być dokonywane maszynowo/komputerowo lub ręcznie przy użyciu wielkich drukowanych liter umożliwiających łatwe odczytanie. Obowiązuje język angielski, ale dopuszcza się, w odpowiednim przypadku, język(-i) urzędowy(-e) państwa członkowskiego wydającego oświadczenie.
 - 2.4. Zatwierdzona organizacja produkująca zachowuje kopię oświadczenia i wszystkich odnośnych załączników.
3. WYPEŁNIANIE OŚWIADCZENIA O ZGODNOŚCI PRZEZ WYDAJĄCEGO
 - 3.1. Oświadczenie, aby było ważne, powinno mieć wypełnione wszystkie pola.
 - 3.2. Oświadczenie o zgodności nie może być wydane właściwemu organowi państwa członkowskiego rejestru, dopóki projekt statku powietrznego i zamontowane na nim wyroby nie zostaną zatwierdzone lub dopóki deklaracja zgodności projektowej nie zostanie zarejestrowana w Agencji.
 - 3.3. Informacje wymagane w polach 9, 10, 11, 12, 13 i 14 mogą mieć postać odniesień do oddzielnych dokumentów oznaczonych i zachowanych w aktach przez organizację produkującą, chyba że właściwy organ wyrazi zgodę na inne rozwiązanie.
 - 3.4. Oświadczenie o zgodności z założenia nie obejmuje tych elementów wyposażenia, których zamontowanie może być wymagane z uwagi na mające zastosowanie zasady eksploatacyjne. Jednakże część z tych pojedynczych elementów może być uwzględniona w polu 10 lub w zatwierdzonym projekcie typu bądź zadeklarowanym projekcie statku powietrznego. Dlatego przypomina się użytkownikom o obowiązku zapewnienia zgodności z mającymi zastosowanie zasadami eksploatacyjnymi dla ich własnych, szczególnych operacji.
 - Pole 1 Wpisać nazwę państwa producenta.
 - Pole 2 Właściwy organ, pod którego jurysdykcją wydawane jest oświadczenie o zgodności.
 - Pole 3 W polu tym należy wpisać wcześniej wydrukowany niepowtarzalny numer seryjny w celu zapewnienia kontroli nad oświadczeniem i jego identyfikowalności. W przypadku dokumentu wygenerowanego komputerowo przewidziano następujący wyjątek: niepowtarzalny numer nie musi być wydrukowany wcześniej, o ile komputer został tak zaprogramowany, aby go wygenerować i nadrukować.
 - Pole 4 Pełna nazwa i adres siedziby organizacji wydającej oświadczenie. Dane w tym polu mogą być wydrukowane wcześniej. Dozwolone są logo i inne podobne elementy, jeżeli zmieszczą się w tym polu.

- Pole 5** Pełna nazwa statku powietrznego zgodna z certyfikatem typu i związanym z nim arkuszem danych lub zadeklarowanym projektem statku powietrznego zarejestrowanym przez Agencję.
- Pole 6** Numery referencyjne i wydanie certyfikatu typu przedmiotowego statku powietrznego lub numer rejestracyjny deklaracji zgodności projektowej.
- Pole 7** Jeżeli statek powietrzny jest zarejestrowany, to »znakami« są znaki rejestracyjne. Jeżeli statek powietrzny nie jest zarejestrowany, to będą to znaki, które są zaakceptowane przez właściwy organ państwa członkowskiego oraz, jeżeli ma to zastosowanie, właściwy organ kraju trzeciego.
- Pole 8** Numer identyfikacyjny nadany przez organizację produkującą na potrzeby zapewnienia kontroli, identyfikowalności i wsparcia technicznego wyrobu. Niekiedy numer ten zwany jest »numerem seryjnym organizacji produkującej« lub »numerem konstruktora«.
- Pole 9** Pełna nazwa typu silnika i śmigła zgodna z odpowiednim certyfikatem typu i związanym z nim arkuszem danych lub z zarejestrowaną deklaracją zgodności projektowej. Należy również wskazać numer identyfikacyjny/referencyjny organizacji produkującej i jej adres.
- Pole 10** Zatwierdzone lub zadeklarowane zmiany projektowe w stosunku do statku powietrznego.
- Pole 11** Wyszczególnienie wszystkich mających zastosowanie dyrektyw zdatności do lotu (lub równoważnych) oraz deklaracji zgodności z dyrektywami zdatności do lotu, wraz z opisem metody wykazania zgodności w odniesieniu do przedmiotowego konkretnego statku powietrznego, w tym wyrobów oraz zainstalowanych części, akcesoriów i sprzętu. Należy wykazać ewentualne przyszłe terminy związane z wymaganiami w zakresie zgodności.
- Pole 12** Zatwierdzone lub zadeklarowane niezamierzone uchybienia w stosunku do zatwierdzonego projektu typu lub zadeklarowanego projektu, niekiedy nazywane »ulgami«, »rozbieżnościami« lub »niezgodnościami«.
- Pole 13** Można tu zamieścić jedynie uzgodnione lub zadeklarowane wyłączenia, zwolnienia lub odstępstwa.
- Pole 14** Uwagi. Wszelkie oświadczenia, informacje, konkretne dane lub ograniczenia, które mogą mieć wpływ na zdatność do lotu przedmiotowego statku powietrznego. Jeżeli nie ma takich informacji, wpisać »BRAK«.
- Pole 15** Wpisać »świadectwo zdatności do lotu« lub »ograniczone świadectwo zdatności do lotu« dla wnioskowanego świadectwa zdatności do lotu.
- Pole 16** W polu tym należy wpisać dodatkowe wymagania, takie jak np. doręczone przez kraj przywozu.
- Pole 17** Ważność oświadczenia o zgodności jest uzależniona od wyczerpującego wypełnienia wszystkich pól formularza. Egzemplarz sprawozdania z prób w locie, wraz z wszelkimi odnotowanymi danymi dotyczącymi wad i korekt, powinien być zachowany w aktach przez organizację produkującą. Sprawozdanie powinno być podpisane jako zadowolające przez właściwy personel poświadczający oraz przez członka załogi lotniczej, np. pilota doświadczalnego lub inżyniera prób w locie.

Wykonane próby w locie to próby określone w ramach procedur kontrolnych elementu systemu produkcji związanego z zarządzaniem jakością, ustanowionego zgodnie z:

1. pkt 21L.A.124 lit. b) albo
2. pkt 21L.A.273 lit. f),

aby zapewnić zgodność statku powietrznego z właściwymi danymi projektowymi oraz zagwarantować, że znajduje się on w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację.

Wyszczególnienie elementów dostarczonych (lub udostępnionych) celem zaspokojenia tych aspektów oświadczenia, które dotyczą bezpiecznej eksploatacji statku powietrznego, powinno być zachowane w aktach przez organizację produkującą.

- Pole 18* Oświadczenie o zgodności może być podpisane przez osobę do tego upoważnioną przez organizację produkującą zgodnie z pkt 21L.A.125 lit. d) lub z pkt 21L.A.273 lit. b). Nie powinno się stosować faksymiliów zamiast ręcznego podpisu.
- Pole 19* Imię i nazwisko osoby podpisującej oświadczenie należy wydrukować lub napisać na maszynie w czytelny sposób.
- Pole 20* Należy podać datę podpisania oświadczenia o zgodności.
- Pole 21* Należy podać numer referencyjny zatwierdzenia przez właściwy organ.

Dodatek IV

Poświadczenie obsługi – formularz 53B EASA

POŚWIADCZENIE OBSŁUGI

[NAZWA ORGANIZACJI PRODUKUJĄCE]

Numer referencyjny organizacji produkującej:

Poświadczenie obsługi wydane zgodnie z pkt 21L.A.126 lit. e) lub pkt 21L.A.273 ppkt 8 załącznika Ib (część 21 Light) do rozporządzenia (UE) nr 748/2012 (niepotrzebne skreślić).

Statek powietrzny: Typ: Nr konstrukcyjny/rejestracji:

został poddany obsłudze zgodnie ze specyfikacją na zamówieniu:

Krótki opis wykonanej pracy:

Niniejszym poświadczają się, że praca została wykonana zgodnie z pkt 21L.A.126 lit. e) lub pkt 21L.A.273 ppkt 8 załącznika Ib (część 21 Light) do rozporządzenia (UE) nr 748/2012 (niepotrzebne skreślić) i w zakresie tej pracy statek powietrzny jest uznany za gotowy do dopuszczenia do użytkowania, a zatem jest w stanie zapewniającym bezpieczną eksploatację.

Nazwisko pracownika poświadczającego:

(podpis):

Adres:

Data: (dzień, miesiąc, rok)

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA

W polu KRÓTKI OPIS WYKONANEJ PRACY znajdującym się na formularzu 53B EASA należy umieścić odniesienie do wykorzystanych przy obsłudze zatwierdzonych danych.

W polu ADRES, znajdującym się na formularzu 53B EASA, należy podać adres, pod którym wykonano prace obsługowe, a nie adres organizacji (jeżeli są różne)..”
